

Begroting 2024

Thuis in gemeente Schagen

Inhoudsopgave

Leeswijzer.....	3
Bestuurlijke inleiding	5
Infographic.....	7
Ontwikkeling van het begrotingsaldo 2024 - 2027	8
Meerjarenoverzicht begroting 2024.....	8
Programma's	10
Programma 1 Sociaal domein	11
Programma 2 Wonen en ruimtelijk ordening	27
Programma 3 Beheer openbare buitenruimte.....	33
Programma 4 Duurzaamheid	38
Programma 5 Economische zaken	46
Programma 6 Participatie, dienstverlening en organisatie	53
Programma 7 Financiën	62
Paragrafen	69
Paragraaf financiering	70
Paragraaf lokale heffingen.....	77
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	84
Paragraaf kapitaalgoederen	91
Paragraaf bedrijfsvoering	96
Paragraaf verbonden partijen	100
Paragraaf grondbeleid	127
Financiële begroting.....	129
Algemene dekkingsmiddelen	129
Overzicht baten en lasten	130
Overzicht incidentele baten en lasten (incl. toelichting).....	131
Prognosebalans.....	135
Structurele mutaties reserves	137
Verloopoverzicht reserves en voorzieningen	138
Productenboek 2024	144
Specificatie afvalstoffenheffing en rioolheffing.....	187

Leeswijzer

Dit is de begroting van de gemeente Schagen. In deze leeswijzer lichten we kort alle onderdelen van de begroting toe.

De Begroting 2024 bestaat uit de volgende onderdelen:

Algemeen

In deze hoofdstukken is een beschrijving van de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen voor 2024 en de daaropvolgende jaren opgenomen.

- De bestuurlijke inleiding is een samenvatting van de begroting op hoofdlijnen
- De Infographic geeft een overzicht van inkomsten en uitgaven in 1 oogopslag weer die makkelijk leesbaar is.
- Bij de ontwikkeling van het begrotingsaldo en de meerjarenoverzicht begroting worden de financiële hoofdlijnen vorm gegeven om tot een sluitende begroting voor 2024 te komen. Verder geeft het inzicht in de financiële hoofdlijnen van 2025-2027.
- Begroting in 1 oogopslag is de totale begroting op programmaniveau.

Programma's

De begroting 2024 is opgebouwd uit 7 beleidsprogramma's (onderverdeeld in programmaonderdelen), financiën, product en investeringen. Alle programma's beginnen met relevante hoofdpunten uit het coalitieakkoord voor het programma in 2024. Vervolgens worden per programmaonderdeel de belangrijkste acties uit het coalitieakkoord in 2024 beschreven. Ook beschrijven we onder andere wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen, en welke beleidskaders er gelden. Ook wordt per programmaonderdeel inzicht gegeven in de financiën, de verbonden partijen die bijdragen aan het realiseren van het beleid, in de risico's en beheersmaatregelen.

Paragrafen

De begroting bevat naast programma's ook een toelichting op programma overstijgende onderwerpen. Deze programma overstijgende onderwerpen worden beschreven in de paragrafen. Een deel van deze paragrafen is verplicht vanuit het BBV (art. 9 lid 2 BBV):

- financiering
- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- kapitaalgoederen
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

Financiële begroting

Hierin zijn de financiële overzichten op detailniveau opgenomen.

- Overzicht financiële begroting - hierin zijn de begrotingsregels zijn opgenomen.
- Overzicht van de baten en lasten per programma opgenomen - De baten en lasten worden weergegeven op één aggregatieniveau lager: op het niveau van programmaonderdeel.

- Overzicht van incidentele baten en lasten per programma opgenomen - De baten en lasten worden weergegeven op één aggregatieniveau lager: op het niveau van programmaonderdeel.
- Prognose balans- weergave van de balans voor de toekomstige periode.
- Structurele mutaties reserves - geven we een overzicht van de reserves en voorzieningen.
- Verloopoverzicht reserves en voorzieningen - de reserves en voorzieningen vanaf 2022 tot 2027.
- Taakvelden - bevat de taakveldenraming (de verdeling van de baten en lasten over de taakvelden zoals voorgeschreven in het BBV).
- Producten raming - producten worden weergegeven op één aggregatieniveau lager
- Specificatie afvalstoffenheffing - totstandkoming tarieven.

Bestuurlijke inleiding

Voor u ligt de begroting 2024. In deze begroting staat wat wij als gemeente willen bereiken. Ook staat er in wat we daarvoor doen. En hoeveel geld dit kost.

De basis komt uit onze kadernota voor de begroting 2024. Hierin hebben we afgesproken wat voor onze gemeente de belangrijkste punten zijn om in 2024 aan te werken. In de begroting zijn deze punten verder uitgewerkt. In deze bestuurlijke inleiding vindt u de belangrijkste hoofdlijnen uit onze begroting 2024. Binnen de verschillende programma's zijn wij begonnen met onder andere: de voorbereidingen voor de Omgevingswet die per 1 januari 2024 in werking treedt. Ook is er een project opgezet voor het burgerberaad. Binnen het programma duurzaamheid hebben wij een start gemaakt met de beoordeling van indicatoren.

Ondanks een stevige financiële basis, een behoedzame begroting

De begroting voor 2024 en voor 2025 sluit met een positief resultaat. Dit betekent dat we meer inkomsten hebben dan aan kosten wordt verwacht. Ook halen we onze doelstelling om onze algemene reserve te vullen tot 8 miljoen. Daarmee hebben we een stevige buffer om financiële risico's op te vangen. Waar we ons wel zorgen over maken is 2026 en verder. Dit noemen we het zogenaamd 'ravijnjaar'. Een groot deel van onze inkomsten krijgen wij van het Rijk. Net als andere gemeenten in Nederland. Vanaf 2026 past het Rijk de manier waarop zij dit geld verdelen aan. Wij verwachten door deze nieuwe verdeling minder geld te ontvangen. Het is nog onduidelijk of het Rijk hier een oplossing voor gaat bieden. Wij kiezen er daarom voor om behoedzaam te zijn in deze begroting. Zo willen we onze stevige financiële basis behouden.

In Schagen voel je je thuis

Iedereen doet mee, iedereen telt mee. Dat willen we zo houden. Daarom werken we aan kleine en grote projecten in de verschillende dorpskernen, die de leefbaarheid in gemeente Schagen verbeteren. We bouwen niet alleen extra woningen, maar onderzoeken ook de andere voorzieningen. Denk aan scholen en plekken om te sporten. Ook stellen we in 2024 de inclusieagenda vast. We zien dat de kloof tussen arm en rijk steeds groter wordt. We willen ervoor zorgen dat er meer inwoners gebruik kunnen maken van onze regelingen voor mensen met weinig inkomen.

Scholen voor alle kinderen

Alle kinderen in onze gemeente het verdienen om les te krijgen in een school die geschikt, veilig en gezond is. Op dit moment zijn er een aantal scholen dringend aan vervanging toe. De kosten voor het bouwen van nieuwe gebouwen zijn flink gestegen. Ook worden er steeds hogere eisen gesteld bij de bouw vanwege de klimaatdoelen. Dit betekent dat we hier in 2024 en de jaren erna geld aan uitgeven.

Start burgerberaad

Samen met onze inwoners en ondernemers willen wij dat de gemeente Schagen een fijne plek is om te wonen en te werken. Nu en in de toekomst. Daarom starten we in 2024 met een burgerberaad met als onderwerp de leefbaarheid in onze kernen. Inwoners en ondernemers kunnen hun oplossingen en ideeën met ons delen. Met deze uitkomsten gaan we vervolgens

aan de slag. Ook maken we een handleiding over participatie bij bouwplannen, naar aanleiding van een initiatiefvoorstel van de gemeenteraad.

We zorgen ervoor dat onze gemeente klaar is voor de toekomst

Daar steken we dan ook de komende tijd geld in. Zo willen we onder andere het openbaar gebied in onze gemeente aanpakken. Een aantal straten, kruispunten, bruggen, fietspaden en stoepen zijn inmiddels oud en aan vervanging toe. Maar ook het normale onderhoud van bijvoorbeeld een weg is duurder geworden. Dat komt door de inflatie, maar ook doordat we het onderhoud van onze openbare ruimte nu beter in beeld hebben. Daarnaast zijn er een aantal plekken in onze gemeente waar we fietsers meer ruimte willen geven. Daar willen we samen met de regio en de rijksoverheid wat aan doen.

Woningen bouwen

Ook vinden wij het belangrijk dat er voor onze inwoners genoeg woningen beschikbaar zijn. Daarom gaan we 1600 wooneenheden realiseren in deze collegeperiode. Verspreid over alle kernen. We zien wel grote uitdagingen bij het bouwen, in verband met netcongestie, stikstof, grondprijzen en gestegen bouwkosten. Ook gaat de Omgevingswet in 2024 in. Dit betekent dat een groot aantal van onze procedures veranderen.

Duurzame gemeente

Tegelijkertijd werken we er ook aan om een duurzame gemeente te zijn. Samen met woningcorporaties en woningeigenaren bouwen we toekomstbestendig. En werken we eraan om het energieverbruik en daarmee ook de kosten te verlagen. Zo willen we energiearmoede tegengaan. Ons streven is dat alle woningen en bedrijven in onze gemeente zelfvoorzienend worden in hun energie. Zolang ons elektriciteitsnet daar nog niet klaar voor is werken we aan andere oplossingen. Zoals het slim uitwisselen en opslaan van energie. En het koppelen van lokale, duurzame energie aan onze inwoners en bedrijven.

Tot slot

Binnen onze economische agenda werken we samen met ondernemers en scholen om Schagen aantrekkelijk te houden voor zowel bedrijven als jongeren in onze regio. We zoeken de verbinding met onder andere de onderwijsinstellingen, Ondernemers Federatie Schagen, Seed Valley en de Energy & Health Campus. En natuurlijk blijven we onze gemeente en de West-Friese cultuur promoten voor toeristen.

Ondertekend door:

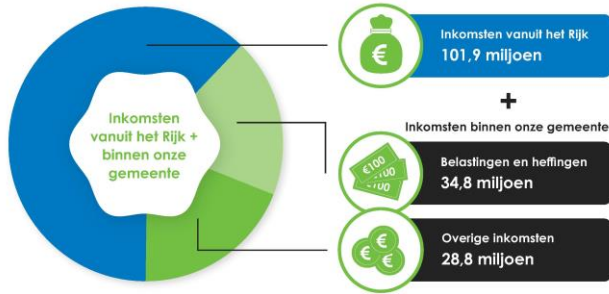
Burgemeester

Gemeentesecretaris

Begroting 2024

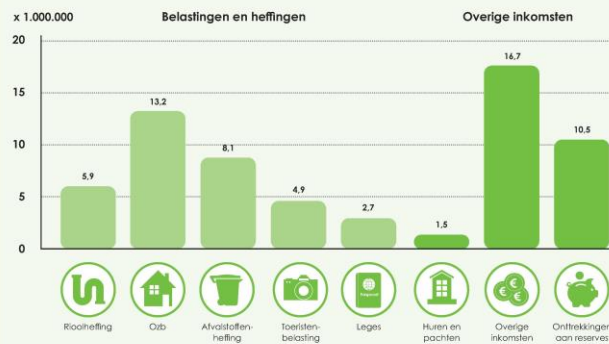

Inkomsten Waar komt het geld vandaan?

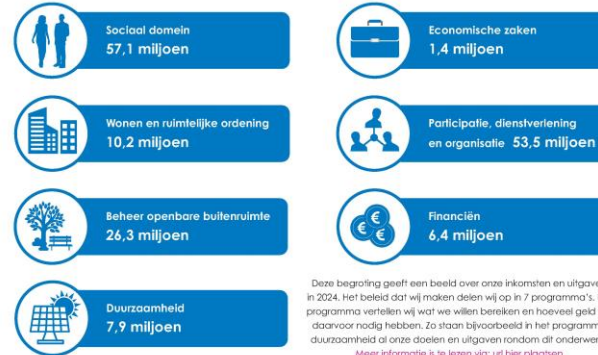
De inkomsten die wij als gemeente hebben, bestaan uit 2 delen. Een deel ontvangen wij vanuit het Rijk. In 2024 is dit meer dan de helft van onze inkomsten. Het tweede deel bestaat uit eigen inkomsten. Dit ontvangen wij uit belastingen en heffingen. Denk aan de Ozb en afvalstoffenheffing. Dit tweede deel bestaat ook uit overige inkomsten. Bijvoorbeeld uit geld wat we uit de reserve gebruiken. Dit geld hebben we eerder al opzij gezet.

Inkomsten binnen onze gemeente

Inkomsten totaal: € 165,4 miljoen

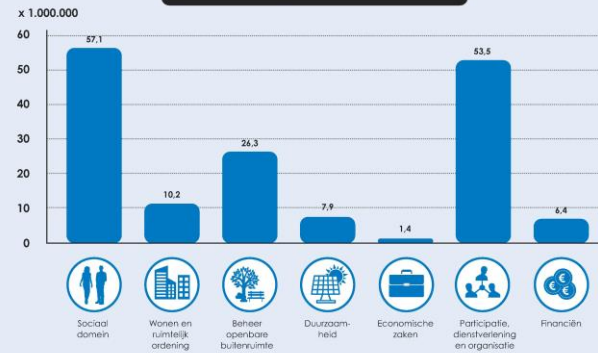
Uitgaven Waar gaat het geld naartoe?

Deze begroting geeft een beeld over onze inkomsten en uitgaven in 2024. Het beleid dat wij maken delen wij op in 7 programma's. Per programma vertellen wij wat we willen bereiken en hoeveel geld we daarvoor nodig hebben. Zo staan bijvoorbeeld in het programma duurzaamheid al onze doelen en uitgaven rondom dit onderwerp.

Meer informatie is te lezen via: [uif hier plaatsen](#)

Uitgaven binnen onze gemeente

Totaal = 162,8 miljoen
Bedrag zonder bestemming = 2,6 miljoen

Uitgaven totaal: € 165,4 miljoen

Ontwikkeling van het begrotingsaldo 2024 - 2027

Deze begroting 2024 sluit aan bij de op 11 juli vastgestelde Kadernota. De door de Raad genomen besluiten die nog volgen na het opstellen van deze begroting, zoals het besluit met betrekking tot de Septembercirculaire 2023 en de 2de tussenrapportage 2023 zullen begrotingstechnisch worden verwerkt in de 1ste tussenrapportage 2024.

Begroting 2024, meerjarenoverzicht 2025-2027	2024		2025		2026		2027	
Primitieve begroting 2023	1.409	V	3.098	V	-92	N	-1.248	N
Mutaties tot 1e tussenrapportage 2023	428	V	-318	N	916	N	-272	N
Stand 1e tussenrapportage 2023	1.837	N	2.780	V	824	V	-1.520	N
Mutaties 1e Tussenrapportage 2023	-140	N	-140	N	-140	N	-140	N
Mutaties Kadernota voor begroting 2024	964	V	-770	N	-5.010	N	-4.397	N
Uitkomsten Kadernota voor begroting 2024	2.661	V	1.870	V	-4.326	N	-6.058	N
Mutaties begroting 2024								
Uitkomsten begroting	2.661	V	1.870	V	-4.326	N	-6.058	N

Meerjarenoverzicht begroting 2024

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Raming 2025	Bedragen x1.000	
					Raming 2026	Raming 2027
Lasten						
Sociaal domein	57.261	58.431	55.750	54.602	54.572	54.148
Wonen en Ruimtelijke ordening	3.761	10.402	10.045	1.147	1.237	520
Beheer openbare buitenruimte	12.465	18.517	20.631	23.245	25.804	27.116
Duurzaamheid	6.952	7.374	7.763	7.876	8.157	8.252
Economische zaken	732	1.044	1.398	1.238	1.066	1.068
Participatie, dienstverlening en organis	49.140	52.323	52.721	52.479	52.244	51.896
Financiën	2.049	1.805	3.303	3.405	3.406	3.406
Totaal lasten	132.359	149.895	151.610	143.993	146.486	146.405
Baten						
Sociaal domein	13.879	11.448	10.343	10.379	10.379	10.379
Wonen en Ruimtelijke ordening	6.178	14.591	11.733	3.125	3.125	2.502
Beheer openbare buitenruimte	5.818	6.243	6.484	6.692	6.746	6.956
Duurzaamheid	7.854	7.960	8.110	8.263	8.420	8.579

Economische zaken	2.004	2.716	3.038	3.038	3.038	3.038
Participatie, dienstverlening en organis	1.987	956	1.681	1.381	1.381	1.381
Financiën	103.271	106.762	113.496	114.698	107.216	106.911
Totaal baten	140.991	150.676	154.885	147.576	140.305	139.746
Saldo van lasten en baten	8.632	781	3.275	3.583	-6.180	-6.659
Toevoeging aan reserves	18.947	12.076	11.165	9.600	6.509	6.509
Onttrekkingen aan reserves	14.179	11.674	10.551	7.886	8.363	7.110
Saldo mutaties reserves	-4.768	-402	-613	-1.713	1.854	601
Resultaat begroting	3.864	379	2.661	1.870	-4.326	-6.058

Programma's

Programma 1 Sociaal domein

Managementinformatie

De maatschappij is continu in beweging. De bestaanszekerheid van de inwoners komt onder druk te staan. We zien dat een groot aantal mensen kwetsbaarder wordt. Zowel op psychisch, sociaal als fysiek vlak. De druk op de zorg wordt groter. Dat komt aan de ene kant door een grotere vraag. Aan de andere kant komt dit door een tekort aan arbeidskrachten en vrijwilligers.

Daarnaast zien we ook dat er weer 'nieuwe' inwoners bij komen. We zijn namelijk aangewezen als groeiregio. Het aantal vergunninghouders dat een woning nodig heeft groeit nog steeds. Ook Oekraïners zullen hier blijven wonen. Dit alles vraagt een andere aanpak van ons als gemeente. Wij doen steeds meer een beroep op de eigen inzet van onze inwoners. Bij de inkoop van zorg voor jeugd en vanuit de Wmo betrekken wij al in een vroege fase de aanbieders en de kern- en ketenpartners. We hebben ons verbonden aan de Hervormingsagenda Jeugd. De komende jaren betekent dit dat we onze inzet op jeugd nog beter met de regio willen gaan afstemmen.

We gaan opnieuw kijken naar ons minimabeleid omdat de bestaanszekerheid onder druk komt te staan. We maken de regelingen toegankelijker zodat er meer inwoners gebruik van kunnen maken. Maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, sportvoorzieningen, kunst en cultuur en dorpshuizen vragen onze aandacht als onderdeel van de leefbaarheid in onze gemeente. Het seniorenbeleid met thema's als wonen en zorg hebben onze bijzondere aandacht omdat wij dit beleid samen met de raad gaan ontwikkelen. We voeren een behoefteonderzoek uit naar onze sportende inwoners, voor nu en in de toekomst.

Een extra uitdaging vormen de sterk toegenomen kosten voor energie, onderhoud en nieuwbouw. We moeten daarom goed kijken naar hoe we ons geld uitgeven. Over deze beslissingen gaan we in gesprek met onze inwoners en professionele partners.

Dit zijn allen vraagstukken die binnen het sociaal domein spelen. Deze vraagstukken kunnen wij niet alleen binnen het sociaal domein oplossen. Dit vraagt om een aanpak waarbij we samenwerken met andere domeinen. Dit zien we terug bij veel thema's. Op het snijvlak van zorg en veiligheid, de inrichting van de fysieke leefomgeving en de vraag naar woonruimte voor onze inwoners.

Inclusie staat in programma 6.

1.1 Onderwijs

Wat willen we bereiken

Een goede leeromgeving en een fijn schoolklimaat zijn belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Elk kind verdient een gelijke kans. Zowel kinderen als de samenleving zijn gebaat bij een fijne school in de eigen kern. En in de regio voor speciaal onderwijs. Scholen leveren een belangrijke bijdrage aan de samenhang in een kern. Ze zijn vaak het centrum van sociale ontmoeting in een dorp of wijk. Het samenvoegen van functies in en om de school zien we als een waardevolle ontwikkeling. We zetten in op bestrijding van laaggeletterdheid.

Wat willen we daar voor doen

- Samen met het onderwijs onderzoeken we wat er nodig is voor de ontwikkeling naar inclusief onderwijs.
- We geven uitvoering aan het leerlingenvervoer voor speciaal onderwijs.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor een locatie voor hoger onderwijs in Schagen, oftewel HBO en WO.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Ieder kind kan zich ontwikkelen en ontplooiën tot een zelfstandige volwassene.

Resultaten:

- Wij zorgen voor noodzakelijke en vervangende nieuwbouw van schoolgebouwen in een verkeersveilige omgeving. Dit geldt ook voor brede scholen.
- We komen tot een nieuw en toekomstbestendig Integraal Huisvestingsplan. Dit stemmen we af met het onderwijs via het op overeenstemming gericht overleg (OOGO).
- Basisschool de Zwerm zal naar verwachting in 2024 nieuwbouw krijgen.
- Bij nieuwbouw van scholen nemen we de doelstellingen op het gebied van verduurzaming mee. Dit doen we in de vorm van een proef. We zorgen ervoor aan de ventilatie-eisen te voldoen.
- Binnen het lokaal onderwijsbeleid voeren wij het OOGO met het onderwijs. Ook zorgen wij voor het leerlingenvervoer, schoolmaatschappelijk werk en voor kunst en cultuur op school.
- Als onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid voeren wij het Lokaal Educatieve Agenda (LEA) overleg met de besturen van de kinderopvang, het primair onderwijs en de GGD. Hierbij staat een doorgaande lijn van de voorschool naar de vroegschool centraal.
- Via het Doorstroompunt Leerplicht en Kwalificatieplicht zetten wij in op het voorkomen van schooluitval. Dit heette eerder het RMC.
- Wij bieden kinderen met een spraakachterstand of taalachterstand Voorschoolse Educatie aan. Oftewel VVE. Voor kinderen van ouders met een sociaal medische indicatie bieden wij een tegemoetkoming in de kosten van opvang. Wij dragen de GGD op het toezicht op opvanglocaties uit te voeren.

Vastgesteld beleid

- Het Integraal Huisvestingsplan 2022 – 2027.
- Verordening voorziening Onderwijshuisvesting gemeente Schagen 2015.
- Verordening materiële en financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Schagen 2013.
- Integraal Beleidsplan Sociaal Domein 2021-2025

1.2 Jeugd en gezin

Wat willen we bereiken

Schagen staat bekend als fijne gemeente voor jonge gezinnen. Veel jonge mensen vertrekken voor studie. Als zij kinderen krijgen, vestigen velen van hen zich weer in onze regio. Op dat

moment willen we dat Schagen voor hen een aantrekkelijke gemeente is. De komende drie jaar willen we daarom bij beleidskeuzes extra aandacht blijven geven aan jonge gezinnen. Zo willen we ook in nieuwe wijken voldoende speeltuinen, veel en goede sportvoorzieningen, goede scholen met aanvullende lesprogramma's vanuit de gemeente en veilige schoolroutes. In de gemeente Schagen is ruimte om groter te wonen, er is veel speelgelegenheid en de natuur is nooit ver weg. Dat koesteren we. Het is van belang om de voorzieningen in onze gemeente op peil te houden. Als er hulp nodig is in een gezin, moet dit op een laagdrempelige manier ingezet kunnen worden. Kinderen moeten niet de dupe worden van ouders met problemen. We zorgen voor het terugdringen en stopzetten van niet noodzakelijke administratieve belasting, zoals tijdschrijven. We hebben vertrouwen in de professionele hulpverlening.

Wat willen we daar voor doen

- We bezuinigen niet op (speel)voorzieningen voor kinderen.
- Hulp en zorg voor kinderen is gericht op het gezin en dichtbij geregeld.
- We ondersteunen jongeren bij het vormgeven van jongerenparticipatie.
- We blijven inzetten op preventie om te voorkomen dat jeugdigen in de jeugdhulp belanden.
- We geven samen met alle partners uitvoering aan de Hervormingsagenda Jeugd.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Er is ondersteuning en jeugdhulp voor onze inwoners die dat nodig hebben.

Resultaten:

- Wij bieden structureel preventieve vormen van opvoedingsondersteuning. Bijvoorbeeld cursussen en ondersteuning zoals Homestart en Buurtgezinnen.
- We voeren de integrale aanpak van jeugdgroepen uit. Het ambulante jeugdwerk en jongerenwerk op straat is onderdeel van de integrale jongerenaanpak.
- Bij relevante onderwerpen maken we gebruik van jongerenparticipatie. We gaan op een duurzame wijze met hen in dialoog.
- De GGD voert alle taken op het gebied van de jeugdgezondheidszorg uit. Oftewel JGZ.
- We ondersteunen de gedupeerden van de toeslagenaffaire in onze gemeente.
- Regionaal wordt de inkoopstrategie Wmo & jeugd vormgegeven.
- Het schoolmaatschappelijk werk wordt uitgevoerd op zowel het primair als voortgezet onderwijs.

Vastgesteld beleid

- Integraal Beleidsplan Sociaal Domein 'Maatwerk voor onze inwoners' 2021-2025.
- Integrale Verordening Sociaal Domein 2021.
- Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang Schagen 2019.
- Regiovisie huiselijk geweld.
- Regionaal Transitie Arrangement (RTA).

1.3 Sport, cultuur en kunst

Wat willen we bereiken

Sport

Sporten is belangrijk, gezond, leerzaam en gezellig. Wij ondersteunen sport in onze gemeente. Sport is een belangrijk onderdeel van het maatschappelijk leven. Sport maakt de dorpen leefbaar, zorgt voor ontspanning en verbindt mensen. Sport kan het verschil maken in een mensenleven. Wij zijn ons ervan bewust dat onze rol hierin van wezenlijk belang is. We stimuleren kinderen om met zoveel mogelijk sporten kennis te maken. We willen dat mensen zoveel mogelijk worden uitgedaagd om te bewegen.

In Schagen zijn er veel verschillende sportmogelijkheden. Verspreid over onze hele gemeente is er veel keuze om te sporten. We willen dat zo houden. We zijn bezig om, voor nu en in de toekomst, sportvoorzieningen in stand te houden, onderzoeken we wat voor binnen- en buitensport nodig is. Het verlenen van subsidies aan sportverenigingen blijven we doen op basis van het aantal jeugdleden.

Kunst en Cultuur

Kunst en cultuur moeten voor iedere inwoner bereikbaar zijn. Het beleven en beoefenen van cultuur vraagt om een eigentijds en gevarieerd aanbod. Voor jong en oud. We genieten van professionele uitingen van kunst en cultuur. Deze kunnen een voorbeeld zijn voor de beoefening van kunst en cultuur door amateurs. Elk heeft zijn eigen waarde voor onze inwoners. Beide vormen verdienen onze aandacht. We koesteren ons cultureel erfgoed. Vrijwilligers zijn voor de samenleving van onschatbare waarde. Zij krijgen steun van de gemeente waar nodig.

Erfgoed zichtbaar en beleefbaar maken

Onze rijke cultuurhistorie maakt onze gemeente aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers. Waardevolle panden spelen hierin een belangrijke rol. We gaan door met het opstellen van een Erfgoedagenda. Hier zijn we in 2023 mee gestart. Daarnaast werken we verder aan de Kerkenvisie.

De Cultuurhistorische elementenkaart wordt een digitale kaart die bewoners en geïnteresseerden kunnen raadplegen. Met deze kaart krijgt men inzicht in de cultuurhistorische waarden in een gebied wanneer er ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden.

Wat willen we daar voor doen

- We moedigen samenwerking tussen verenigingen in een kern aan door het clusteren van voorzieningen in die kern.
- We brengen de meedoen regeling meer onder de aandacht. Dit doen wij bij sportverenigingen, cultuurverenigingen en de inwoners.
- We richten onze buitenruimte zo in dat bewegen aantrekkelijk wordt gemaakt.
- We blijven de kunstroutes ondersteunen.
- We stellen een Erfgoedagenda op. Daarin leggen we vast wat we de komende jaren op het gebied van Erfgoed gaan doen.
- We stellen een Kerkenvisie op. Als onderdeel van de Kerkenvisie ondersteunen wij kerkeigenaren bij nevenbestemming of herbestemming van kerkgebouwen.

- We maken de cultuurhistorische elementenkaart extern toegankelijk.
- We blijven monumenteneigenaren ondersteunen bij onderhoudswerkzaamheden door middel van de monumentensubsidie.
- We gaan aan de slag met de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek naar het subsidiebeleid.
- We gaan aan de slag met de volgende drie ambities uit het Sportakkoord II:
 1. Het fundament op orde.
 2. Een groter bereik.
 3. Meer (zichtbare) betekenis.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Ter bevordering van deelname en ontmoeting, bieden we algemene voorzieningen aan voor sport en cultuur. Daarnaast faciliteren we accommodaties.

Resultaten:

- Wij bieden sportstimuleringsactiviteiten aan en faciliteren de ondersteuning van sportevenementen en sportverenigingen.
- Wij voeren het accommodatiebeleid uit voor de binnensport, buitensport, zwembaden en dorpshuizen.
- In 2024 is er invulling geven aan wat een haalbaar en realistisch scenario is voor sportpark Groenoord.
- In 2024 wordt gestart met de bouw van de nieuwe sportzaal Waldervaart.
- Wij faciliteren de Sport Adviesraad. Oftewel de SARS.
- Wij faciliteren de Kunst en Cultuur Adviesraad. Oftewel de KCARS.
- Wij ondersteunen het Cultuurfonds.
- Wij geven vorm aan het bibliotheekwerk.
- Met ons museumbeleid realiseren we samenhang en versterking van de musea.
- Wij faciliteren de lokale omroep.
- Wij voeren het topcultuurfonds uit.
- Wij voeren het topsportfonds uit.

Vastgesteld beleid

- Accommodatiebeleid 2021-2026, vastgesteld in 2020.
- Subsidiebeleid 2017.
- Integraal beleidsplan Sociaal Domein "Maatwerk voor onze inwoners" 2021-2025.
- Integrale verordening Sociaal Domein 2021.
- Museumbeleid, vastgesteld in 2017.
- Kunst in de openbare ruimte, kaders in 2017.
- 213a onderzoek accommodatiebeleid.

1.4 Grip en sturing op Wmo en jeugdzorg

Wat willen we bereiken

Wij hebben als gemeente de plicht om te zorgen voor onze inwoners. Vooral voor wie het even, of langere tijd, niet mogelijk is om het zonder hulp te doen. Zorg en ondersteuning zijn brede begrippen. In de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet is zorg opgenomen die wij volgens

de wet verplicht zijn om te geven. We vinden het belangrijk dat alle mensen zo goed mogelijk kunnen meedoen. Bij alles wordt eigen regie van onze inwoners meegenomen. Elke persoon heeft individuele behoeftes. Dus gaan we door met het aanbieden van maatwerk. Om te bepalen of er maatwerk geleverd gaat worden wordt de gemeente ook de andere mogelijkheden. Zoals de eigen kracht, het voorliggend veld en eventuele hulp uit het netwerk. We gaan voor ons sociaal beleid uit van preventie. Dit doen we vanuit de visie op positieve gezondheid.

Wat willen we daar voor doen

- We onderzoeken de mogelijkheden voor een 'open voorziening dagbesteding'. Dit is in aanvulling op of in plaats van geïndiceerde dagbesteding.
- We zetten in op het versterken van de sociale basis. Zo willen we zorg en ondersteuning uitstellen of voorkomen.
- We zetten in op het versterken van de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein.
- We zetten in op het vergroten van de vitaliteit en zelfredzaamheid van onze inwoners. Zo kunnen zij langer zelfstandig thuis blijven wonen.
- We zetten in op integrale ontwikkeling van wonen en zorg.
- We gaan in 2024 voor verdere uitbouw van regionale en bovenregionale samenwerking binnen Wmo, jeugd en participatie. Hierdoor bereiken we een hogere kwaliteit voor onze inwoners op een efficiënte manier.
- We werken aan de voorbereiding van nieuwe, langlopende contracten en duurzaam partnerschap met aanbieders voor de continuïteit van specialistische jeugdhulp en Wmo in onze regio.
- We werken in 2024 aan de verdere afbouw van gesloten jeugdzorg. Ook werken we aan de opbouw van alternatieven. Dit zijn nieuwe vormen van verblijf of andere vormen van ambulante jeugdhulptrajecten om jeugdigen zo thuis mogelijk te laten opgroeien.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Voor inwoners die (tijdelijk) niet zelf kunnen voorzien in hun zorg is een vangnet van maatwerkvoorzieningen beschikbaar.

Resultaten:

- Wij bieden individuele maatwerkvoorzieningen Wmo aan op het vlak van begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf, hulpmiddelen, schoonmaak-ondersteuning, woningaanpassingen en vervoer.
- De huidige contracten lopen af op 1 januari 2024. Met uitzondering van de hulpmiddelen en woningaanpassingen. De basis is gelegd voor implementatie van de doelen die in het Regionale Transformatieplan Wmo zijn geformuleerd.
- Wij bieden voorzieningen aan voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen.
- We geven uitvoering aan Reablement.
- In 2024 werken we verder aan het ontwikkelen van het Trefpunt Gezond & Zo.
- We hebben een stevige samenwerking tussen het medisch en sociaal domein door middel van 'Welzijn op recept'.

- Er is onderzocht wat de mogelijkheden zijn om te komen tot een open vorm van dagbesteding. Er is een verband gelegd met de ingekochte geïndiceerde dagbesteding.
- We hebben een communicatieplan waarmee we onze inwoners meenemen in onze denkwijze als het gaat om het versterken van de sociale basis en zelfredzaamheid.
- We werken integraal samen aan het ontwikkelen van wonen en zorg.
- Wij bieden Veilig Thuis aan via de GGD. De Integrale Crisisdienst Jeugd wordt in 2024 samengevoegd met de GGD. Oftewel Veilig Thuis.
- Het raadbrede programma van het thema seniorenbeleid wordt vanaf 2024 uitgevoerd. Er is een werkgroep vanuit de raad en ambtelijke ondersteuning die dit voorbereidt.
- Wij bieden individuele voorzieningen jeugdhulp aan op het vlak van ambulante jeugdhulp, begeleiding, dagbesteding, behandeling, pleegzorg en verblijf.
- Het onderzoek naar een product voor de begeleiding van jongeren van net onder de 18 of net boven de 18 om te leren zelfstandig te wonen nemen we mee in de voorbereiding van de in te kopen producten op jeugdhulp en Wmo.
- De gecontracteerde gecertificeerde instellingen voeren voor onze inwoners de jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclasseringsmaatregelen uit. We geven uitvoering aan de beschermingstafel.
- In 2019 zijn we de transformatie van gesloten jeugdhulp gestart. Hier werken we verder aan. We bouwen aan het verkorten van het verblijf, terugdringen van recidive in de JeugdzorgPlus en bevorderen de uitstroom. De jongeren zullen een plek in de verschillende dorpen en wijken in Schagen krijgen.
- In 2024 werken we binnen het nieuwe contract JeugdzorgPlus aan de verdere afbouw van de gesloten jeugdzorg. Dit doen we door de inzet van onder andere ambulante jeugdzorg plus en intensieve gezinsbehandeling.
- Binnen 'Een Thuis voor Noordje' werken we samen met gemeenten, samenwerkingsverbanden, voortgezet onderwijs en jeugdhulpaanbieders aan de ontwikkeling van kleinschalige woonvoorzieningen.
- We werken in de regio gezamenlijk aan een regionaal expertteam. Oftewel RET. Dit is gericht op de best passende zorg voor de meest complexe casuïstiek
- We geven uitvoering aan project externe verwijzers met het doel om de kwaliteit van verwijzingen en de samenwerking te vergroten.
- We gaan door met de eerder gemaakte samenwerkingsafspraken tussen de Kopgemeenten en het onderwijs. Deze worden ook tussentijds geëvalueerd.
- We geven uitvoering aan de onderwijszorgarrangementen.

Vastgesteld beleid

- Integraal Beleidsplan Sociaal Domein "Maatwerk voor onze inwoners" 2021-2025
- Integrale Verordening Sociaal Domein 2021
- "Thuis in de buurt" plan van aanpak beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2016 – 2020

1.5 Armoede en eenzaamheid

Wat willen we bereiken

We willen ruimhartige armoedebestrijding en dat hulp geboden kan worden waar nodig. Kinderen kunnen de dupe worden van gezinssituaties met schulden. We gaan daarom door met goede schuldhulpverlening, cursussen in budgetteren en het kindpakket 'Meedoen in de Noordkop'. Dit stelt kinderen van ouders met schuldenproblematiek in staat om gewoon mee te doen bij de verenigingen. Ook op scholen is er aandacht voor budgettering en dus voor het voorkomen van schulden op latere leeftijd. We streven naar maatwerk. Ook nieuwe vormen van armoede moeten worden aangepakt. Zoals energiearmoede. Misbruik van sociale voorzieningen beperkt het gebruik voor de mensen die het nodig hebben.

Wat willen we daar voor doen

- We verruimen de toegang tot het kindbudget, het ouderenpakket en de individuele inkomensvoetstuk tot de inkomens tot 120% van het sociale minimum.
- We zetten het geluksbudget om in het meedoenpakket voor volwassenen met meer eenvoudige eisen. Zo kunnen meer mensen hier gebruik van maken.
- Inwoners die gebruik maakten van de minimaregeling krijgen een overgangsregeling.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- Er is voor inwoners met een inkomen op of onder het bestaansminimum ondersteuning. Eventueel tijdelijk.
- Onze inwoners zijn in staat om zelf te voorzien in hun eigen ondersteuning en zorg.

Resultaten:

- Wij bieden op individuele basis aan mensen onder een bepaalde inkomensgrens een vergoeding voor noodzakelijke kosten, de bijzondere bijstand. Ook geven we een vergoeding om mee te kunnen doen aan verschillende activiteiten. Dit is de Meedoenregeling. Daarnaast geven we een bijdrage voor de kosten van een aanvullende ziektekostenverzekering.
- Wij bieden schuldhulpverlening aan. In de vorm van activiteiten gericht op preventie tot en met schuldsaneringstrajecten. De vroegsignalering krijgt extra aandacht.
- We werken met de gemeenten in Noord-Holland Noord samen om laaggeletterden te bereiken. We bieden hen cursussen aan om zo hun vaardigheden op het gebied van taal, rekenen en de digitale wereld te verbeteren.
- Wij ondersteunen de Voedselbank en maken het Noodfonds meer bekend.
- Wij voeren het jeugdombijt uit.
- Wij voeren de aanpak energiearmoede uit. Als er aanvullende rijksmaatregelen voor de aanpak van energiearmoede komen voeren wij deze uit.
- Wij zorgen dat er voldoende aanbod is van informele zorg, cliëntondersteuning en maaltijdvoorziening.
- Wij dragen zorg voor sociaal cultureel werk, vrijwilligersondersteuning en maatschappelijk werk.
- Welzijn op recept wordt structureel uitgevoerd.
- Raad en Daad. Dit is een sociaal netwerk met de nadruk op wederkerigheid. Hierin zijn 8 tot 12 psychisch kwetsbare mensen met elkaar verbonden. Persoonlijke coaching kan hierbij ingezet worden. Dit netwerk geeft vertrouwen, bevordert de

participatie en samenredzaamheid en maakt ook iedere deelnemer afzonderlijk sterker en zelfredzamer.

- Wij ondersteunen het lokaal vervoersnetwerk. Onder andere de Seniorenbus, 60+bus, Zonnebloemauto en Graag Gedaan. Nieuwe subsidieafspraken worden gemaakt op basis van een verdiepend onderzoek rondom de vraag naar mobiliteit en eenzaamheid. Hierbij krijgt het rolstoelvervoer speciale aandacht. Regionaal worden er afspraken gemaakt hoe het regionaal vervoer versterkt kan worden.
- Wij faciliteren de Adviesraad Sociaal Domein Schagen. Zodat zij hun adviesrol kunnen vervullen.
- Jaarlijks voeren wij een klanttevredenheidsmeting uit over het sociaal domein.
- Wij voeren het Mantelzorgbeleid uit door in te zetten op de volgende onderdelen:
 - Communicatie.
 - Het geven van informatie, advies en begeleiding aan mantelzorgers en professionals.
 - Inzet van de mantelzorgmakelaar.
 - Uitbreiding inzet respijtzorg.
- Bovenregionaal richten wij een regiepunt mantelzorg in. Zodat de behoefte van mantelzorgers en het gebruik van mantelzorgondersteuning nog beter in beeld komt.
- Wij hebben een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie voor ondersteuning van de maatschappelijke sector na corona. Dit geldt voor de volgende activiteiten:
 1. DOP Petten: inventaris van DOP gebouw;
 2. Wonen Plus Welzijn: versterking van de vrijwilligerssector in de gemeente;
 3. Team Sportservice: ontmoetingen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en statushouders, via sport;
 4. RCO de Hoofdzaak: ontmoetingen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Vastgesteld beleid

- Integraal Beleidsplan Sociaal Domein 'Maatwerk voor onze inwoners' 2021-2025.
- Integrale Verordening Sociaal Domein 2021.

1.6 Werk en inkomen

Wat willen we bereiken

We willen dat iedereen in de gemeente mee kan doen op de arbeidsmarkt. Daarvoor voeren we goed overleg met het lokale bedrijfsleven, om arbeidsplaatsen te blijven creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onze inwoners met een uitkering worden enthousiast gemaakt om weer gedeeltelijk of volledig deel te nemen aan het werkzame leven. We leveren maatwerk, om mensen zo goed mogelijk van een uitkering naar een passende baan te helpen. De gemeente geeft hierin het goede voorbeeld.

De huisvesting van statushouders valt onder de urgentieverordening. De instroom van te huisvesten statushouders neemt sinds 2022 duidelijk toe. In 2023 is sprake van een verdubbeling ten opzichte van 2022. Voor 2024 wordt een verdere toename verwacht. Het rijk faciliteert provincies en gemeenten met financiële regelingen voor specifieke doelgroepen van statushouders. Zoals grote gezinnen. Ook adviseert zij over alternatieve vormen van huisvesting. Zoals flex wonen en woningen splitsen. Wanneer een gemeente de taakstelling huisvesting

statushouders niet realiseert kan er een in de plaats stelling door de provincie volgen. De provincie neemt de uitvoering van de huisvesting dan over op kosten van de gemeente. Dit gebeurt na een aantal escalatiestappen.

De oorlog in Oekraïne heeft ons volledig overvallen op 20 februari 2022. Niemand weet hoe lang de oorlog nog duurt. Het is wel duidelijk dat het nog een tijd duurt voordat het land weer is opgebouwd als de oorlog voorbij is. Dat betekent ook dat het nog even duurt voor iedereen weer terug kan. Ook in 2024 hebben we dus nog te maken met oorlog in Oekraïne. Het Rijk heeft toegezegd dat de gemeenten volledig gecompenseerd worden voor de gemaakte kosten. De bekostiging vindt plaats op basis van werkelijke kosten voor de realisatie van een gemeentelijke opvanglocatie. Ook vindt deze plaats op basis van normbedragen voor gerealiseerde gemeentelijke opvangplekken en opvangplekken bij particulieren. In de periode dat Oekraïense vluchtelingen in Schagen verblijven willen we hen een zo zelfstandig mogelijk leven laten opbouwen.

Wat willen we daar voor doen

- De 17 gemeenten in de arbeidsmarktregio werken samen in het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid. Om de arbeidsmarktinfrastructuur te verbeteren werken we samen in het RPA zodat iedereen de weg weet te vinden als zij vragen hebben op het gebied van de arbeidsmarkt.
- De Human Capital Agenda wordt in 2024 uitgevoerd. Deze is opgesteld in 2023 door de partijen die samenwerken in het RPA. Er zijn hierin 3 actielijnen opgenomen die domeinoverstijgend worden uitgevoerd:
 1. Jong talent voor de regio aantrekken en behouden.
 2. Innovaties in het onderwijs en beroepspraktijk blijven doorvoeren.
 3. HR-beleid en arbeidsmarktcommunicatie in het MKB professionaliseren.
- Daarnaast worden re-integratie-instrumenten in de gehele arbeidsmarkt op elkaar afgestemd.
- Regionaal worden 2 matchmakers voor elk 32 uur aangesteld. Deze zullen werkzoekenden met het digitale systeem 'Overzicht op werk' begeleiden naar een werkgever. Overzicht op werk sluit aan op EVA. Dit is de landelijke digitale instrumentengids voor professionals om mensen te begeleiden naar werk of duurzame participatie. EVA wordt in 2024 verder ontwikkeld en ingevoerd.
- De vanuit het RPA ingezette projecten 'Actieplan jeugd en werkgelegenheid' dat inzet op jeugd en 'Hoofdzaakwerk' dat inzet op psychisch kwetsbare inwoners worden voorgezet.
- In 2024 geven wij verder invulling aan social return on investment. Oftewel SROI. Hiervoor wordt regionaal een coördinator aangesteld.
- In 2024 moet de voorbereiding voor de implementatie van de nieuwe Participatiewet plaatsvinden.
- Wij geven uitvoering aan de opgelegde taakstelling huisvesting statushouders.
- Wij geven uitvoering aan de rijksrichtlijnen tijdelijke bescherming ontheemden.

Huisvesting Oekraïense ontheemden

Voor de opvang van de Oekraïense ontheemden is gekeken naar een meer permanente locatie. Daarvoor worden 45 prefab woningen op Noorderlicht gebouwd. Volgens planning worden deze vanaf december 2023 gefaseerd opgeleverd. In de lijn met landelijke ontwikkelingen is ook voor Noorderlicht het op tijd leveren van de nutsvoorzieningen een probleem. Het risico is aanwezig dat de planning niet wordt gehaald. Dit betekent dat we

langer een beroep moeten doen op de gastgezinnen en er geen ruimte is voor gezinshereniging en de opvang van nieuwe ontheemden. Onderzocht wordt of de aanleg van nutsvoorzieningen versneld kan worden en alternatieven worden bekeken.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Waar nodig biedt de gemeente (tijdelijk) ondersteuning om te kunnen voorzien in eigen levensonderhoud of te participeren naar vermogen.

Resultaten:

- Contracten, voor begeleiding van mensen die een traject naar werk of participatie volgen, zijn voor vijf jaar afgesloten en lopen in 2024 af. Voor nieuwe aanbieders is er ook de mogelijkheid om een contract met de gemeente te sluiten om zorg te gaan leveren voor onze inwoners. Zodat het aanbod passend blijft voor de vraag van de inwoners. De inkoop wordt uitgevoerd, tegelijkertijd met die van de Wmo en jeugdhulp.
- Wij bieden inkomensondersteuning aan mensen die (tijdelijk) geen betaald werk hebben en daardoor niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien.
- Via een variatie aan voorzieningen (zoals re-integratie trajecten, taalvoorzieningen, sociale activering etc.) begeleiden wij mensen naar werk. Of, indien dit nog niet mogelijk is, bevorderen we dat mensen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven (onder andere via vrijwilligerswerk). Wij zien dat een steeds groter deel van het huidige uitkeringsbestand bestaat uit kwetsbare mensen, met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De inzet van loonkostensubsidie hoort bij het instrumentarium voor de kwetsbare doelgroep met een (flink) verminderde verdien capaciteit. De uitvoering van "Duurzaam aan het werk" door de GrGa (gemeenschappelijke regeling gesubsidieerde arbeid) is blijvend.
- We realiseren de landelijk opgelegde taakstelling Beschut werken. In bijzondere persoonlijke situaties plaatsen we ook boven op de taakstelling mensen in beschut werk. De Wsw wordt conform landelijk beleid fasegewijze afgebouwd.
- Wij bieden vergunninghouders verschillende integratieactiviteiten aan. Zodat zij sneller kunnen integreren en hun kans op betaald werk vergroten.
- Wij voeren de Wet Inburgering uit. Dit betekent: regie op de uitvoering van het nieuwe inburgeringsstelsel. Dit omvat: afnemen van de brede intake, het opstellen van het persoonlijk participatie en integratieplan (PIP), de maatschappelijke begeleiding van mensen die verplicht zijn tot inburgering, de duale aanpak (werken en leren), de inkoop van het taalaanbod en de andere verplichte onderdelen.
- Vanuit het Regionaal Platform Arbeidsmarkt (hierna: RPA) zijn er verschillende projecten gestart die bijdragen aan de doelstellingen in het coalitieakkoord. Dit zijn: het Actieplan jeugd en werkgelegenheid (inzet op jeugd), Hoofdzaakwerk (inzet op psychisch kwetsbare inwoners), het Regionale mobiliteitsteam (dat via aanvullende dienstverlening werkzoekenden en werkenden naar werk begeleidt), subsidies van het Europees Sociaal Fonds (sollicitatietraining uitgevoerd door Vluchtelingenwerk) en individuele maatwerkbegeleidingstrajecten.
- Naast de reguliere inzet vanuit het Regionale Werkgeversservicepunt (WSP) gaan 2 matchmakers aan de slag. Zij gaan via de website Zicht op werk (ZOW) koppelingen tussen werkzoekenden en werkgevers vereenvoudigen. Daarnaast wordt door het

regionaal aantrekken van 2 Job-Hunters mogelijk om kwetsbare inwoners (complex vanwege een psychisch gedrags- of lichamelijke kwetsbaarheid) met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen. Zo willen we hen begeleiden naar een voor hen gepaste werkplek.

Vastgesteld beleid

- Integraal Beleidsplan Sociaal Domein "Maatwerk voor onze inwoners" 2021-2025.
- Integrale Verordening Sociaal Domein 2021.
- (Gewijzigde) Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid 2021, inclusief uitvoering van Beschut werk en de Regeling Duurzaam aan het Werk met loonkostensubsidie.

1.7 Volksgezondheid

Wat willen we bereiken

In 2023 is nationaal het Gezond en Actief Leven Akkoord van kracht geworden. Oftewel GALA. Met het GALA bouwen we aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Dit doen de gemeenten samen met GGD, zorgverzekeraars en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Regionaal en lokaal is voor de uitvoering een plan van aanpak opgesteld. Bij de uitvoering van het GALA werken we ook vanuit het gedachtegoed 'positieve gezondheid'.

Positieve gezondheid is het vermogen om je aan te passen en zelf te beslissen hoe je omgaat met sociale, fysieke en emotionele uitdagingen in het leven. Belangrijke randvoorwaarden van deze visie zijn onder andere een bredere kijk op gezondheid. Ook betekent het uitgaan van de gezondheidsbeleving van het individu, veerkracht en zingeving. Er is aandacht voor onderwerpen als voeding en beweging. Ook is er aandacht voor bijvoorbeeld zelfbeeld, stress en rust. De focus ligt op gezondheid en gedrag.

Het thema gezondheid staat niet op zichzelf en is daarom geen onderwerp waarop alleen wordt ingezet. Het is een onderwerp dat een plek krijgt in alle thema's binnen het sociaal, fysieke en veiligheidsdomein.

Wat willen we daar voor doen

- Met het regionale plan van aanpak GALA werken publieke en private partijen aan het verwezenlijken van een ambitie. Deze ambitie is "De Kop van Noord-Holland is in 2033 een positief gezonde regio. In de Kop van Noord-Holland leven gezonde, vitale en gelukkige inwoners. Zij hebben een actieve leefstijl en groeien op in een gezonde omgeving. De inwoners zijn veerkrachtig en maken gezonde keuzes". Hierbinnen zijn de 6 dimensies van positieve gezondheid het uitgangspunt:
 - o Lichaamsfuncties;
 - o Mentaal welbevinden;
 - o Zingeving;
 - o Kwaliteit van leven;
 - o Meedoen;
 - o Dagelijks functioneren.

- Via de brede SPUK ontvangen gemeenten in de periode 2023 - 2026 een budget vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om uitvoering te geven aan het plan van aanpak GALA.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Inwoners van Schagen kunnen kiezen voor een gezonde leefstijl.

Resultaten:

- Alle wettelijke taken op basis van de Wet verplichte publieke gezondheid, oftewel Wpg, worden uitgevoerd door de GGD Hollands Noorden. Dit bevat onder meer de jeugdgezondheidszorg.
- Uitvoering geven aan het plan van aanpak GALA vanuit het preventieakkoord. Dit is gebaseerd op positieve gezondheid. Projecten die hier onderdeel van uitmaken zijn onder andere:
- JOGG
 - Projectuitvoering Rookvrij, gezonde omgeving gemeente Schagen 2021-2023;
 - Doorgaande gezondheidslijn op scholen;
 - Evenementen gezonder maken;
 - Campagne Ik Pas;
 - Campagne 30 dagen gezonder;
 - Evenement Week voor de gezonde jeugd;
 - Evenement Vitaliteitsweek;
 - Campagne Stoptober.
- Voor 2024 kijken we in regionaal verband bij deze thema's naar welke activiteiten we in kunnen zetten en met welke partners.
- Sinds 1 januari 2020 is de Wet verplichte GGZ van kracht. Oftewel Wvggz. Deze regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg vanwege een psychische aandoening. De GGD geeft met het mandaat van de gemeenten, uitvoering aan een aantal Wvggz-taken. Dit is vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst tot en met 31 december 2024. Uiterlijk 31 december 2023 besluiten gemeenten hoe ze de Wvggz-taken willen beleggen per 1 januari 2025.
- Wij verstrekken subsidie aan de EHBO's. Dit zijn gratis cursussen voor inwoners. Daarnaast werken we aan een sluitend lokaal netwerk van AED's.

Vastgesteld beleid

- Gezondheidsbeleid 2018.
- Plan van aanpak GALA.

Totaal Financiën

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Raming 2025	Bedragen x1.000	
					Raming 2026	Raming 2027
Lasten						
Onderwijs	5.498	6.088	5.385	5.443	5.421	5.408
Jeugd en gezin	1.308	1.093	1.217	1.217	1.217	1.217
Sport cultuur kunst	5.243	5.509	5.321	5.184	5.591	5.029
Grip en sturing op WMO en jeugdzorg	22.396	25.444	24.097	23.122	22.597	22.597
Armoede en eenzaamheid	5.205	3.408	3.507	3.507	3.507	3.507
Werk en Inkomen	16.231	15.470	14.764	14.672	14.782	14.932
Volksgezondheid	1.379	1.419	1.459	1.459	1.459	1.459
Totaal lasten	57.261	58.431	55.750	54.602	54.572	54.148
Baten						
Onderwijs	1.389	1.102	531	539	539	539
Jeugd en gezin	0	0	0			
Sport cultuur kunst	1.528	494	494	522	522	522
Grip en sturing op WMO en jeugdzorg	369	396	396	396	396	396
Armoede en eenzaamheid	102	79	79	79	79	79
Werk en Inkomen	10.457	9.376	8.843	8.843	8.843	8.843
Volksgezondheid	34	0	0			
Totaal baten	13.879	11.448	10.343	10.379	10.379	10.379
Saldo van lasten en baten	-43.382	-46.983	-45.407	-44.223	-44.193	-43.769
Toevoeging aan reserves	2.023	1.281	1.318	1.366	1.794	1.396
Onttrekkingen aan reserves	1.218	1.982	1.777	1.700	1.396	1.697
Saldo mutaties reserves	-806	702	459	335	398	300
Resultaat begroting	-44.188	-46.281	-44.948	-43.889	-43.796	-43.468

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2023 en 2024 groter dan €100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Onderwijs

De lagere lasten in 2024 zijn het gevolg van de incidentele middelen die in 2023 zijn ontvangen voor het uitvoeren van de vroeg- en voorschoolse educatie van €310.000. Daarnaast zijn er in 2023 incidenteel middelen ontvangen voor het Nationaal Programma Onderwijs, oftewel NPO €216.000. Daarnaast hebben we in 2023 incidentele hogere middelen ontvangen voor compensatie voor het leerlingenvervoer, het vervoeren van vluchtelingen naar schakelklassen, van €87.000. Voor 2024 is hier nog geen toezeggingen gedaan.

Jeugd en gezin

De hogere lasten in 2024 zijn het gevolg van de loon en prijsindexatie op de vastgestelde begroting van de GGD.

Sport cultuur kunst

De lagere lasten in 2024 worden verklaard door de hogere incidentele investeringskosten in 2023. Deze kosten waren het gevolg van ontwikkelingen rondom Groenord en investeringen uit het accommodatiebeleid. Daarnaast is in 2023 eenmalig middelen beschikbaar gesteld voor het opstellen van de kerkenvisie . Deze eenmalige middelen komen niet terug in 2024 en levert een positief verschil van €50.000 op.

Grip en sturing op Wmo en jeugdzorg

In de begroting van 2023 is een stelpost opgenomen van 2,7 miljoen voor hogere jeugd zorgkosten. We verwachtten toen dat het Rijk de kosten volledig zou compenseren. Door maatregelen vanuit het Rijk zijn er in de meicirculaire 2023 extra middelen beschikbaar gesteld voor de jeugdzorg. De extra middelen compenseren niet de volledige stelpost van € 2,7 miljoen die in de begroting is opgenomen. Alleen zijn de werkelijke uitgaven ook lager dan de opgenomen maximale variant. Door de extra maatregelen en het verlagen van het budget kan de stelpost die in de begroting is opgenomen worden afgevoerd. Bij de kadernota is dit voor het 2024 en verder doorgevoerd. Voor 2023 wordt dit bij de 2e rapportage 2023 verwerkt. Hierdoor ontstaat een verschil in lasten tussen 2023 en 2024.

Armoede en eenzaamheid

In het coalitieprogramma is afgesproken dat het college kiest voor ruimhartige armoedebestrijding met minimavoorzieningen voor degenen die het nodig hebben. Stille armoede en sociaal isolement sporen we actief op en we zetten in op sociale ontmoeting. Dit is de basis voor de herijking van het minimabeleid naar een inkomensgrens van 120%. De gevolgen van deze herijking zijn meegenomen in de meerjarenraming voor een bedrag van €85.000.

Werk en inkomen

De hogere lasten in 2023 zijn het gevolg van het afgeven van een beschikking in 2023 in het kader van de nieuwe wet inburgering van €489.000 en de opgenomen uitvoeringskosten. Daarnaast zijn in 2023 de lasten hoger dan in 2024 als gevolg van een eenmalige bijdrage van Den Helder van €168.000 voor eenmalige aanpak jeugdwerkloosheid.

Baten:

Werk en inkomen

In 2023 zijn er hogere baten dan in 2024 als gevolg van een eenmalige bijdrage van Den Helder voor eenmalige aanpak jeugdwerkloosheid van €59.000 en een ontvangen vergoeding in het kader van de nieuwe Wet inburgering van €489.000.

Onderwijs:

De hogere baten in 2023 hebben te maken met een ontvangen subsidie in 2023 voor het Nationaal Programma Onderwijs van €216.000 en een beschikking van het rijk voor 2023 in het kader van het onderwijs achterstandenbeleid van €310.000.

Reserves:Onttrekkingen:

In 2024 wordt er minder onttrokken uit de reserve buitensportaccommodaties. Dit komt door de grotere investeringen rondom Groenoord waarbij de meeste projecten in 2023 worden afgerond.

Investerings

Omschrijving	Bedragen x € 1.000,-			
	2024	2025	2026	2027
Aanvullend Krediet Nieuwbouw Sportzaal Multitreffer	1.577			
Aanvullend krediet Sporthal Waldervaart	1.840			
Herstellen Dak Burgemeester de Wildeschool	900			
Sportpark Groenoord	2.442			
Gymzaal Jozef Israelstraat	1.800			
Handbalvereniging Geel Zwart	64			
Handbalvereniging Petten	64			
Aanleg vervanging sportvelden		71	204	521

Programma 2 Wonen en ruimtelijk ordening

Managementinformatie

In het Programma Woningbouw van het Rijk staat beschreven: "Wonen in een goed, duurzaam en betaalbaar huis is een eerste levensbehoefte. Momenteel kunnen veel Nederlanders geen woning vinden die past bij hun wensen en portemonnee. Er zijn onvoldoende woningen en het aantal huishoudens neemt toe. Mensen komen in de knel en worden beperkt in een volgende stap in hun leven zoals kinderen krijgen, samenwonen of scheiden. Bovendien is doorstroming in de woningmarkt lastig. Een snelle groei van het aantal woningen is noodzakelijk." Ook in Schagen is er een groot tekort aan betaalbare woningen. Het college en de gemeenteraad van Schagen zetten zich dan ook volop in om woningbouw te realiseren in onze gemeente. Zowel in de dorpen als de stad Schagen. We letten daarbij op betaalbaarheid en bereikbaarheid van woningen. De bouwkosten en de rente stijgen. Bijvoorbeeld de hypotheekrente. Daardoor is het verkrijgen van een betaalbare woning moeilijk geworden voor inwoners uit onze gemeente. Daarnaast zijn er in nieuwbouwwontwikkelingen nog uitdagingen als stikstof, energiecongestie en spuitzones. Deze maken het toevoegen van woningen aan onze bestaande woningvoorraad er niet gemakkelijker op.

Per 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet van kracht. De invoering van de Omgevingswet betekent een wijziging in de procedures voor vergunningverlening en wijzigen van bestemmingen. Vooruitlopend op de wet is de omgevingsvisie opgesteld. Deze omgevingsvisie wordt vertaald in een omgevingsplan. Er zullen voor het omgevingsplan ook beleidskeuzes aan de raad voorgelegd worden.

Het rijk wil met alle Nederlandse provincies een ruimtelijk arrangement sluiten waarin afspraken worden gemaakt over de samenwerking bij ruimtelijke ontwikkelingen. De afspraken die voortkomen uit het ruimtelijk arrangement staan aan de basis voor de nieuwe nota Ruimte. In 2024 wil de provincie gezamenlijk een conceptversie Ontwikkelperspectief NHN opstellen. De gemeente levert input aan de provincie.

2.1 Bouwen en wonen

Wat willen we bereiken

We zitten midden in een wooncrisis. We zien een groot tekort aan – passende – woonruimte voor bijna alle doelgroepen. Onze focus ligt op wonen; bouwen is een middel. Vooral voor de toenemende categorie een- en tweepersoonshuishoudens gaan we kleinere en meer betaalbare, (flexibele) woningen bouwen. Verder gaan we actief inzetten op het creëren en vrijmaken van extra woonruimte binnen onze bestaande woningvoorraad. Er blijft ook ruimte voor het regelen van specifieke woonvormen. We stimuleren doorstroming. Dankzij het helpen van een groeiend aantal inwoners houden we de leefbaarheid in de dorpen en de stad Schagen in stand. We nemen onze verantwoordelijkheid bij het oplossen van de woningnood in onze gemeente. Dit doen we door flink extra te bouwen. We groeien in ons woningbouwprogramma van 300 naar 500 nieuwe wooneenheden per jaar. Het aantal sociale huurwoningen moet groeien. Dit tot de wachttijd voor een sociale huurwoning uiteindelijk gedaald is naar 3,5 jaar in de stad Schagen en 2,5 jaar in de dorpen. Bij woningbouwplannen streven we naar gemengde wijken.

Wat willen we daar voor doen

- Het accent ligt op het creëren van wooneenheden. De ambitie is om de woningvoorraad te laten groeien met 1.600 woningen. Dat zijn 300 wooneenheden per jaar in het jaar 2022 en 2023 en 500 wooneenheden per jaar in 2024 en 2025.
- We werken volop aan het programma wonen: woningbouwproductie en programmering, monitoring, onderzoek naar doorstromingsmogelijkheden, langer zelfstandig thuiswonen en betaalbaarheid. Daarbij zorgen we voor een lange termijn strategie om ook voor de langere termijn voldoende bouw mogelijkheden te hebben in onze gemeente.
- We zetten maximale creativiteit in om zoveel mogelijk extra betaalbare en duurzame woonruimte te creëren. Door nieuwbouw, maar zeker ook door het benutten van kansen binnen de bestaande bebouwde omgeving. Onder andere door verandering van kantoren of bedrijfsgebouwen. Of mogelijkheden van woningsplitsing.
- We bouwen binnenstedelijk en aan de randen van dorpen en wijken.
- We creëren nieuwe initiatieven die wonen en zorg combineren. Ook kijken we naar levensloopbestendigheid. Om het mogelijk te maken langer zelfstandig thuis te wonen. Of juist doorstroming op gang te brengen.
- We onderzoeken om niet-vitale vakantieparken om te kunnen zetten naar permanente bewoning.
- We blijven ontwikkelaars via contracten dwingen om voortvarend te bouwen.
- We streven ernaar om woningen betaalbaar te laten bouwen en te houden voor eigen inwoners. We werken ernaar toe om 2/3 van de nieuwbouwwoningen in het betaalbare segment te laten realiseren. Inclusief 30% sociale huur.
- We bouwen minimaal 40% goedkope koop en/of sociale huur bij grote projecten. Dit staat ook in de omgevingsvisie. Bij kleine projecten bouwen we tijdens de coalitieperiode gemiddeld meer dan 30% goedkope koop of sociale huur.
- Het instrument zelfbewoningsplicht wordt actief ingezet bij nieuwbouwprojecten samen met anti-speculatiebedingen. We onderzoeken de mogelijkheid om beleid in te zetten voor zelfbewoningsplicht voor bestaande woningen.
- We stellen een huisvestingsverordening op en onderzoeken de mogelijkheden om hieraan een doelgroepenverordening te koppelen. Inclusief urgentieverordening waarin ruimte is om spoedzoekers te kunnen huisvesten.
- We onderzoeken de mogelijkheid om een Sociaal Vereveningsfonds op te stellen. We proberen meer gebruik te maken van subsidies en regelingen die bijdragen aan onze woningbouwopgave en financiële positie.
- Voor sociale huurwoningen blijft de gemeente aan woningcorporaties een verlaagde grondprijs hanteren. Koopwoningen subsidiëren we niet. Voor sociale koop wordt het instrument koopgarant ingezet.
- We willen groepen inwoners faciliteren in nieuwe projecten. Bijvoorbeeld inwoners die zich gemeld hebben en samen willen bouwen in CPO-vorm. Bij startende projecten wordt geïnventariseerd of CPO's een plaats krijgen in het project.
- We bestrijden op adequate wijze het oneigenlijk woninggebruik. Bijvoorbeeld wanneer een woning als tweede woning wordt gebruikt.
- We faciliteren voldoende kwalitatieve huisvesting voor bijzondere doelgroepen. Waaronder arbeidsmigranten, ontheemden en statushouders.

Kortom: "Een gemeente die steeds aansluit bij de groeiende behoefte aan woningen die passen bij de vraag en bijdragen aan sterke kernen."

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Vermindering van het tekort aan – passende – woonruimte.

Resultaten:

- Bouw van 500 wooneenheden met minimaal 40% goedkope koop en/of sociale huur bij grote projecten. Bij kleine projecten meer dan 30% goedkope koop of sociale huur.
- Een daling van de wachttijd voor een sociale huurwoning. Op langere termijn werken we er naartoe dat mensen in een dorp maximaal 2,5 jaar moeten wachten op een sociale huurwoning en in de stad Schagen maximaal 3,5 jaar.

Vastgesteld beleid

- Regionale afspraken, onder andere Woonakkoord (KWK en Masterplan).
- Omgevingsvisie gemeente Schagen, 2021.
- Prestatieafspraken Schagen 2022 - 2026, 2021.
- Programma wonen 2022 - 2023 fase 1 2022 - 2026, 2022.
- Notitie betaalbaarheid, 2022.
- Woondeal 2.0, 2023.
- Definities woningbouwprogramma, 2023.
- CPO beleid, aangepaste beleidsregels, 2023.
- Tiny Houses, 2023.
- Continueren starterslening, 2023.
- Grondprijzenbrief 2023, 2023.
- Notitie Grond(prijs) beleid 2017 (update in 4e kwartaal 2023)

2.2 Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken

We hechten veel waarde aan onze mooie gemeente. Net als onze inwoners. In onze omgevingsvisie hebben we belangrijke waarden en kaders opgenomen over hoe we hiermee om willen gaan. We vinden het belangrijk dat plannen in de toekomst goed aansluiten bij de waarden van een gebied. We gaan zorgvuldig om met ons landelijk gebied, de natuur en de agrarische gronden. Woningbouw en economische ontwikkelingen in het landelijk gebied worden kwalitatief ingepast met aandacht voor biodiversiteit.

De openheid van ons gebied en de kerktorens van Schagen zijn belangrijke waarden. Net als de rust en ruimte en het gevoel van onthaasten na een dag werken. Dit gevoel van rust wordt gecombineerd met de levendigheid en reuring in de dorpen en stad. We werken aan het behouden en versterken van de kracht van de binnenstad van de stad Schagen. We willen een duurzame woonwijk ontwikkelen in Schagen-Oost. Een plek waar wonen in een natuurlijke omgeving leidend is. Dit gebied is Bijzonder Provinciaal Landschap in provinciale kaders. We willen de rechten van het Bijzonder Provinciaal Landschap zien te behouden voor de gemeente Schagen. We stellen daarom voor het Schagerwad onder te brengen onder Bijzonder Provinciaal Landschap.

Wat willen we daar voor doen

- We werken een ontwikkelvisie uit voor een gebied of kern waar dat nodig is. Dit doen we om te zorgen dat de goede ontwikkelingen op de goede plek komen. Ook kunnen we zo integraal op opgaven inspelen.
- De ontwikkelvisie stad Schagen is in 2023 ter inzage gelegd. Uiterlijk in 2024 wordt deze vastgesteld. We werken verder aan de stadsprojecten. Zoals de nieuwe wijk Schagen-Oost. Hierbij houden we rekening met de kaders uit de Omgevingsvisie.
- Wij stellen de ontwikkelvisie woningbouw kern Petten vast.
- Wij stellen de ontwikkelvisie kern Callantsoog vast.
- Wij stellen de ontwikkelvisie Zuidelijke kernen op voor Waarland, Tuitjenhorn en Warmenhuizen.
- We behouden historische panden en monumenten. We bieden mogelijkheden om kenmerkende panden ook voor andere doeleinden te gebruiken. Wanneer die in de omgeving passen
- Het behouden en versterken van de kracht van de binnenstad van Schagen is een continu beleidsdoel. We concentreren winkels, horeca en voorzieningen in het centrum. Pas als plaatsing niet in het centrum kan plaatsen we op de industrieterreinen. Zoals bij de verkoop van auto's of bouwmaterialen.
- We koesteren ons landschap en ontwikkelen het verder aan de hand van onze omgevingsvisie.
- We zijn terughoudend met nieuwe natuurbestemmingen. Vanwege de externe werking van deze bestemming.
- We hebben oog voor het ontwikkelen van leefbare wijken met voldoende groen, wandelroutes en ruimte voor sport en spel. Auto's krijgen in nieuwe wijken een minder prominente plek dan voorheen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Zorgen dat er in onze planvoorraad voldoende ruimte is om in onze korte en lange termijn opgaven te voorzien. Zoals beschreven in de speerpunten van de Omgevingsvisie.

Resultaten:

- Ontwikkelvisie woningbouw kern Petten.
- Ontwikkelvisie kern Callantsoog.
- Ontwikkelvisie Zuidelijke kernen voor Waarland, Tuitjenhorn en Warmenhuizen.

Vastgesteld beleid

- De Omgevingswet treedt per 1 januari 2024 in werking.
- De Provinciale Omgevingsverordening NH2022.
- Coalitieakkoord gemeente Schagen 2022 - 2026.
- Omgevingsvisie gemeente Schagen, 2021. Met daaraan gerelateerde beleidsnotities en programma's.
- Regionale samenwerkingsafspraken in de Noordkop en Noord-Holland Noord verband.
- Woonakkoord Kop van Noord-Holland, 2022.
- Woondeal 2.0, 2023.

Totaal Financiën

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Raming 2025	Bedragen x1.000	
					Raming 2026	Raming 2027
Lasten						
Bouwen en wonen	3.074	9.823	9.475	805	958	221
Ruimtelijk ordening	687	580	570	343	279	299
Totaal lasten	3.761	10.402	10.045	1.147	1.237	520
Baten						
Bouwen en wonen	5.853	11.761	11.403	2.795	2.795	2.172
Ruimtelijk ordening	326	2.830	330	330	330	330
Totaal baten	6.178	14.591	11.733	3.125	3.125	2.502
Saldo van lasten en baten	2.417	4.188	1.688	1.977	1.888	1.982
Toevoeging aan reserves	636	2.616	116	116	855	116
Onttrekkingen aan reserves	2.457	1.614	1.101	922	116	761
Saldo mutaties reserves	1.821	-1.002	985	806	739	645
Resultaat begroting	4.238	3.186	2.673	2.783	2.627	2.627

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2023 en 2024 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Bouwen en Wonen

De lagere lasten zijn toe te schrijven aan het verloop van uitgaven voor onze grondexploitaties. Het gaat om een bedrag van ongeveer €360.000 positief.

Baten:

Bouwen en Wonen

De lagere inkomsten zijn toe te schrijven aan onze grondexploitaties. Dit bedrag is gelijk aan het totaal van de lasten van circa €360.000 negatief. Per saldo heeft het totaal van de grondexploitaties daarmee geen effect op het begrotingsresultaat.

Ruimtelijk Ordening

Het verschil heeft betrekking op de grondverkoop aan de Jozef Israëlstraat (locatie de Ark) en de implementatie Omgevingswet. De verkoop van grond en vastgoed aan de Jozef Israëlstraat ter waarde van € 2,5 miljoen was ingeboekt als dekking van de kredieten voor de implementatie Omgevingswet. De opbrengst uit het project komt naar verwachting pas in 2025 in plaats van beoogd in 2023. De dekking moet worden voorgeschoten uit de algemene middelen. Het gaat om een incidentele mutatie. De algemene middelen worden later dus weer aangevuld vanuit de opbrengst van het project.

Reserves:

Toevoegingen: het verschil bij de toevoeging aan de reserve houdt verband met de opbrengst van de grond en vastgoed aan de Jozef Israëlstraat. Het gaat om een incidentele mutatie van € 2,5 miljoen.

Onttrekkingen: Ten opzichte van 2023 is minder begroot om te onttrekken uit de reserve 'Implementatie Omgevingswet'.

Investeringsen

In dit domein zijn geen investeringen opgenomen.

Verbonden partij

Dit is niet van toepassing op het programma.

Investeringsen

In dit domein zijn geen investeringen opgenomen.

Programma 3 Beheer openbare buitenruimte

Managementinformatie

Dit programma betreft Verkeer en vervoer, Riool en Beheer buitenruimte. Binnen verkeer en vervoer richten wij ons op aspecten uit het coalitieprogramma, denk hierbij aan de ambitie 'verbeteren van verkeersveiligheid' en wat wij hier in 2024 gaan oppakken. Bij Riool zijn de uitgangspunten afgesproken in het PSWR, dat in 2023 is vastgesteld. Voor Beheer buitenruimte is de focus om betere Grip op de Basis te hebben. Wij verstaan hieronder dat, in lijn met de Kadernota 2024, de afgesproken versnelling op extra financiële ingroei voor het onderhoudsbudget wordt bewaakt. Dit door te blijven monitoren op de afgesproken bedragen van ingroei, maar zeker ook de benutting van deze gelden, opdat we het risico op onderuitputting beheersbaar willen hebben. Tevens zullen we ons ook richten op de afgesproken normeringen ten aanzien van het beheer van alle openbare kapitaalgoederen, als ook op het doorpakken op lopende projecten.

3.1 Verkeer en Vervoer

Wat willen we bereiken

We vinden bereikbaarheid een belangrijk thema. Fietsers moeten kunnen doorfietsen terwijl auto's parkeerruimte nodig hebben. Zonder dat inwoners en bezoekers daarvoor hoeven te betalen. Kwetsbare doelgroepen willen we via een belbus-systeem meer zelfregie geven in bereikbaarheid.

Voor grote regionale en bovenregionale infrastructuur lobbyen we voor een veiligere inrichting en betere doorstroming. Dit doen we samen met de regio en provincie. Zo willen we het grote aantal ongevallen op Rijksweg N9 tegengaan. Dit doen we door te blijven pleiten voor budget bij het Rijk voor het uitvoeren van het verkeersveiligheidsverbeteringen uit het eerdere onderzoeksrapport. Zwaar verkeer wordt zoveel mogelijk buiten de dorpen gehouden. We steunen met de regio samen het verbeteren van de doorstroming op de Ring Alkmaar. Om zo de doorstroming te verbeteren.

Wat willen we daar voor doen

- Regionaal onderzoek naar knelpunten op landbouwroutes.
- We werken verder aan de voorbereiding en realisatie van de doorfietsroute. Ook werken we aan de verbetering van belangrijke fietsroutes.
- We werken aan een actualisatie van de parkeernota.
- In samenwerking met de provincie en gemeenten uit de regio pleiten we richting het rijk voor aanpassingen aan de N9. Dit is ter verbetering van de doorstroming en de verkeersveiligheid.
- We zorgen ervoor dat schoolzones veilig worden ingericht.
- We passen gevaarlijke kruisingen aan. Zo nodig doen we dat door deze anders in te richten. Bijvoorbeeld met een rotonde.
- We werken de ambities uit het coalitieprogramma verder uit naar concrete opgaven. We willen dit zo veel mogelijk combineren met andere werkzaamheden, waaronder de vervangingsopgave.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

We zetten in op veilig vervoer en een goede bereikbaarheid.

Resultaten:

- Onveilige verkeerssituaties onderzoeken we en passen we aan waar nodig.
- We zorgen voor een functionele wegenstructuur die is afgestemd op gebruikers en de omgeving.
- Het kruispunt Warmhuizerweg/Dergmeerweg passen we aan.
- We werken de gewenste aanpassingen van de pleintjes in Warmenhuizen en Tuitjenhorn verder uit, naar een uitvoeringsplan en bijbehorende begroting;
- Schoolzones passen we aan op 4 locaties in 2024 en 2025.

Vastgesteld beleid

- Nota parkeernormen Schagen (2016).
- Integraal beleidsplan Openbaar Gebied (2016).
- Ambitieplan verkeer in Schagen (2017).
- Verkeersplan centrum Schagen (2022).
- Werkagenda Mobiliteit Kop van Noord-Holland 2022 - 2024 (2022).

3.2 Riool

Wat willen we bereiken

Uit het oogpunt van volksgezondheid en leefbaarheid willen we een deugdelijk werkend rioolstelsel. Daarnaast willen we rekening houden met de klimaatverandering. Tenslotte willen we de rioolheffing zo laag mogelijk houden.

Wat willen we daar voor doen

- We hanteren het PSWR voor de vervangingsopgave.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Wij zorgen voor een goed functionerend rioolstelsel.

Resultaten:

- We zorgen voor noodzakelijke vervangingen in het rioolstelsel.
- Wij zorgen ervoor dat het onderhoud van het rioolstelsel voldoet aan de vastgestelde technische eisen.
- Bij integrale vervangingen nemen we duurzaamheidsdoelstellingen mee.

Vastgesteld beleid

- Programma Stedelijk Water en Riolerings 2022 tot en met 2027.

3.3 Beheer buitenruimte

Wat willen we bereiken

Binnen het domein Openbare ruimte weten we dat we een achterstand hebben. Daardoor is het onderhoudsniveau op bepaalde plekken onder het niveau dat we met elkaar aanvaardbaar vinden. We willen versneld naar een aanvaardbaar onderhoudsniveau in de buitenruimte.

Daarnaast willen we een goede kwaliteit van de openbare ruimte. Dat betekent zonder grote gebreken en met een verzorgde uitstraling. Een omgeving waar aandacht is voor natuur en milieu. We willen de bestaande natuur in onze gemeente koesteren, nieuwe natuur stimuleren en inwoners de natuur laten beleven.

We willen zo min mogelijk afval produceren en zoveel mogelijk hergebruiken. Ons doel is om de kosten en de afvalstoffenheffing zo laag mogelijk te houden.

Wat willen we daar voor doen

- We streven naar het minimaal afgesproken onderhoudsniveau.
- We beschouwen afvalstoffen als grondstoffen.
- We zorgen dat restafval goed gescheiden wordt.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Wij zorgen voor een goed functionerende openbare ruimte.

Resultaten:

- We zorgen dat ondergrondse containers worden geplaatst voor het inzamelen van restafval.
- We zorgen voor noodzakelijke vervanging van de kapitaalgoederen in het openbaar gebied.
- Projecten Schagerweg, Stroet, Hoebelaaan - Jonkerstraat en Kanaalstraat realiseren.
- Beheerplannen krijgen een update.
- Wij zorgen voor het onderhoud van het vastgestelde beeldkwaliteit.
- We richten ons op grip op de basis.
- We zorgen voor een openbaar gebied dat is afgestemd op zijn gebruikers en de omgeving.

Vastgesteld beleid

- Gladheidsbestrijding (2013).
- Bomenbeleidsplan Bomen in Schagen (2018).
- Bomenverordening Schagen (2018).
- Afvalstoffenverordening (2019).
- Afval- en recycleplan (2021).
- Programma doelen 'bollen en bijen' en 'Schagen groeit door'.
- Duurzaamheidsprogramma 2020-2050 'Samen bouwen aan een duurzaam Schagen'.
- Uitvoeringsagenda Duurzaamheid.

Totaal Financiën

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Raming 2025	Bedragen x1.000	
					Raming 2026	Raming 2027
Lasten						
Verkeer en Vervoer	4.920	7.518	9.669	12.121	14.304	15.752
Riool	3.823	3.788	3.777	4.245	4.302	4.512
Beheer buitenruimte	3.722	7.211	7.185	6.879	7.198	6.852
Totaal lasten	12.465	18.517	20.631	23.245	25.804	27.116
Baten						
Verkeer en Vervoer	336	316	316	316	316	316
Riool	5.122	5.624	5.865	6.073	6.127	6.337
Beheer buitenruimte	361	302	302	302	302	302
Totaal baten	5.818	6.243	6.484	6.692	6.746	6.956
Saldo van lasten en baten	-6.647	-12.274	-14.147	-16.553	-19.058	-20.159
Toevoeging aan reserves	9.851	5.148	5.681	4.114	4.656	4.093
Onttrekkingen aan reserves	5.240	6.103	5.078	4.592	4.093	4.513
Saldo mutaties reserves	-4.612	955	-603	478	562	420
Resultaat begroting	-11.258	-11.319	-14.750	-16.075	-18.495	-19.739

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2023 en 2024 groter dan €100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Verkeer en vervoer

De hogere lasten van €151.000 in 2024 hebben te maken met doorgeschoven investeringen die in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Baten:

Riool

De hogere baten van €415.000 hebben te maken met hogere inkomsten uit de rioolheffing. Deze baten zijn in lijn met het vastgestelde GRP. Verder is in de begroting 2023 nog een onttrekking uit de voorziening Riolering meegenomen. Deze onttrekking zal nog gecorrigeerd worden in 2023.

Reserves

Stortingen

Voor de juiste balans tussen noodzakelijk en haalbaar stellen wij voor om in te groeien naar het structureel benodigd bedrag van € 18,5 miljoen in 2026 voor het beheer van de openbare ruimte. Zoals staat beschreven in het coalitieakkoord. Dit is volgens het prijspeil 2023. De basis voor dit ingroeimodel is een theoretische benadering vanuit het beheerpakket voor de openbare ruimte. Het wordt gestort in de reserve investeringen maatschappelijk nut. Een

grondverwerving en een bestemmingsplanprocedure zijn noodzakelijk om de rotonde te kunnen realiseren op de kruising tussen de Warmenhuizerweg en de Dergmeerweg. Gezien de doorlooptijd is de verwachting dat de rotonde half 2025 gerealiseerd is. Voor de realisatie van een rotonde op de kruising tussen de Warmenhuizerweg en de Dergmeerweg is voor begrotingsjaar 2024 een aanvullend budget van € 1,3 miljoen noodzakelijk. Dit bedrag is vooralsnog gestort in de reserve investeringen maatschappelijk nut.

Onttrekkingen

In de begroting 2023 wordt er meer onttrokken uit de reserve investeringen maatschappelijk nut dan in 2024 op basis van genomen besluitvorming met betrekking tot projecten maatschappelijk nut. Daarnaast zorgt een onttrekking aan de reserve rioolrecht in 2023 voor een verschil van €550.000. Dit op basis van de kostendekkendheid van het rioolrecht.

Investerings

Omschrijving	Bedragen x € 1.000,-			
	2024	2025	2026	2027
Water (baggeren)	590	610	750	800
Beheer havens	40	41	60	60
Gedenkparken (ruimen, ombouw en aanleg)	80			
Bomen	460	470	585	650
Openbaar groen incl. lepenziekte	625	520	650	725
Spelen	375	430	525	375
Wegen	3.000	4.850	6.000	6.000
Civiele kunstwerken	500	750	900	975
Beschoeiingen	25	175	235	240
OV en el. Installaties	335	345	430	400
Bebording	35	38	50	50
Straatmeubilair	30	30	40	40
Rotonde Warmenhuizen Dergmeerweg	1.300			
Overkapping buitendienst Jewelweg	80			
Parkeren Zuid Schinkeldijk	50			
Tractie (materieel buitendienst)	465	366	445	378
Bollen en bijen	75	75	75	75
Schagen Groeit door	100	100	100	100
Pleintjes	50	100		
Ondergrondse containers	200	600		

Programma 4 Duurzaamheid

Managementinformatie

Samen met inwoners en ondernemers werken we aan een duurzame gemeente en aan een energietransitie. Willen we de klimaatverandering keren, dan moeten we de CO₂-uitstoot verminderen en fossiele bronnen mijden. Klimaatverandering houdt niet op bij de gemeentegrens. Daarom werken we op veel gebieden samen met andere gemeenten in de Noordkop. We willen onze leefomgeving toekomstbestendig maken. We blijven ons inzetten om klimaat-adaptief te zijn. Uit solidariteit met de bewoners van nu en de volgende generaties, zullen we door het goede voorbeeld te geven onze mooie omgeving blijven koesteren.

Een belangrijk speerpunt van ons duurzaamheidsbeleid is om het energieverbruik van inwoners drastisch te verminderen door besparingsmogelijkheden te benutten. Zo willen we ook de kosten verminderen om zo ook energiearmoede te voorkomen. Er ligt daarbij een taak voor zowel woningcorporaties als particuliere woningeigenaren. De middelen van het rijk zijn hiervoor ook nodig. Het isoleren van woningen en gebouwen moet sneller, slimmer en socialer. De ambitie is om voor 2030 de CO₂-uitstoot te minimaliseren.

Nieuwe woonwijken willen we zo zuinig en duurzaam mogelijk bouwen. Deze willen we ook direct toekomstbestendig inrichten. Zowel qua energiegebruik, klimaatadaptatie, biodiversiteit, duurzame mobiliteit als circulair bouwen. Zodat de woonomgeving ook uitnodigt om gezond te leven. Daarbij houden we wel de betaalbaarheid in de gaten. Steeds wordt voor extra investeringen afgewogen of we dit in redelijkheid van bewoners mogen vragen.

De gemeente overlegt structureel met dorpsraden om samen met de inwoners oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken vorm te geven. We willen minimaal 50% lokale financiële participatie als voorwaarde bij energieprojecten binnen de uitwerking van de Regionale Energie Strategie. We zoeken hierbij samenwerking met energiecoöperaties. Duurzame energie-initiatieven steunen we op plekken waar draagvlak is.

Het streven is dat woningen en bedrijven in Schagen zelfvoorzienend worden in hun energie. Het elektriciteitsnet is alleen nog lang niet goed toegerust op dit streven en de verwachte uitbreiding van woningen en bedrijven in de gemeente. De ontstane netcongestie moet niet alleen door meer kabels en transformator onderstations worden opgelost. We zetten ook in op slim uitwisselen en opslag van energie. Ook zoeken we koppelkansen om lokaal aanbod van duurzame energie aan te laten sluiten op de energie vraag van bewoners en bedrijven. De steun van provincie en juridische ruimte van het rijk is hierbij hard nodig.

Indicatoren

Er wordt gewerkt aan het bundelen van de diverse duurzaamheidsindicatoren naar 1 uniforme indicator. We doen dit om de totale klimaatopgave in kaart te brengen en de effectiviteit van ons eigen beleid beter inzichtelijk te maken. We kijken hierbij naar de verwachte en gerealiseerde CO₂-reductie. Dit doen we mede op verzoek van de raads werkgroep Planning & Control, die aandacht heeft gevraagd voor deze ontwikkeling. Daarnaast wordt dit onderwerp besproken in de Klankbordgroep Duurzaamheid.

De komende maanden wordt o.a. een doorrekening gemaakt in hoeverre de gemeentelijke activiteiten bijdragen aan CO₂-reductie tot minstens 2030. Deze doorberekening geeft inzicht

in welke activiteiten de grootste bijdragen leveren aan de CO2-reductie en op welke gebieden meer inspanning nodig is.

De uitkomsten van dit onderzoek worden gepresenteerd aan de raad en zijn mede de basis voor nieuwe indicatoren in Q1 2024 (en opgenomen in de 1e Turap van 2024).

Tot die tijd werken we met de bestaande indicatoren.

4.1 Warmte

Wat willen we bereiken

Voor de transitie naar fossielvrije warmte is in 2021 de Transitievisie Visie Warmte opgesteld. Oftewel TVW. Hierin staan concrete doelen voor het terugdringen van het aardgasgebruik. Dit wordt uitgelegd in 4 sporen. De focus ligt vooral op energie besparen in woningen, bedrijven en overige gebouwen. Ook kijken we naar kansen voor duurzame warmtebronnen.

Wat willen we daar voor doen

- We monitoren de voortgang van de eerder gemaakte prestatieafspraken met de woningcorporaties over het energetisch verbeteren van hun woningbezit en een effectieve aanpak van energiearmoede. Zo verlagen we het energieverbruik bij huurders.
- In het kader van Spoor A van de TVW werken we samen met energiecoöperaties en andere maatschappelijke partners om te ondersteunen bij de verduurzaming van koopwoningen.
- We benaderen pro-actief woningeigenaren en huurders die te maken hebben met energiearmoede en bieden hen laagdrempelig advies en energiebespaarproducten aan.
- In het kader van Spoor A van de TVW worden particuliere woningeigenaren gestimuleerd om isolatiemaatregelen toe te passen. We hebben in de gemeente Schagen 15.000 bestaande koopwoningen met energie label C tot en met G. In 2030 moeten in totaal 3.000 van deze woningen geïsoleerd zijn tot minimaal energielabel B.
- In het kader van Spoor B van de TVW organiseren we voor 2025 in 3 kansrijke buurten een intensief en persoonlijk traject voor een isolatieaanpak voor particuliere woningeigenaren. De meest kansrijke wijken beschikken over een groot aandeel woningen met energielabel C en D. Dit zijn veelal rijwoningen en huizen in een vergelijkbare bouwstijl. Er wordt gestart in de wijken waar het draagvlak en de mogelijkheden tot schaalvoordeel het meest gunstig zijn.
- In het kader van Spoor C van de TVW starten we een pilot in een wijk, buurt of een deel daarvan om woningen aardgasvrij te maken. Voor 2030 is het project geheel uitgevoerd.
- In het kader van Spoor D van de TVW onderzoeken we de kansen voor een collectieve warmtevoorziening.
- In het kader van het Energiebesparings Akkoord Noord-Hollandse bedrijven adviseren en stimuleren we circa 400 van de grootste energieverbruikers met het nemen van energiebesparingsmaatregelen. Deze moeten binnen 5 jaar terugverdiend kunnen worden.
- Samen met andere taakvelden kijken we naar mogelijkheden voor het adviseren en ondersteunen van maatschappelijke voorzieningen zoals dorpshuizen, sportaccommodaties en scholen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Om CO2 uitstoot en het gebruik van fossiele brandstoffen te beperken worden woningen geïsoleerd en duurzame energiebronnen ingezet.

Resultaten:

- Een monitoring van de prestatieafspraken met de woningcorporaties over het energetisch verbeteren van hun bezit.
- Inventarisatie, projectplanning en start uitvoering intensieve isolatiecampagne voor minstens 1 van de 3 kansrijke wijken.
- In 2030 zijn 3.000 bestaande woningen met energielabel C tot en met G geïsoleerd naar minimaal label B en daardoor mogelijk geschikt voor een alternatieve vorm van verwarming.
- In 2030 is een pilot gerealiseerd met als resultaat dat een wijk of buurt aardgasvrij is.
- In 2024 is onderzocht of er kansen zijn voor een collectieve warmtevoorziening in de gemeente.

Vastgesteld beleid

- Transitie Visie Warmte (TVW).
- Prestatieafspraken met woningcorporaties
- Energiebespaarakkoord Noord-Hollandse Bedrijven

4.2 Circulaire economie

Wat willen we bereiken

We gaan in onze gemeente naar een circulaire economie. Dat betekent dat we zoveel mogelijk hergebruiken en zo min mogelijk afval produceren. Het afval is dan een grondstof geworden. Wij zijn als gemeente een belangrijke gebruiker van grondstoffen. Zowel in de openbare ruimte als in onze eigen bedrijfsvoering. Daarom wordt in onze inkoopvoorwaarden het circulair inkopen geborgd. Verder wordt circulair bouwen in onze gemeente gestimuleerd.

Wat willen we daar voor doen

- We onderzoeken kansen voor duurzame en circulaire inkoop en hergebruik van grondstoffen binnen onze eigen organisatie.
- Met HVC werken we samen aan de VANG-doelstelling om de hoeveelheid restafval per inwoner terug te brengen.
- We zorgen voor borging en implementatie van de afspraken uit het Convenant Toekomstbestendig Bouwen op het gebied van circulariteit en biobased materialen.
- We zoeken aansluiting bij landelijke en regionale programma's en initiatieven rondom circulaire economie en het duurzame bedrijfsleven.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Om de CO2 uitstoot te beperken en om afval te beperken worden grondstoffen hergebruikt. In 2050 is de gemeente volledig circulair.

Resultaten:

- In 2023 passen we de inkoopvoorwaarden aan om nog meer hergebruik van materialen na levensduur van een product af te dwingen. En om het inkopen van producten van gerecycled materiaal te bevorderen.
- In 2023 onderzoeken we of er mogelijkheden zijn om circulair bouwen te stimuleren.
- We werken aan een visiedocument over de rol van de gemeente in de ontwikkeling van de circulaire economie.

Vastgesteld beleid

- Afvalstoffenverordening (2019).
- Afval- en recycleplan gemeente Schagen 2020-2025.
- Convenant Toekomstbestendig Bouwen.

4.3 Duurzame mobiliteit

Wat willen we bereiken

We zetten in op schoon, slim en veilig vervoer. Zonder gebruik te maken van fossiele brandstoffen. We zorgen voor een goede laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. Er wordt gekozen voor verkeersveiligheid, de fiets, het openbaar vervoer en toepassingen zoals deelmobiliteit. Fietsers en wandelaars zijn onze belangrijkste weggebruikers. Deze weggebruikers willen we voorrang geven.

Wat willen we daar voor doen

- We werken aan meer gebruik van deelmobiliteit.
- We voldoen aan de vraag naar openbare laadinfrastructuur.
- We zetten ons in voor continuering van de kustbus.
- We werken verder aan de voorbereiding en realisatie van de doorfietsroute en de verbetering van belangrijke fietsroutes.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

We zetten in op schoon, slim en veilig vervoer. Met zo min mogelijk gebruik van fossiele brandstoffen.

Resultaten:

- Verhoging van het gebruik van deelmobiliteit.
- Voldoende openbare laadpunten.
- Meer dan 10 procent van de doorfietsroute is gerealiseerd in 2024.

Vastgesteld beleid

- Werkagenda Mobiliteit Kop van Noord-Holland 2022-2024.

4.4 Klimaatadaptatie

Wat willen we bereiken

Rijksbeleid stelt dat Nederland in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht. Dit staat in de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie. Om dit te bereiken werken wij samen met de andere Noordkopgemeenten en het waterschap. We willen onze leefomgeving toekomstbestendig maken. We blijven ons inzetten om klimaatadaptief te zijn. Om zo clusterbuien en lange droogte te kunnen opvangen en hittestress te voorkomen.

Wat willen we daar voor doen

- Er wordt een lokale Strategie Klimaatadaptatie vastgesteld.
- We brengen met het Systeemoverzicht Stedelijk Water het functioneren van het stedelijk watersysteem in kaart. We treffen doelmatige maatregelen.
- Bij integrale renovatieprojecten wordt de openbare ruimte klimaatadaptief ingericht volgens het huidige beleid.
- We zorgen voor bewustwording bij bewoners en bedrijven over hittestress, piekbuien en wateroverlast. Onder andere door grondwater. Samen met de inwoners nemen we maatregelen om dit te voorkomen. Zoals het afkoppelen van hemelwater en watertonnen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

In 2050 is gemeente Schagen waterrobuust en klimaatbestendig ingericht.

Resultaten:

- Bij herinrichting en nieuwbouw van woonwijken geven we voorrang aan klimaatadaptieve maatregelen.
- Inwoners activeren we om de gevolgen van hitte, droogte en piekbuien te helpen tegengaan.

Vastgesteld beleid

- Strategie Klimaatadaptie Noordkop 2021-2026.
- Integraal beleidsplan openbaar gebied.
- Leidraad inrichting openbare ruimte.
- Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027.

4.5 Elektriciteit

Wat willen we bereiken

Voor het opwekken van duurzame energie is in de zomer van 2021 de Regionale Energie Strategie Noord-Holland Noord 1.0 door alle betrokken partijen vastgesteld. Oftewel de RES NHN 1.0. In 2023 is gestart met het proces van de herijking van deze RES. In dit proces kunnen ook nieuwe zoekgebieden worden onderzocht. Ook wordt het gevolg van netcongestie meegenomen. Er wordt gekoerst op een definitieve herijking in 2024.

In Schagen zijn de volgende 4 speerpunten op het gebied van duurzame energie benoemd:

1. Zonneparken op land;

2. Zon op grote daken;
3. Zon op parkeerterreinen;
4. Energie besparen en oplossingen zoeken voor het probleem van netcongestie.

Wat willen we daar voor doen

- Bedrijven activeren we om duurzame energie op te wekken, slimme energie-oplossingen voor netcongestie toe te passen en om energie te besparen. Zowel individueel als collectief.
- Naast energiebesparing in het kader van het Energie Bespaar Akkoord NH laten we ook dakscans uitvoeren.
- We hebben nieuw beleid opgesteld om het realiseren van grote zonneparken mogelijk te maken binnen de RES-zoekgebieden. Hiervan zullen de resultaten in 2024 zichtbaar worden.
- We voorzien voor 2030 minimaal 2 parkeerterreinen van zonnepanelen. Voorbereiding gebeurt in samenwerking met de gemeenten in de Noordkop en met steun van de provincie.
- Het beleid voor micro-windturbines wordt met behulp van een proef verder aangescherpt. Resultaten verwachten we in 2024.
- Herijking RES 2.0.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Om CO2 uitstoot en het gebruik van fossiele brandstoffen te beperken wordt er meer elektriciteit opgewekt met zonne-energie. Tevens wordt er bespaard op verbruik.

Resultaten:

- Bedrijven activeren we om duurzame energie op te wekken, slimme energie-oplossingen toe te passen en om energie te besparen. Het EBA project en 'zon op grote daken' zijn hier voorbeelden van.
- We hebben nieuw beleid opgesteld om het realiseren van grote zonneparken mogelijk te maken binnen de RES-zoekgebieden. Hiervan zullen de resultaten in 2024 zichtbaar worden.
- We voorzien voor 2030 minimaal 2 parkeerterreinen van zonnepanelen. Voorbereiding gebeurt in samenwerking met de gemeenten in de Noordkop en met steun van de provincie.
- Het beleid voor micro-windturbines wordt, indien noodzakelijk, aangescherpt. Resultaten verwachten we in 2024.

Vastgesteld beleid

- RES NHN 1.0.
- Geactualiseerd beleid voor zonneparken.
- Plan van aanpak uitwerking RES 1.0 naar RES 2.0.
- Beleid microturbines.

4.6 Groen en biodiversiteit

Wat willen we bereiken

Door versterking van het landschap en vergroting van de biodiversiteit kunnen we de klimaatverandering aan. Door meer biodiversiteit wordt ook meer CO2 vastgelegd in de natuur. Dat leidt weer tot minder klimaatverandering. We vergroten hiermee de leefbaarheid voor onze inwoners en maken het ook aantrekkelijker voor recreanten. Onze unieke natuurgebieden koesteren we en we versterken de natuurwaarde van het Schagerwad.

Wat willen we daar voor doen

- We maken een bossenstrategie maken voor onze gemeente. Aanhakend op het PPLG.
- We planten 25.000 bomen en struiken op particuliere grond.
- We planten 450 extra laanbomen langs onze wegen. Naast de bomen die we in het reguliere onderhoud herplanten.
- We zorgen voor nestgelegenheid in gebouwen en natuurinclusieve woonwijken.
- We voeren bewonersinitiatieven uit die bijdragen aan de biodiversiteit.
- We werken samen met de agrarische natuurvereniging aan biodiversiteit in het landelijk gebied.
- We richten ons eigen onderhoud nog meer op de ecologische waarden.
- We planten biologische bollen die nectar produceren voor wilde bijen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

We stoppen de achteruitgang van de biodiversiteit en werken aan leefbare wijken en landschappen met meer groen. We zorgen voor meer biodiversiteit in woonwijken door natuur inclusief te ontwerpen en te bouwen.

Resultaten:

- Een groener landschap met meer bomen en struiken.
- We compenseren een deel van de CO2 uitstoot door meer biodiversiteit, bomen en struiken aan te brengen.
- Groeiende biodiversiteit door gebiedsontwikkelingen en natuurinclusief bouwen.
- Meer biodiversiteit in de landbouw door geslaagde projecten in samenwerking met de agrarische natuurvereniging.
- Uitgevoerde bewonersinitiatieven die zorgen voor minder stenen, meer groen en biodiversiteit.

Vastgesteld beleid

- Landschapsvisie als onderdeel van de omgevingsvisie speerpunt 8.
- Programmadoelen 'Bollen en bijen' en 'Schagen groeit door'
- Integraal beleidsplan openbaar gebied.
- Leidraad inrichting openbare ruimte.
- Ontwikkelvisie stad Schagen.
- Ecologisch beleidsplan. Deze is gericht op ecologisch beheer openbare ruimte.
- Schot voor de boeg. Onze visie op het landelijk gebied.
- Groenblauw netwerk. Deze is gericht op het in beeld brengen van ecologische structuren.

Totaal Financiën

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Raming 2025	Bedragen x1.000	
					Raming 2026	Raming 2027
Lasten						
Circulaire economie	6.952	7.374	7.763	7.876	8.157	8.252
Totaal lasten	6.952	7.374	7.763	7.876	8.157	8.252
Baten						
Circulaire economie	7.854	7.960	8.110	8.263	8.420	8.579
Totaal baten	7.854	7.960	8.110	8.263	8.420	8.579
Saldo van lasten en baten	903	586	347	387	263	327
Toevoeging aan reserves	177	293	145	0	41	0
Onttrekkingen aan reserves	205	0	0	29	0	41
Saldo mutaties reserves	28	-293	-145	29	41	41
Resultaat begroting	930	293	202	416	304	368

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2023 en 2024 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

De hogere lasten van €389.000 in 2024 hebben betrekking op hogere lasten voor afvalverwijdering €265.000, uitbreiding van de taken van de Omgevingsdienst NHN €224.000 en lager geraamde uitgaven voor klimaat €100.000.

Baten:

De hogere baten van €150.000 in 2024 betreft een hogere opbrengst afvalstoffenheffing.

Reserves:

De lager toevoeging aan de reserves van €148.000 in 2024 betreft een lagere dotatie aan de egalisatie reserve afvalstoffenheffing.

Investerings

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Duurzaamheid	100	100	100	100

Programma 5 Economische zaken

Managementinformatie

Wij zijn trots op onze vele diverse bedrijven, onze verschillende sterke dorpskernen en onze toeristische parels. Binnen het programma economie werken we aan het versterken van onze belangrijke sectoren met oog voor kwaliteit van de leefbaarheid. Dit doen we samen met de ondernemers en inwoners. Wij willen dat iedereen in onze gemeente zo prettig mogelijk onderneemt, werkt of verblijft.

5.1 Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid

Wat willen we bereiken

De goede samenwerking met het georganiseerd bedrijfsleven zetten we voort. We werken samen met de OFS (Ondernemers Federatie Schagen) als koepel voor het gehele bedrijfsleven. Ook werken we samen met de lokale bedrijven- en winkeliersverenigingen en met brancheorganisaties zoals LTO, Recron, Bouwend Nederland en Horeca Nederland. We zijn blij met de vele bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De werklocaties van Schagen willen we verruimen, als de vraag vanuit het bedrijfsleven groeit. Startende ondernemers kunnen rekenen op een gemeente die hen op weg helpt om een succesvol bedrijf op te bouwen. Onze gemeente moet aantrekkelijk blijven voor jongeren om in onze regio een carrière op te bouwen. Hiertoe gaan we afspraken maken met het bedrijfsleven over stages, startersbanen en opleidingsmogelijkheden.

Wat willen we daar voor doen

- We werken en voeren de economische agenda uit samen met ondernemers en ook met onderwijsinstellingen. De gemeente Schagen neemt vanaf 2022 deel aan de Regionale Ontwikkelmaatschappij MRA-NHN (ROM). De ROM is opgericht om de economie in de regio extra te stimuleren en heeft middelen om daarvoor te investeren. Op NHN schaal werken we aan een Regionale Investeringsagenda EZ. Met de economische agenda er bij kunnen we goed inspelen op lokale en regionale initiatieven.
- We voeren regelmatig op strategisch niveau overleg, met de OFS en het overige georganiseerd bedrijfsleven, over de speerpunten van ons economisch beleid.
- We onderzoeken de haalbaarheid van de uitbreiding van de bedrijventerreinen in Waarland en Warmenhuizen. In deze twee plaatsen, omdat daar de behoefte het grootst is.
- We onderzoeken de mogelijkheid van startups in leegstaande gebouwen. Dit doen we in samenwerking met ondernemers, zoals de Kansenfabriek.
- Wij stellen, samen met de ondernemers en belanghebbenden in het centrum, een toekomstvisie voor het centrum van Schagen op. Een en ander in samenhang met de uitvoering van het verkeersplan. De stad Schagen heeft een belangrijke centrumfunctie, voor zowel de eigen inwoners als de toeristen. Het winkelaanbod, de weekmarkt en West-Friese folklore, horeca en terrassen en de evenementen zijn allen belangrijk voor de aantrekkelijkheid van Schagen. Van belang is om dit ook voor de toekomst te borgen.
- De regionale Retail visie is 5 jaar oud in 2024. Regionaal wordt bekeken of en op welke wijze de regionale Retail visie geactualiseerd kan worden.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Een duurzaam en aantrekkelijk ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven.

Resultaten:

- Strategische agenda Economie voor Schagen: start concretisering en start uitvoering.
- Haalbaarheidsonderzoek uitbreiding bedrijventerreinen Waarland en Warmenhuizen.
- Ruimte voor starters.
- Samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven om jongeren in de gemeente carrière te laten maken. Wij nemen dit onderwerp mee in de reguliere bestuurlijke overleggen met de betrokken partijen zoals OFS en het onderwijs.
- Regionaal voeren we het projectplan Arbeidsmarkt en Onderwijs uit (2017-2025), wij verzenden 2 keer per jaar voortgangresultaten naar het college en de raad (via de regionale raad) (zie ook 1.8).
- Vitale binnenstad: 1 centrumvisie Stad Schagen.

Vastgesteld beleid

- Omgevingsvisie gemeente Schagen, 2021
- ROM
- Jaarplan ONHN
- Samenwerkingsagenda Kop van NH 2022-2025
- Ondernemersfonds
- Strategie en Convenant Werklocaties Kop van Noord-Holland
- Verkeersplan Centrum Schagen
- Standplaatsenbeleid 2017
- Regionale detailhandelsvisie Kop van Noord-Holland 2018

5.2 Toerisme

Wat willen we bereiken

De gemeente Schagen heeft met zijn uitgestrekte kust een enorme aantrekkingskracht op toeristen. De West-Friese cultuur, die zo prachtig wordt uitgedragen door de Stichting West-Friese Folklore, is van zeer groot belang voor de eigen inwoners, maar ook voor het toerisme en bekendheid van de gemeente Schagen. De gemeente zet in op een goed toeristisch product in de badplaatsen. We blijven inzetten op de kwaliteit en toekomstbestendigheid van verblijfsrecreatie. Ook de toeristische betekenis van de stad Schagen, centrumstad voor de regio, verdient aandacht en promotie.

Wat willen we daar voor doen

- We blijven de gemeente Schagen en de West-Friese cultuur promoten. Omdat de destiniemerketingorganisatie Holland boven Amsterdam stopt, werken we samen met de gemeenten in de Kop aan regiomarketing. We werken aan een plan voor de destiniemerketing NHN.

- We vernieuwen de website Visitschagen.nl. Hiermee continueren we de informatie aan bewoners en (potentiële) bezoekers over al het moois dat de gemeente Schagen te bieden heeft. Door het wegvallen van Holland boven Amsterdam is de oude website vanaf 2024 niet meer bruikbaar.
- Tot en met 2024 zijn de verruimde openingstijden van de sluis en de brug bij Oudesluis geregeld met bediening door vrijwilligers. We onderzoeken de mogelijkheden om dit ook structureel te borgen.
- We blijven inzetten op de kwaliteit en toekomstbestendigheid van verblijfsrecreatie. Met de regiogemeenten in NHN investeren we tot en met 2024 in een Taskforce Verblijfsrecreatie.
- We stellen een toeristische visie op samen met de gemeenten in de Kop. Hierin onderzoeken we ook de mogelijkheid voor het oprichten van een Toeristisch Investeringsfonds in onze gemeente.
- We onderzoeken de mogelijkheden om de inning van de toeristenbelasting te verbeteren.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Schagen is en blijft aantrekkelijk voor bezoekers en toeristen en dat dragen we uit.

Resultaten:

- Onderzoek naar behoefte en kosten openbare toiletten.
- Structuurvisie Petten gereed.
- Voortzetting van de kustbus.
- Wij onderzoeken de haalbaarheid voor een stichting toeristisch investeringsfonds voor de gemeente Schagen (STIFSchagen)

Vastgesteld beleid

- Omgevingsvisie gemeente Schagen, 2021
- Samenwerkingsovereenkomst Holland boven Amsterdam
- Jaarplan ONHN
- Programma Vitale verblijfsrecreatie NHN

5.3 Agrarische sector

Wat willen we bereiken

Het overgrote deel van de gemeente Schagen bestaat uit landbouwgrond. In onze regio vinden agrariërs steeds weer nieuwe manieren om efficiënter, duurzamer en met minder gewasbeschermingsmiddelen te telen. Zo wordt er vanuit onze regio gewerkt aan de voedselproductie van de toekomst. We koesteren onze agrariërs en helpen hen in hun ambities om te groeien.

Wat willen we daar voor doen

- We steunen groei, in kwalitatieve en kwantitatieve zin, van agrarische bedrijven. Dit is staand beleid.
- We voeren geen aanvullende regels in boven op de landelijke regels voor de agrarische sector. Dit is staand beleid.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Een duurzame toekomstbestendige agrarische sector.

Resultaten:

We dragen bij aan Kennis en netwerkorganisatie Greenport NHN.

Vastgesteld beleid

- Greenport

5.4 Seed Valley

Wat willen we bereiken

De zaadveredelingssector behoort tot de topsectoren van de Nederlandse economie en heeft impact over de hele wereld. Gezien de sterke groei van deze sector zien we kansen voor zowel werkgelegenheid als onderwijs en onderzoek. We steunen deze sector in zijn groei waar het kan.

Wat willen we daar voor doen

- We faciliteren deze sector in zijn groei waar het kan. Zaadveredelingsbedrijven mogen zich in het zaadveredelingsgebied vestigen en kunnen onbeperkt groeien conform bestaand beleid.
- We voeren regulier overleg met ondernemers van Seedvalley. De veredelingsbedrijven zijn stuwende bedrijvigheid binnen onze gemeente en onze regio. Doel is om te kijken hoe deze bedrijfstak, de overheid en het onderwijs elkaar duurzaam versterken.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Een sterk zaadveredelingsconcentratiegebied.

Resultaten:

We zijn proactief: we onderzoeken met geïnteresseerde bedrijven die aansluiten bij de ambities om het concentratiegebied te versterken de mogelijkheden.

We versterken de relatie onderwijs, overheid en ondernemers (triple helix).

Vastgesteld beleid

- Provinciale Omgevingsvisie.
- Provinciale verordening.
- Omgevingsvisie gemeente Schagen, 2021.
- Bestemmingsplan Landelijk gebied Harenkarspel.

5.5 Energy & Health campus

Wat willen we bereiken

We waarderen de hoogwaardige werkgelegenheid en het wetenschappelijk onderzoeksprogramma dat zich concentreert in de Energy & Health Campus Petten. Daar werken zo'n 1.600 werknemers voor onderzoek naar duurzame energie en nucleaire geneeskunde. We ondersteunen actief de initiatieven om deze wetenschapsbasis te verbreden en open te stellen voor gelieerde bedrijvigheid en onderzoek van studenten en promovendi.

Wat willen we daar voor doen

- We geven volle steun aan de nieuwe Pallas-reactor.
- We blijven meewerken aan de vorming van de Energy & Health Campus.
- We werken mee aan de komst van het Experience Centre in Petten, waar het verhaal over de Energy & Health Campus gedeeld wordt met toeristen en bezoekers.
- We voeren regulier overleg met de campus. De campus is stuwende bedrijvigheid. In het overleg bespreken we hoe we met de campus en het onderwijs elkaar duurzaam kunnen versterken.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- Behoud en bevorderen hoogwaardige werkgelegenheid en onderzoek.
- We voeren een actieve lobby voor een (betere verbinding met een) onderwijsinstelling op de campus, ook via de regio.
- Wij hebben, en vragen, continu aandacht voor de betere bereikbaarheid van de campus.

Resultaten:

Behoud en vergroten van het aantal bedrijven.

Verstevigen relatie overheid, onderwijs en ondernemers (triple helix), om elkaar duurzaam te versterken.

Vastgesteld beleid

N.v.t.

5.6 Evenementen

Wat willen we bereiken

We zijn trots op alle mooie evenementen die worden georganiseerd in de gemeente Schagen. Deze hebben steun in de vorm van kennis en capaciteit nodig. We vinden het belangrijk om de evenementen zoveel als mogelijk te kunnen steunen en doorgang te laten vinden. Wel willen we voor de grotere evenementen meer zaken door de organisatoren laten regelen en minder door onze service dienst. We willen ook onze dienstverlening wat zakelijker maken en beter sturen op afspraken. Onder Programma 6.3.2. zijn ook zaken over evenementen opgenomen vanwege de raakvlakken met openbare orde en veiligheid.

Wat willen we daar voor doen

- Het evenementenbeleid herzien.
- Aanbesteden van de exploitatie van de kermissen.
- Werkprocessen rond vergunningen actualiseren.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Vergroten van de sociale binding tussen bewoners en onderling begrip tussen verschillende groepen mensen.

Resultaten:

Het kan mensen trots maken op 'hun 'stad of dorp waar het evenement plaats vindt. Grotere sociale cohesie en een betere kwaliteit van leven.

Vastgesteld beleid

- zie programma 6.3.2.

Totaal Financiën

Omschrijving	Bedragen x1.000					
	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten						
Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid	446	595	927	750	577	580
Toerisme	209	369	391	409	410	409
Evenementen	77	79	79	79	79	79
Totaal lasten	732	1.044	1.398	1.238	1.066	1.068
Baten						
Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid	6	0	0			
Toerisme	1.921	2.645	2.967	2.967	2.967	2.967
Evenementen	77	71	71	71	71	71
Totaal baten	2.004	2.716	3.038	3.038	3.038	3.038
Saldo van lasten en baten	1.272	1.672	1.641	1.800	1.972	1.970
Toevoeging aan reserves						
Onttrekkingen aan reserves						
Saldo mutaties reserves						
Resultaat begroting	1.272	1.672	1.641	1.800	1.972	1.970

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2023 en 2024 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid: Om de Economische Agenda inhoud te geven, zullen er visies opgesteld moeten worden. In totaal is hier €180.000,- voor opgenomen. Voor het uitvoeren van het actieplan van economische agenda hebben we middelen gevraagd om een accountmanager voor EHC en Seed Valley in dienst te nemen en een aanspreekpunt die het actieplan voor de economische agenda bewaakt en uitvoert voor een bedrag van €150.000,-

Baten:

Toerisme: de verhoging van de gemeentelijke inkomsten is toe te schrijven aan de structurele verhoging van de toeristenbelasting van €322.000,-.

Investeringsen

In dit domein zijn geen investeringen opgenomen.

Programma 6 Participatie, dienstverlening en organisatie

Managementinformatie

Binnen het programma participatie, dienstverlening en organisatie richten we ons erop om onze gemeente veilig, inclusief en toegankelijk te maken voor iedereen. Dit doen wij samen met onze inwoners en ondernemers.

Om de mogelijkheden voor participatie binnen onze gemeente te verbeteren, maakt onze adviseur communicatie met taakaccent participatie een plan van aanpak. Ook organiseren wij samen met G1000 een burgerberaad met als onderwerp de leefbaarheid in onze kernen. We betrekken inwoners en ondernemers actief bij dit proces.

We willen onze inwoners zo goed mogelijk kunnen helpen en van dienst zijn. Ons nieuwe zaakstelsel gaat ons hierbij helpen. Deze wordt in 2024 in gebruik genomen. Hierin gaan we de status van aanvragen van onze inwoners bijhouden.

Met inzet van onze handhavers willen we onze gemeente veilig houden. We willen de rol van hen versterken. Net als onze samenwerking met onze partners zoals de politie en de GGD/GGZ. We willen ook meer samenwerken op het gebied van zorg en veiligheid.

Ook in 2024 werken we eraan om een inclusieve gemeente te zijn voor iedereen, ongeacht wie je bent, waar je vandaan komt of van wie je houdt. Samen met stakeholders en ervaringsdeskundigen werken we aan het uitvoeren van de nieuwe Lokale Inclusie Agenda (LIA) 2024-2027.

6.1 Participatie

Wat willen we bereiken

Wij hechten veel waarde aan de deelname van inwoners en ondernemers aan de samenleving. Daarnaast willen we inwoners en ondernemers betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van ons beleid. Daarbij vinden we het belangrijk dat iedereen maximaal (bijeenkomsten en gesprekken) mee kan doen aan het maatschappelijk verkeer. Bovendien moeten inwoners hun eigen leven vorm kunnen geven. Daarvoor moeten zij invloed kunnen uitoefenen op hun omgeving. Participatie is door de gemeenteraad in 2022 als volgt vertaald:

- Inwoners zijn actief betrokken bij hoe hun omgeving eruit ziet en bij alle belangrijke beslissingen.
- We praten in duidelijke taal en zijn gemakkelijk te bereiken voor inwoners. Het contact tussen inwoners en de gemeente is verbindend.
- We ondersteunen plannen vanuit bewoners, oftewel bewonersinitiatieven.

Wat willen we daar voor doen

- **Participatie**
 - Onze adviseur communicatie met taakaccent participatie maakt een plan van aanpak om participatie beter op de kaart te zetten binnen onze organisatie.
 - Een helder participatiebeleid met concrete doelen die passen binnen de visie van onze organisatie zal onderdeel zijn van het plan van aanpak.
 - Ook kijken we hoe we de mogelijkheden voor participatie voor inwoners en ondernemers binnen onze gemeente kunnen verbeteren. Zo zorgen we onder

andere dat de leidraad 'Betek de omgeving' bij initiatiefnemers van bouwplannen goed onder de aandacht komt. Deze leidraad maken we op basis van het initiatievoorstel van JESSLokaal.

- **Burgerberaad**

- o Het burgerberaad biedt een plek waar inwoners, ambtenaren, politici en werkgevers met elkaar beslissingen kunnen maken over belangrijke zaken in onze gemeente. Het is een manier om samen tot oplossingen te komen voor vraagstukken waar geen kant en klaar antwoord op is. Onze projectgroep zet samen met organisatie G1000 een burgerberaad op over het thema leefbaarheid in de kernen.
- o We communiceren actief over het burgerberaad naar onze inwoners om hen mee te nemen in het proces.

- **Inclusief Schagen**

- o In het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking staat dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving. Om hiervoor te zorgen maken gemeenten een Lokale Inclusie Agenda. In Schagen gaat deze agenda verder dan mensen met een beperking. Hier willen we namelijk een inclusieve samenleving voor iedereen, ongeacht wie je bent, waar je vandaan komt of van wie je houdt. Na de Lokale Inclusie Agenda (LIA) 2021-2022 wordt een nieuwe LIA 2024-2027 opgesteld.
- o Samen met stakeholders en ervaringsdeskundigen wordt bepaald waar we in de periode 2024-2027 aan gaan werken om Schagen nog inclusiever te maken.
- o In december 2023 wordt de LIA 2024-2027 aan de raad voorgelegd.
- o Om de LIA de komende jaren uit te voeren is structureel een bedrag opgenomen van € 75.000. Dit bedrag wordt ingezet voor: 60% loonkosten; 25 % werkbudget; 15% stimulering lokale initiatieven.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Iedereen is maximaal betrokken bij ons beleid.

Resultaten:

- Inwoners en ondernemers praten mee over ons beleid via onze website samen.schagen.nl.
- We vragen burgerberaad G1000 om ons bij 4 participatietrajecten te helpen.
- Samen met stakeholders, maatschappelijke organisaties en ervaringsdeskundigen stellen we een Lokale Inclusie Agenda 2024-2027 op.

Vastgesteld beleid

N.v.t.

6.2 Dienstverlening en organisatie

Wat willen we bereiken

We zijn trots op het harde werk van al onze medewerkers. We richten ons op een goede dienstverlening. We willen goed contact met onze inwoners. We hebben de juiste grootte voor onze inwoners. We zijn klein genoeg zodat we makkelijk aan te spreken zijn en groot genoeg om regionaal invloed te hebben. We streven ernaar dat onze organisatie open, eerlijk en betrouwbaar is. Graag zien we dat inwoners meer vertrouwen krijgen in onze organisatie en ons politieke bestuur. Daarnaast willen we efficiënt werken. Bij elke stap in een proces vragen we ons af of dit een slimme manier is om tot een beslissing te komen. Door onze aandacht te richten op efficiënt werken verwachten we kosten te kunnen besparen. Verder willen we dat ons beleid rondom informatie bijgewerkt is en dat onze informatiehuishouding up-to-date is en tegen cyberdreigingen of digitale dreigingen kan. Met de informatiehuishouding bedoelen we de opslag, het beheer en het verstrekken van gegevens binnen onze organisatie. Met onze huidige informatie en communicatietechnologie kunnen we onze doelen bereiken.

Wat willen we daar voor doen

- In 2024 wordt het nieuwe zaakstelsel operationeel. Het online volgen van de status en de voortgang van (aan)vragen van onze inwoners wordt hierbij meegenomen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Wij bieden een goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers, bestuur en collega's. Wat goed is, moet goed blijven. Wat niet goed gaat, verbeteren we.

Resultaten:

- We voeren een online volgsysteem in voor vragen van inwoners.
- We onderzoeken of de werkwijze van de klantenservice binnen de gehele organisatie kan worden toegepast. Dat geldt in het bijzonder voor team publieke dienstverlening en team toegang.
- We stellen een programma dienstverlening op. Hierin wordt een vernieuwde visie op dienstverlening opgenomen.

Vastgesteld beleid

- Koersdocument 'Schagen maken we samen'. [2021]
- Coalitieakkoord 2022-2026 'Doorbouwen op een gezond fundament'. [2022]
- Gateway Reviewrapport "Geluk bij de gemeente Schagen", De volgende stap in dienstverlening: uitvoering centraal'. [2022]
- Lokale Inclusie Agenda; voor een samenleving die werkt voor iedereen 2021-2022. [2021].

6.3 Veiligheid

Wat willen we bereiken

We willen onze gemeente veilig houden. Dat doen we met inzet van onze handhavers op de plaatsen waar zij nodig zijn. Ook zetten we handhavers in bij signalen vanuit de samenleving. Ook willen we meer samenwerking tussen de domeinen Zorg en Veiligheid.

6.3.1 Veilige woon en leefomgeving

We willen veiligheid verankeren in de stad en de kernen. Daarbij is een actieve aanpak van problemen rondom veiligheid en leefbaarheid belangrijk. We zetten in op problemen die met de dagelijkse kwaliteit van wonen en leven te maken hebben. Onze acties zijn erop gericht om vanuit de keten op te treden. Oftewel samen met onze partners, waarbij we vooral inzetten op preventie.

6.3.2 Programma Bedrijvigheid en veiligheid

De sociale onveiligheid op verschillende locaties van bedrijvigheid staat centraal. Het gaat hierbij om veilige bedrijventerreinen, evenementen en veilig uitgaan en toerisme.

6.3.3 Programma Jeugd en veiligheid

We willen de problemen rondom jeugd aanpakken. Hierbij pakken wij de leiding om samen met onze partners te komen tot een aanpak waarbij de overlast wordt teruggedrongen.

6.3.4 Programma fysieke veiligheid

In Nederland zijn er wetten en regels die bijdragen aan het voorkomen van incidenten en veiligheidsproblemen. Als gemeente hebben we een actieve rol in het handhaven van deze wetten en regels. Daarnaast zetten wij reddingsbrigades in voor veiligheid op onze stranden.

6.3.5 Programma integriteit en veiligheid

Ondermijnende criminaliteit is een steeds groter probleem. Dit uit zich in Schagen onder andere door hennepkwekerijen, drugslabs, dumpingen van (drugs)afval, geweldsmisdrijven en cybercriminaliteit. Ondermijning kunnen wij alleen aanpakken door samen met onze partners daadkrachtig op te treden.

Wat willen we daar voor doen

6.3.1 Veilige woon en leefomgeving

- We beperken criminaliteit en overlast in de woonomgeving.
- We versterken de samenwerking met onze partners zoals de politie, het veiligheidshuis en de GGD/GGZ. We richten ons hierbij juist op de preventieve aanpak om escalatie te voorkomen.
- We zetten in op de versterking van de rol van onze buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's).
- We zetten in op passend toezicht en passende handhaving onder de Omgevingswet.
- We gaan door met de aanpak van oneigenlijk gebruik van woningen.

6.3.2 Programma Bedrijvigheid en veiligheid

- We zorgen voor veilige evenementen.
- We dragen bij aan het project 'veilig ondernemen in het buitengebied'.

6.3.3 Programma Jeugd en veiligheid

- We werken samen met onze partners om aanwezige groepen die overlast geven aan te pakken. We richten ons hierbij op de preventieve aanpak om escalatie te voorkomen.
- We zetten in op de groep, maar ook op de individuele jongere in een groep en het netwerk hieromheen.

6.3.4 Programma fysieke veiligheid

- We bereiden onze organisatie optimaal voor op rampen en crisissen.
- We dragen bij aan een veilig strand.

6.3.5 Programma integriteit en veiligheid

- We stellen beleid op om ondermijning tegen te gaan. Het gaat hierbij onder meer om het actualiseren van het Bibob-beleid.
- We voeren maatregelen in om onze organisatie weerbaarder te maken tegen ondermijning.
- We pakken doorlopend zaken en projecten op.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

We willen dat iedereen veilig kan verblijven, ondernemen en uitgaan in de gemeente Schagen en dragen bij aan een gezonde en veilige woonomgeving en ondernemersklimaat.

Resultaten:

6.3.1 Veilige woon en leefomgeving

- De APV wordt aangepast naar de Omgevingswet.
- We stellen beleidsregels op voor woonoverlast.

6.3.2 Programma Bedrijvigheid en veiligheid

- We ontwikkelen nieuw beleid voor onze evenementen.
- We ontwikkelen nieuw horeca-beleid.

6.3.3 Programma Jeugd en veiligheid

- Er is een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden van een integraal beleid voor jeugd en veiligheid.

6.3.4 Programma fysieke veiligheid

- We ontwikkelen een nieuwe visie strandveiligheid.

6.3.5 Programma integriteit en veiligheid

- We stellen een nieuw Bibob beleid op.
- Er is een Plan van aanpak "aanpak ondermijning Schagen" vastgesteld.

Vastgesteld beleid

- VVTH-beleid 2019-2022 (verlengd t/m 2023)
- APV Schagen 2023
- Bibob- Beleid (2019)
- Damocles beleid (2021)
- Integraal meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2019-2022 (verlengd t/m 2023)
- Samen hulpvaardig, beleidsplan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2020-2023

6.4 Bestuur

Wat willen we bereiken

We willen met de Bestuurlijke vernieuwing een goede bijdrage leveren aan verschillende (maatschappelijke) veranderingen. Wij willen dit doen met alle politieke partijen en daarom de bevoegdheid met een raadsthema volledig geven aan de gemeenteraad en niet aan het college. Het advies is om in deze raadsperiode thematisch te experimenteren/oefenen als gemeenteraad, griffie en organisatie. Het is een ontwikkeling die we nu kunnen inzetten en ook samen verbeteren. We zoeken samen naar een methode die bij de gemeente Schagen past, die bij de inwoners past en die bij raad, college en organisatie past.

Daarnaast adviseren wij de gemeenteraad om in 2023 een Raadthema op te stellen om te komen tot een integraal ouderenbeleid om daarmee de vergrijzing als een kans binnen de samenleving aan te pakken.

Het voortouw tot uitvoering van de Raadthema's leggen wij bij de gemeenteraad. Dit moeten, wat ons betreft, echt projecten van de gemeenteraad worden. Voor het halen van doelstellingen en resultaten zijn wij afhankelijk van het overleg en de acties van de gemeenteraad.

Wat willen we daar voor doen

- De gemeenteraad een commissie Bestuurlijke vernieuwing in het leven laten roepen.
- De gemeenteraad een procedure laten opstellen om verder te gaan met raadsthema's.
- De gemeenteraad gaat starten met het maatschappelijke onderwerp Bestuurlijke vernieuwing
- De gemeenteraad zal voor 2024 en 2025 besluiten om nieuwe deel thema's op te pakken.
- De Werkgroep seniorenbeleid verzameld via werksessies informatie om zich te kunnen beraden over inhoud en visie. Dit zal verder worden uitgewerkt en ontwikkeld in 2024.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- Inwoners meer dan nu betrekken bij de politiek en de besluitvorming. Het vertrouwen van inwoners in de politiek vergroten.
- Komen tot een integraal ouderenbeleid om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig mee te laten doen in het dagelijks leven.

Resultaten:

- Wij streven ernaar om, samen met de gemeenteraad, voor 2024 een methode te ontwikkelen om Raadthema's op te stellen waarin dankzij samenwerking, de bestuurlijk en maatschappelijk gestelde doelen dichterbij komen.
- Wij denken graag mee met de gemeenteraad over nieuwe (deel) thema's in 2024 en 2025.
- In overleg met de gemeenteraad willen wij komen tot een Raadthema integraal ouderenbeleid in 2023. (Vanaf 2023 Seniorenbeleid)

Vastgesteld beleid

- Niet bekend

6.5 Organisatie

Wat willen we bereiken

Een belangrijke stap in het ontwikkelen van onze organisatie is het effectief en efficiënt opbouwen van de organisatie. Dit doen we op basis van onze besturingsfilosofie.

Wat willen we daar voor doen

Met de nieuwe organisatiestructuur, de zogeheten grof- en fijnstructuur, is een gezond en wendbaar fundament van de organisatie neergezet. Nu is het noodzakelijk om de koers van de organisatie verder vorm te geven, met de focus op een organisatie die flexibel, communicatief en netwerkend is. Zo kunnen we inspelen op wat het bestuur en de samenleving van ons vragen.

In 2023 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van de organisatie, zodat deze koers in 2024 kan worden ingezet. Daarbij is het belangrijk een prioritering aan te brengen in de noodzakelijke interventies. Zodat wat we doen, van kwalitatief hoog niveau is en gedragen kan worden door de ambtelijke organisatie.

Voor de komende jaren is daarom een aantal speerpunten geformuleerd. Eén van deze speerpunten borduurt voort op wat we in 2022 gestart zijn, namelijk het vormgeven van het werkgeversmerk. Het speerpunt heet Ontwikkeling 'thuis in gemeente Schagen en gaat over wat voor soort organisatie we écht (willen) zijn. De andere speerpunten zijn Grip op grote projecten, Managementontwikkeling, Sturen op politieke dossiers / lange termijnplanning en Ontwikkelagenda. Omdat deze speerpunten samenhangen, komt er een overkoepelende missie en visie: een kort een bondig verhaal, dat richting geeft aan de ontwikkeling die we als organisatie willen maken.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Het creëren van een stabiele en wendbare organisatiestructuur.

Resultaten:

Op 1 januari 2023 is de nieuwe organisatiestructuur geïmplementeerd.

Vastgesteld beleid

N.v.t.

Totaal Financiën

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Bedragen x1.000		
				Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten						
Participatie	128	546	388	388	388	388
Dienstverlening en organisatie	606	463	662	589	589	589
Veiligheid	4.602	5.178	5.444	5.376	5.379	5.278
Bestuur	1.924	1.895	1.995	1.995	1.917	1.895
Organisatiekosten	41.881	44.241	44.232	44.131	43.971	43.746
Totaal lasten	49.140	52.323	52.721	52.479	52.244	51.896
Baten						
Dienstverlening en organisatie	588	439	833	728	728	728
Veiligheid	230	79	79	79	79	79
Bestuur	139	0	0			
Organisatiekosten	1.030	439	769	574	574	574
Totaal baten	1.987	956	1.681	1.381	1.381	1.381
Saldo van lasten en baten	-47.153	-51.367	-51.040	-51.099	-50.863	-50.515
Toevoeging aan reserves	974	829	829	829	1.018	829
Onttrekkingen aan reserves	662	999	884	618	829	98
Saldo mutaties reserves	-312	170	56	-211	189	-730
Resultaat begroting	-47.465	-51.196	-50.985	-51.309	-50.674	-51.246

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2023 en 2024 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Participatie:

Conform het coalitieakkoord wordt voorgesteld om in Schagen een burgerberaad te gaan houden. Er wordt een groep van 330 inwoners geselecteerd om een burgerberaad te houden wat moet leiden tot een burgerakkoord met daarin voorstellen om de leefbaarheid in de hele gemeente Schagen op hetzelfde niveau te houden of te verhogen. In 2023 is daarvoor een bedrag nodig van €258.000,- in 2024 wordt het bedrag uit het coalitieakkoord aangehouden van €100.000,-

Dienstverlening en organisatie:

In 2024 wordt rekening gehouden met een hogere afdracht voor identiteitskaarten en reisdocumenten. Dit heeft te maken met de reguliere verlening van de documenten na 10 jaar. Als gevolg hiervan zijn de lasten hoger ingeschat dan in 2023.

Veiligheid:

De hogere kosten in 2024 hebben te maken met de jaarlijkse indexering van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio van €288.000.

Baten:**Organisatiekosten:**

Als tegenhanger voor de hogere afdracht voor identiteitskaarten en reisdocumenten wordt in de begroting 2024 rekening gehouden met extra legesinkomsten als gevolg van de reguliere verlening van de documenten na 10 jaar. Dit gaat om een totaalbedrag van €390.000,-.

Reserves:**Onttrekkingen:**

Aan de reserve gemeentelijke gebouwen is in 2023 incidenteel meer onttrokken dan in 2024 op basis van het meerjaren-onderhoudsplan. Dit gaat om een bedrag van €76.000. Daarnaast is er in de begroting 2023 meer onttrokken uit de reserve reddingsbrigade in verband met aanschaf van het benodigde materieel conform het onderhoudsplan €39.000,-.

Investerings

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Informatisering & automatisering	168	168	168	168
Redding materieel		263	342	
Totaal	168	431	510	168

Programma 7 Financiën

Managementinformatie

In dit programma wordt inzicht gegeven in onze grootste bron van inkomsten de Algemene Uitkering Gemeentefonds en onze eigen inkomsten via de opgelegde heffingen en leges. Deze heffingen zijn vaak de enige mogelijkheid om aanvullende wensen te kunnen verwezenlijken of dekken. Vanaf 2026 is een daling van de Algemene Uitkering vastgesteld. Deze daling zorgt in deze meerjarenbegroting voor een niet sluitende begroting voor de jaren 2026 en 2027.

7.1 Algemene uitkering

Wat willen we bereiken

Onze grootste bron van inkomsten is de Algemene Uitkering Gemeentefonds. Door de toenemende overheidsuitgaven, de hoge inflatie en de toegenomen zorgkosten, stijgt de Algemene Uitkering de komende jaren. Vanaf 2026 is een daling van de Algemene Uitkering vastgesteld. In deze raadsperiode gaan we per circulaire een Raadsinformatiememo opstellen, waarin we de uitkomsten verwerken. In de reguliere Planning & Control documenten worden de circulaire financieel vertaald in de begroting.

Wat willen we daar voor doen

- We werken samen met de M50 om de jaarlijks lagere algemene uitkering om te buigen.
- De kortingen op onze inkomsten uit het gemeentefonds zijn dusdanig groot dat we een actieve lobby op gang hebben gebracht naar de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de landelijke politiek.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- Maximaal inzetten om de korting te minimaliseren via aansluiting bij de M50.
- Maximaal inzetten om de korting te minimaliseren door aan te haken bij Lobby gemeenten, provincie en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

Resultaten:

- Lagere korting als nadeelgemeente.

Vastgesteld beleid

De mei- en septembercirculaire van de Algemene uitkering Gemeentefonds komt jaarlijks gelijktijdig uit op het moment waarop respectievelijk de Kadernota en de Begroting door het college worden vastgesteld. Het is daarom niet mogelijk om de circulaire in deze documenten te verwerken. Daarom wordt er uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- De september-circulaire 2023 wordt verwerkt in de eerste begrotingswijziging van 2024.
- De december-circulaire wordt verwerkt in de Kadernota voor de begroting 2025.
- De mei-circulaire 2024 wordt verwerkt in de Begroting 2025.

7.2 OZB

Wat willen we bereiken

Zoals in het coalitieakkoord en de Kadernota voor de begroting 2024 is opgenomen, zijn de gemeentelijke inkomsten verhoogd met de standaard inflatie. Het gaat hier onder andere om de gemeentelijke belastingen. Voor de leges en heffingen geldt dat die maximaal 100% kostendekkend mogen zijn. Deze zijn dus uitgezonderd van de verhoging met de standaard inflatie. Dat geldt ook voor de begraafrechten. De toeristenbelasting is met ingang van 2024 verhoogd van € 1,75 naar €2 per overnachting. Deze zijn daarom niet verhoogd met de inflatie. De indexatie van de gemeentelijke inkomsten is gebaseerd op de Consumenten Prijs Index (CPI) van mei 2023.

Wat willen we daar voor doen

- De belastingen volgen standaard de inflatie.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Maximaliseren van de opbrengsten binnen de vastgestelde richtlijnen.

Resultaten:

Realiseren van de begrote opbrengst.

7.3 Reserves

Wat willen we bereiken

Algemene reserve:

In de Kadernota 2023 en het raadsvoorstel bij de kadernota is opgenomen dat de algemene reserve van de gemeente Schagen wordt gevoed tot een bedrag van € 8 miljoen. Dit is gerealiseerd in de jaarschijf 2023. De stortingen in de jaarschijven 2024 en 2025 kunnen daarom worden aangewend als incidenteel dekkingsmiddel of om de reservepositie van de gemeente verder te versterken.

Reserve Weerstandsvermogen:

Bij de Kadernota voor de begroting 2023 is de reserve weerstandsvermogen gecreëerd. Het geldt dat nodig is voor het opvangen van risico's. Deze risico's worden inzichtelijk via de risicoanalyse, zoals opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'. Zoals hierboven is aangegeven, is de algemene reserve op het gewenste niveau gebracht. De stortingen in de algemene reserve die zijn begroot voor de jaren 2024 en 2025 worden gestort in de reserve Weerstandsvermogen. Hiermee wordt voorkomen dat wanneer een risico zich voordoet, de algemene reserve onder het gewenste niveau daalt.

Wat willen we daar voor doen

- De reserve Weerstandsvermogen wordt in deze collegeperiode gevoed tot een bedrag zo groot als het incidentele risico van de gemeente.
- De egaliseringsreserve Weerstandsvermogen wordt aangewend wanneer een financieel risico zich voordoet.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Versterken van het weerstandsvermogen en daarmee het eigen vermogen.

Resultaten:

Het weerstandsvermogen dat wordt gevormd, is even groot als de incidentele risico's van de gemeente.

Vastgesteld beleid

Niet van toepassing.

7.4 Vennootschapsbelasting (Vpb)

Wat willen we bereiken

Vanaf 2016 moeten gemeenten en andere overheden vennootschapsbelasting, oftewel Vpb, betalen over de winst die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. De invoering hiervan leidt tot een fiscale afsplitsing van de ondernemersactiviteiten. De nieuwe wet bepaalt dat concurrerende en op winst gerichte ondernemingsactiviteiten van overheden vanaf 1 januari 2016 voortaan belastingplichtig zijn.

Wat willen we daar voor doen

Jaarlijks laten we een scan uitvoeren door een externe partij om de belastingverplichting te toetsen en te berekenen.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

Uitvoeren van de fiscale verplichtingen conform wet- en regelgeving.

Resultaten:

Als belastingplichtige geen discussie met de Belastingdienst over de Vpb aangifte

Vastgesteld beleid

Niet van toepassing.

7.5 Lokale heffingen

Wat willen we bereiken

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente. Inzicht in de omvang, werking en reikwijdte van deze heffingen is belangrijk voor de raad. Deze heffingen zijn vaak de enige mogelijkheid om aanvullende wensen te kunnen verwezenlijken of dekken. Door het vaststellen van de begroting wordt het geld dat voortkomt uit belastingen en heffingen zoals retributies, rechten en leges bekrachtigd.

Wat willen we daar voor doen

- Leges, heffingen en andere tarieven zijn kostendekkend. Alleen voor grafrechten wordt een uitzondering gemaakt.
- We focussen maximaal op het binnenhalen van subsidies voor alle mogelijke doelen. We tonen verhoogde inzet op het zoeken van andere inkomensbronnen.

- Over iedere toeristische overnachting dient toeristenbelasting betaald te worden.

Doelstelling en resultaten

Doelstelling:

- De inkomsten te maximaliseren binnen de kaders van de raad.
- Om de voorzieningen betaalbaar te houden, worden de lasten gedragen door de inwoners die de lasten kunnen dragen.

Resultaten:

- Binnen het product worden de kosten doorberekend in de tarieven.
- Maximaliseren van het verwerven van derde geldstromen (subsidies).

Vastgesteld beleid

In de Gemeentewet is bepaald welke belastingen wij kunnen heffen. Dit zijn de belastingen genoemd in de artikelen 220 t/m 229d Gemeentewet. Verder zijn dit belastingen die wij heffen op basis van andere wetten. Bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing op basis van de Wet milieubeheer.

7.6 Overhead

Artikel 8 van het BBV bepaalt dat het programmaplan naast de te realiseren programma's ook een overzicht van de kosten van overhead bevat.

Apart taakveld Overhead

Bij de herziening van het BBV is vastgelegd dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/ producten in de betreffende taakvelden moeten worden begroot en verantwoord. Deze voorschriften betekenen ook dat de baten en lasten van overhead niet meer aan de afzonderlijke beleidsprogramma's toegerekend mogen worden als indirecte lasten, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld (taakveld 0.4 Overhead) moeten worden geraamd.

Omschrijving	begroting 2024	begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Informatisering	5.441	5.148	5.081	5.025
HR & Communicatie	3.376	3.376	3.376	3.376
Financiën	6.066	6.071	6.071	6.071
Bestuurlijke & Juridische zaken	2.254	2.270	2.270	2.270
Gegevensbeheer en Geo	190	190	190	190
Facilitaire dienst	583	583	583	583
Overhead	17.909	17.637	17.570	17.514

Wat valt er onder Overhead?

Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en activiteiten gericht op sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Denk hierbij aan de kosten van:

- Leidinggevend primair proces (inclusief secretariaten en officemanagement);
- Financiën en Inkoop;
- Personeel & Organisatie;
- Juridische zaken;
- Interne en externe communicatie;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- ICT-activiteiten;
- Facilitaire zaken en Huisvesting;
- DIV (documentaire informatievoorziening).

Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage. Het BBV schrijft voor dat hiervoor een indicator moeten worden opgenomen in de begroting. Deze indicator drukt de totale overheadkosten uit in het percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

Totale overheadkosten	17.909	17.637	17.570	17.514
Totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves	151.610	143.993	146.486	146.405
Percentage overhead	11,8%	12,2%	12,0%	12,0%

7.7 Onvoorzien

Op grond van artikel 8 lid 6 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de gemeente verplicht een post onvoorzien op te nemen in de begroting. Het budget onvoorzien is beschikbaar voor uitgaven die als onuitstelbaar en onvermijdbaar worden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen bedrag is opgenomen. De post onvoorzien bedraagt jaarlijks €18.344.

Totaal Financiën

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Raming 2025	Bedragen x1.000	
					Raming 2026	Raming 2027
Lasten						
OZB	217	159	159	159	159	159
Vpb	0	1	1	1	1	1
Overig	1.831	1.645	3.143	3.245	3.246	3.246
Totaal lasten	2.049	1.805	3.303	3.405	3.406	3.406
Baten						
Algemene uitkering	86.022	88.239	93.049	94.030	86.408	86.253
OZB	11.309	12.384	13.222	13.432	13.642	13.492
Overig	5.940	6.139	7.225	7.236	7.166	7.166
Totaal baten	103.271	106.762	113.496	114.698	107.216	106.911
Saldo van lasten en baten	101.222	104.957	110.193	111.293	103.811	103.506
Toevoeging aan reserves	5.285	1.910	3.075	3.175	0	75
Onttrekkingen aan reserves	4.397	976	1.710	25	75	0
Saldo mutaties reserves	-887	-934	-1.365	-3.150	-75	-75
Resultaat begroting	100.334	104.023	108.828	108.143	103.736	103.431

Toelichting financiën

De verschillen tussen de jaarschijven 2023 en 2024 groter dan € 100.000 lichten wij toe.

Lasten:

Overig:

De gemeente wordt in de algemene uitkering gecompenseerd voor de hogere uitgaven als het gevolg van de hogere inflatie. Bij de mei-circulaire 2023 die in de kadernota is verwerkt is deze inflatiecorrectie opgenomen en wordt als stelpost in de begroting opgenomen. Het bedrag in de begroting 2024 is daardoor €1.498.000 hoger.

Baten:

Overig:

Bij de begroting 2022 is een impuls gegeven richting de organisatie om grote uitdagingen, ambities en wettelijke taken aan te kunnen pakken door de organisatie op orde te krijgen. Om de uitgaven in deze begroting te dekken is een besluit genomen om enkele lasten te

verzwaren, te besparen door onder andere kosten te verlagen, efficiënter te werken en meer te automatiseren en om eenmalig geld uit de algemene reserve in te zetten. Dit voornemen is vertaald in een taakstelling. Deze taakstelling is in de meerjarenbegroting verwerkt waarbij er ook een toename is meegenomen van €1.150.000,- ten opzichte van 2023.

Algemene Uitkering Gemeentefonds:

De Algemene Uitkering Gemeentefonds laat een stijging zien voor de jaren 2023 tot en met 2026. Dit is met name toe te schrijven aan de hogere uitgaven van het Rijk. Doordat een systeem wordt gehanteerd genaamd 'samen de trap op, samen de trap af' beweegt de algemene uitkering mee met de uitgaven van de rijksoverheid. De gemeenten worden gecompenseerd voor de hoge inflatiecorrectie. Daarnaast is er een gedeeltelijke compensatie voor de opgaven waar gemeenten voor staan. Dit is op het gebied van duurzaamheid en de stijgende kosten voor de jeugdzorg. Ten opzichte van het raadsvoorstel bij de Kadernota 2024 is er een positieve bijstelling van de cijfers. Dit wordt veroorzaakt door het bevriezen van het volume-accres voor de jaren 2023 tot en met 2025. Vanaf 2026 daalt de algemene uitkering (ravijn jaar). Vooralsnog zijn de investeringen op rijksniveau hierover nog onduidelijk waardoor deze ontwikkeling in de algemene uitkering ontstaat.

OZB:

In de uitgangspunten van de kadernota 2023 voor 2024 is opgenomen dat de belastingen worden verhoogd met de inflatie o.b.v. de CPI-mei. Dit komt overeen met 5%. Voor de onroerende zaakbelastingen is dit een extra inkomst € 628.000. Daarnaast wordt ieder jaar rekening gehouden met een areaal uitbreiding woningbouw die zal zorgen voor hogere OZB-inkomsten. Hiervoor is een bedrag opgenomen van € 180.000,-.

Reserves:

Stortingen:

Om de Algemene reserve weer op het gewenste niveau te brengen, is in het raadsvoorstel bij de Kadernota 2022 opgenomen dat er de komende jaren stortingen plaats gaan vinden. In de periode 2023 t/m 2025 wordt er in totaal € 7,1 miljoen gestort, tot het gewenste niveau van € 8,0 miljoen. In 2023 is het gewenste niveau wel al bereikt, echter zal de afgesproken stortingen worden doorgezet totdat er andere beleidswijzigingen zijn doorgevoerd.

Onttrekkingen:

In de Kadernota voor de begroting 2023 is opgenomen dat de beoogde reserve weerstandsvermogen moet worden gevoed tot een bedrag van € 8 miljoen. Door de positieve financiële resultaten in het boekjaar 2022 zijn er extra middelen toegevoegd aan de algemene reserve. Hierdoor is de beoogde omvang van € 8 miljoen bereikt in 2023. De incidentele stortingen in de jaarschijven 2024 en 2025, respectievelijk € 3 en € 3,1 miljoen vallen hiermee gedeeltelijk vrij. Deze middelen zijn beschikbaar als incidenteel dekkingsmiddel.

Investerings

Niet van toepassing.

Paragrafen

Paragraaf financiering

Algemeen

Deze paragraaf bevat onze beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Ook geeft deze inzicht in de rentelasten en het renteresultaat. Net als de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Ook geeft deze inzicht in de financieringsbehoefte.

Treasury

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. Treasury regelt het tijdig beschikbaar hebben van financieringsmiddelen voor de financiering van beleid tegen zo gunstig mogelijke tarieven. Hierbij wordt rekening gehouden met de randvoorwaarden. Zoals de kasgeldlimiet. Ook wordt rekening gehouden met de aard van de financieringsbehoefte. Zoals kort versus lang. Daarnaast is de treasuryfunctie gericht op het beheersbaar houden van financiële risico's. Zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Ook richt het zich op het optimaliseren van het renteresultaat binnen de gestelde wettelijke kaders en randvoorwaarden van het gemeentelijk treasurybeleid. Op lokaal niveau zijn de kaders en de uitvoering van het treasurybeleid vastgelegd in het Treasurystatuut.

Naast de gemeentewet en het BBV is er nog aanvullende wet- en regelgeving met betrekking tot de treasuryfunctie. Dit is:

- Wet financiering decentrale overheden. Oftewel de Wet Fido. Deze wet geeft regels voor het financieringsbeleid bij de gemeente.
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden. Oftewel het besluit Ruddo.
- Wet houdbare overheidsfinanciën. Oftewel Wet Hof. Deze lichten we hieronder verder toe.

In deze paragraaf komen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan de orde:

- a. Wet houdbare overheidsfinanciën en verplicht schatkistbankieren;
- b. Gemeentelijk beleid;
- c. Financieringspositie;
- d. Renteontwikkeling;
- e. Risicobeheer;
- f. Renteresultaat.

A. Wet houdbare overheidsfinanciën en wet verplicht schatkistbankieren

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en staatsschuld vormen de basis van de Wet houdbare overheidsfinanciën. Oftewel de Wet Hof. Met de Wet Hof gaat per jaar een macroplafond gelden voor het EMU-tekort van alle gemeenten samen. De hoogte van het macroplafond wordt na bestuurlijk overleg door de minister van Financiën vastgesteld. Voor 2013 tot en met 2015 is de begrenzing aan het jaarlijks EMU-tekort van de gemeenten, provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 0,5% van het bruto binnenland product. Oftewel het BBP. Om de decentrale overheden iets meer ruimte te bieden, is de daadwerkelijke norm voor het maximale tekort iets ruimer gesteld dan de ambitie. De tekortnorm is 3% van het bruto binnenlands product.

In het Besluit Begroting en Verantwoording artikel 20 is de verplichting vastgelegd dat gemeenten het geschatte EMU-saldo moeten opnemen in de programmabegroting over het vorige begrotingsjaar, het begrotingsjaar en de 3 daaropvolgende jaren. Het EMU-saldo is het saldo van alle inkomsten en uitgaven van de overheid en decentrale overheden. Dit is op transactiebasis in een bepaald jaar. Dus geen afschrijvingen of bijvoorbeeld waarde mutaties. Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven wordt dan er in een jaar binnenkomt. Of dat er geld overgehouden wordt. Het EMU-saldo is daarmee een aanwijzing voor de ontwikkeling van onze liquiditeitspositie en financiële positie, oftewel eigen vermogen en schulden.

De EMU-saldi voor 2024 t/m 2027 worden als volgt berekend:	rekeningbegrotingbegrotingbegrotingbegrotingbegroting					
bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	8.321	-2.898	-3.275	-3.583	6.180	6.659
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	5.240	5.151	7.109	7.081	6.854	6.788
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie		1.718	2.605	2.411	2.636	2.936
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	8.829	5.564	17.320	10.002	11.659	11.317
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	0	0	0	0	0	0
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0
Baten bouwgrondexploitatie:	0	0	0	0	0	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0
Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
Verkoop van effecten	0	0	0	0	0	0
EMU-saldi gemeente Schagen (+1+2+3-4+5+6-7+8-9-10-11)	4.732	-1.594	6.423	5.899	15.659	16.372

Wet verplicht schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren decentrale overheden verplicht gemeenten om hun overtollige middelen aan te houden bij de staat. Dit gaat om middelen boven een bepaald drempelbedrag. Deelnemen aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de hele sector. De financieringsbehoefte van het rijk vermindert doordat overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden. Dit vertaalt zich in een lagere staatsschuld. Alle bankrekeningen van gemeenten tellen mee. Overtollige middelen mogen op basis van deze wet dus alleen bij de schatkist worden aangehouden. Of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Vanaf 1 juli 2021 is de drempel voor gemeenten voor verplicht schatkistbankieren verhoogd van 0,75% naar 2% van het begrotingstotaal bij de start van het jaar. Het minimum drempelbedrag is ook verhoogd van €250.000 naar € 1 miljoen. Wanneer wij meer liquide middelen bezitten dan de norm van €3.308.726 moeten we dit bij de schatkist aanhouden.

B. Gemeentelijk beleid

Ons beleid op het gebied van aantrekken en uitzetten van geld is vastgelegd in ons Treasurystatuut. Het laatste goedgekeurde statuut is van 2013. In dit statuut is opgenomen dat de gemeenteraad gekozen heeft om uit te gaan van een laag risicoprofiel. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Het uitzetten van gelden vindt plaats bij de Bank Nederlandse Gemeenten of andere financiële instellingen met ten minste een AA-rating.
- Gelden aantrekken gebeurt in beginsel bij de laagste aanbieder. Tenzij contractueel anders is afgesproken.
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

C. Financieringspositie

We hebben middelen nodig voor de financiering van vaste activa, de bouwgrondexploitatie en de lopende transacties. Oftewel uitgaven min ontvangsten. Deze financieringsmiddelen bestaan uit langlopende leningen, kortlopende leningen, debetsaldi in rekening-courant en crediteuren.

Geldleningen

Per 31-12-2022 is de stand van de langlopende leningen €50.965.000 en een jaarlijkse aflossingsverplichting van €3.205.000.

D. Renteontwikkeling

De rente op de geldmarkt en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank. Oftewel ECB. De inflatie blijft ook in 2024 duidelijk boven de doelstelling van de ECB. Deze is vanaf 2022 fors gestegen. Dit heeft verschillende oorzaken. Bijvoorbeeld de grote vraag en een beperkt aanbod van goederen en diensten. Of de verstoring in de productieketen en transportketen vanwege de coronapandemie. Ook de huidige geopolitieke ontwikkelingen spelen mee. Deze omstandigheden leiden samen tot hogere en onzekere renteontwikkeling.

E. Financieel Risicobeheer

De risico's bij de gemeenten zijn:

1. Renterisico's op vaste schulden. Oftewel renterisiconorm;
2. Renterisico op de vlottende schuld. Oftewel kasgeldlimiet;
3. Kredietrisico op verstrekte geldleningen en afgegeven borgstellingen.

E.1. Renterisico-norm

In de Wet Fido is het sturingsinstrument 'renterisiconorm' gepresenteerd. Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schulden. De norm geeft aan over welk bedrag per jaar er maximaal risico mag worden gelopen. Dit gaat over onder andere leningen waarvan de rente herzien gaat worden. Het gaat ook over de herfinanciering van aflossingen. Door aflossingen en herzieningen in de tijd te spreiden wordt het renterisico verkleind. De renterisiconorm wordt berekend met een wettelijk vastgesteld percentage van het begrotingstotaal. Dit percentage is bepaald op 20%. Dit betekent voor ons een renterisiconorm van afgerond €33.087.000.

Berekening renterisiconorm en risico	Rekening 2022	Primaire begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
1a Renteherziening op vaste schuld o/g						
1b Renteherziening op vaste schuld u/g						
2 Netto renteherziening op vaste schuld (a-b)						
3a Nieuwe aangetrokken vaste schuld			11000	36.000	36.000	36.000
3b Nieuwe verstrekte lange leningen						
4 Netto aangetrokken vaste schuld (a-b)			11000	36000	36000	36000
5 Betaalde aflossingen	3.205	3.205	3.572	4.772	4.772	4.772
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	3.205	3.205	3.572	4.772	4.772	4.772
7 Rente risico op vaste schuld (2+6)	3.205	3.205	3.572	4.772	4.772	4.772
Rente risiconorm						
8 Begrotings- rekeningstotaal	132.342	141.321	162.775	153.593	152.995	152.914
9 Bij ministeriele regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%	20%	20%
10 Renterisiconorm	26.468	28.264	32.555	30.719	30.599	30.583
Toets rente risiconorm						
10 Renterisiconorm	26.468	28.264	32.555	30.719	30.599	30.583
7 Rente risico op vaste schuld	3.205	3.205	3.572	4.772	4.772	4.772
11 Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10-7)	23.263	25.059	28.983	25.947	25.827	25.811

Bedragen x € 1.000

Toelichting tabel:

De renteherziening op de vaste schuld is op 0 gesteld. Ons beleid is dat er alleen leningen worden afgesloten met een vast rentepercentage. Dit rentepercentage kan tijdens de looptijd van de lening niet worden herzien.

Uit de tabel blijkt dat we een zeer laag renterisico hebben en zeer ruim binnen de wettelijke risiconorm blijven.

E.2. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de Wet Fido opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat de gemeente voor slechts een beperkt

bedrag met kort geld mag financieren. Met kort geld wordt geld met een looptijd van minder dan 1 jaar bedoeld. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten.

De gemiddelde korte schuld per kwartaal mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. Je moet het aan de toezichthouder melden wanneer je voor het derde achtereenvolgende kwartaal de limiet overschrijdt. Hierbij moet je ook voorleggen hoe je dit oplost.

Voor het jaar 2024 is de kasgeldlimiet vastgesteld op €14 miljoen. Wij mogen tot de kasgeldlimiet financieren met kort geld. De verwachting is dat in 2024 de kasgeldlimiet zal worden benut. De komende periode zullen we per kwartaal de kasgeldlimiet goed in de gaten houden. Bij een voortdurende overschrijding moeten we dit melden aan de toezichthouder. We zullen aanvullende langlopende financiering moeten aantrekken als blijkt dat de overschrijding aanwezig blijft. Dit is sterk afhankelijk van de uitvoering van onze voorgenomen investeringen.

Toets wet Fido	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo kredietinstell. en liquidemiddelen	-4.351	-7.679	-5.083	-5.083	-5.083	-5.083
Begrotings totaal	155.169	141.321	162.775	153.593	152.995	152.914
Kasgeldlimiet	13.189	12.012	13.836	13.055	13.005	12.998
Vlottende schuld	21.865	40.528	29.740	18.536	17.531	13.983
Vlottende middelen	3					
Netto vlottende schuld (1-2)	21.862	40.528	29.740	18.536	17.531	13.983
Ruimte onder kasgeldlimiet	-8.673	-28.516	-15.904	-5.481	-4.526	-985

stand per 01/01

Bedragen x euro 1.000, -

Berekening kasgeldlimiet	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1) Toegestane kasgeldlimiet						
Begrotingstotaal	155.169	141.321	162.775	153.593	152.995	152.914
Kasgeldlimiet in procenten	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet in bedrag	13.189	12.012	13.836	13.055	13.005	12.998
2) Omvang vlottende schuld						
Schuld in rekening courant	4.354	7.679	5.083	5.083	5.083	5.083
Overige geldleningen niet zijnde vast schuld	17.511	32.850	24.657	13.453	12.448	8.900
Totaal vlottende schuld	21.865	40.528	29.740	18.536	17.531	13.983
3) Omvang vlottende middelen						
Contante gelden in kas	1					
Tegoeden in rekening-courant	2					
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	34.744	20.550	21.309	22.437	21.970	22.543
Totaal vlottende middelen	34.747	20.550	21.309	22.437	21.970	22.543
4) Toets kasgeldlimiet						
Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-12.882	19.979	8.431	-3.901	-4.439	-8.560
Toegestane kasgeldlimiet (1)	13.189	12.012	13.836	13.055	13.005	12.998
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	26.071	-7.967	5.405	16.956	17.443	21.557

E.3. Kredietrisico verstrekte geldleningen en borgstellingen

Bij het bepalen van kredietrisico's maken we een onderscheid tussen 2 soorten risico's die wij als gemeente lopen. Het ene risico lopen wij omdat wij geldleningen verstrekken of hebben verstrekt aan andere partijen. Het andere risico lopen wij omdat wij gemeentegaranties hebben afgegeven. Oftewel een borgstelling.

Het kredietrisico voor verstrekte geldleningen zit hem in het mogelijk niet kunnen nakomen van de verplichtingen door de tegenpartij. Bij borgstellingen ligt het risico bij het claimen van de borg. Waarna de partij waarvoor de borg is gesteld haar verplichtingen niet kan nakomen.

Hierbij is de stand vanuit de jaarrekening opgenomen van door de gemeente aan derden verstrekte leningen en deelnemingen.

Bedragen * € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde per 31-12-2021	Investerings	Des- investering	Afschrijving/ aflossing	Doorgevoerde waarde- vermindering	Boekwaarde per 31-12-2022
Lening verenigingen/stichtingen	630	100	-	-4	-	726
SVN-duurzaamheidslening nr 3552	1.018	-	-	-	-	1.018
SVN-duurzaamheidslening nr 4213	2.058	-	-	-	-	2.058
Starterslening Svn nr 4211	1.739	500	-	-	-	2.239
Starterslening Svn nr 4212	176	-	-	-	-	176
Hypotheken	174	-	-	-9	-	165
Totaal	5.795	600	-	-13	-	6.382

*We verstrekken al geruime tijd geen nieuwe hypotheek meer.

Aan waarborgen en garanties heeft de gemeente Schagen een bedrag uitstaan van €105.440.000.

F. Renteresultaat

In het Besluit begroting en verantwoording is opgenomen dat de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden moeten worden toegerekend. Het doel is om een juist inzicht in de kosten van de taakvelden te krijgen. Dit gebeurt met behulp van een renteomslag.

Het bedrag dat toegerekend kan worden is berekend in onderstaande tabel. De renteomslag moet jaarlijks worden berekend. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast groter wordt dan 0,5% moet de gehanteerde omslagrente aangepast worden. Vanwege het verschil tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijk betaalde percentage ontstaat er een renteresultaat.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in:

- De rentelasten;
- Het renteresultaat;
- De manier waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Rente resultaat	
Boekwaarde 1-1-2024	169.132
	169.132
	169.132
Rente lasten korte en lange termijn	38
Rente treasury langlopende leningen	1.561
	1.599
	1.599
Renteomslag	0,95%
	0,95%
Afronden op 0,5%	1,0%
	1,0%
De externe rente over de korte en lange financiering	1.599
De externe rentebaten	501
Totaal door te rekenen externe rente	1.097
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld riolering)	-
	-
Saldo door te berekenen externe rente	1.097
Rente over eigen vermogen	
Rente over voorzieningen (contante waarde)	
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	1.097
De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (...% renteomslag)	1.691
Renteresultaat op het taakveld treasury	594

Het gepresenteerde renteresultaat van €594.000 voordelig betekent dat de gehanteerde omslagrente van 1,0% hoger is dan het gemiddelde van de werkelijke rentepercentages. Er wordt dus meer rente doorberekend naar de activa dan er wordt betaald aan de geldverstrekkers. Het verschil valt binnen de gestelde bandbreedte. Dit betekent dat er een reëel percentage wordt toegerekend aan de activa.

Paragraaf lokale heffingen

Doelstelling

Met dit overzicht van de lokale heffingen geven we een inzicht in welke heffingen er zijn. Ook laten we zien wat de tarieven zijn. Dit maakt duidelijk wat de financiële gevolgen zijn van eerder gemaakte beleidskeuzes. Het laat ook zien wat onze inwoners hiervoor moeten betalen.

Gemeentelijk beleid

In de Gemeentewet is bepaald welke belastingen door een gemeente geheven kunnen worden. Dit zijn de belastingen genoemd in de artikelen 220 tot en met 229d Gemeentewet. Ook zijn er belastingen die een gemeente heft op basis van andere wetten. Bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing op basis van de Wet Milieubeheer.

Het algemene uitgangspunt is dat tarieven kostendekkend moeten zijn. Dit beleid komt neer op 'de gebruiker betaalt'. Bij de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is het streven om 100% kostendekkend te zijn. Voor inwoners die niet in staat zijn bepaalde gemeentelijke belastingen te betalen is kwijtschelding mogelijk. Dit is mogelijk voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en bij uitzondering voor de onroerendezaakbelastingen.

Inflatiecijfer

Voor de leges, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing hebben we afgesproken dat we kostendekkende tarieven heffen. Voor zover dit mogelijk en acceptabel is. De onroerendezaakbelastingen en overige heffingen verhogen we jaarlijks met een inflatiecijfer gelijk aan het consumenten prijsindex cijfer. Oftewel CPI-. Het CPI van mei was 6,1. In de kadernota is een aanneme gedaan, omdat de CPI van mei nog niet bekend was, van 5%. Omdat we een dalende lijn zien van de inflatie, is de inflatiecorrectie in de begroting niet naar boven bijgesteld, maar is het cijfer van de kadernota gehandhaafd.

De belangrijkste belastingen, rechten en leges die door ons worden geheven zijn:

- onroerendezaakbelastingen;
- afvalstoffenheffing;
- rioolheffing voor gebruikers;
- toeristenbelasting;
- forensenbelasting;
- grafrechten;
- precariobelasting;
- leges.

Elke soort lichten we verder toe.

Onroerendezaakbelastingen

Op grond van artikel 220 van de Gemeentewet heffen wij onroerendezaakbelastingen. Oftewel OZB. Voor gecombineerde panden wordt voor het woondeel een vermindering toegepast. Gecombineerde panden zijn panden waarbij een deel bedrijfsmatig wordt gebruikt en een deel als woning.

De inkomsten voor 2024 zijn geschat op een totaal van € 13,4 miljoen. Dit is inclusief de inflatiecorrectie, de extra uitgekeerde proceskostenvergoedingen in 2023 aan no cure no pay-bureaus in het kader van de WOZ-waardebepaling, de meeropbrengst vanwege het

realiseren van nieuwbouw woningen, de afdracht aan het Ondernemersfonds Schagen en het compensatiebudget voor sport en cultuur. Dit laatste gaat om de 3% extra opbrengst van sportcomplexen en culturele complexen.

De tarieven voor 2024 zijn nog niet bekend. De hertaxatie naar peildatum 1 januari 2023 is nog niet afgerond. Uiterlijk in december 2023 komen we met een voorstel om deze tarieven vast te stellen. Bij de berekening van de tarieven zal rekening worden gehouden met de uitkomsten van de herwaardering. Bij een stijging van de WOZ-waarde daalt het tarief. Zo pakt de herwaardering opbrengst neutraal uit. Andersom zal bij een daling van de WOZ-waarde het tarief stijgen. WOZ staat voor waardering onroerende zaken.

Afvalstoffenheffing

De Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing regelt de heffing en invordering van de gemeentelijke afvalstoffen. Oftewel de kosten van het ophalen van het huishoudelijk afval. Afvalstoffenheffing kan worden geheven op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer. De aanslag afvalstoffenheffing wordt vastgesteld aan de hand van het aantal personen dat op 1 januari van het belastingjaar bij een huishouden staat ingeschreven.

De gemeentelijke afvalstoffenheffing wordt voor een groot deel bepaald door het tarief uit de dienstverleningsovereenkomst met de Huisvuilcentrale. Oftewel HVC. Andere kostencomponenten van de afvalstoffenheffing zijn onder andere inzamelkosten en afvoerkosten van openbare afvalbakken. Dit bevat de inzet van onze eigen gemeentelijke dienst en werkvoorzieningsschap PRO. Daarnaast gaat dit ook om de inzet van gemeentelijke veegmachines, kosten van invordering & verhaal & kwijtschelding, papiervergoeding aan verenigingen en instellingen en BTW en afvalstoffenbelasting aan het rijk. Verhoudingsgewijs wordt de afvalstoffenheffing voor 75% bepaald door het tarief dat is afgesproken in de dienstverleningsovereenkomst met HVC. Voor 25% wordt het bepaald door eigen toerekenbare kosten op het onderwerp afvalinzameling en verwerking.

Jaarlijkse inrekening van Consumenten Prijsindexcijfer (CPI) en ingroei-model dienstverleningsovereenkomst

Het DVO-tarief van de dienstverleningsovereenkomst stijgt jaarlijks mee met de Consumenten Prijs- indexcijfer en loonkostencompensatie. Echter door lagere afvalkosten verwachten we met een minimale stijging van de afvalstoffenheffing kostendekkend te kunnen werken. Hiernaast is bij het aangaan van de dienstverleningsovereenkomst in 2017 een ingroei-regeling afgesproken voor de stijgende kosten van inzameling op glas en textiel, beheer en onderhoud inzamelmiddelen en collectieve kosten HVC voor de jaren 2017 t/m 2026 is hierin opgenomen. Daarnaast verwachten we hogere inkomsten op de afvalstromen.

Door bovenstaande componenten stijgt het tarief voor 2024 met 1%.

<u>Afvalstoffenheffing</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
1 persoon	322,-	325,-
2 personen	379,-	383,-
3 personen	379,-	383,-
≥ 4 personen	410,-	414,-
Extra container	206,-	208,-

De totale opbrengst van de afvalstoffenheffing is geraamd op €7.658.000,-.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt door ons geïnd als retributie die wordt geheven wanneer een bouwwerk is aangesloten op riolering. Dit is volgens de definitie van de Leidraad Riolering. Percelen die niet zijn aangesloten op de riolering zijn niet heffing plichtig. Voor 2024 bedragen de tarieven:

- Tot en met 99.750 m³ waterverbruik een tarief van € 220,- per eenheid van 350 m³ gebruik. Waarbij een gedeelte van 350 m³ naar boven wordt afgerond.
- Vanaf 99.751 m³ een tarief van € 220,- per eenheid van 750 m³ gebruik. Waarbij een gedeelte van 750 m³ naar boven wordt afgerond.

In maart 2023 is het Programma Stedelijk Water en Riolering vastgesteld. Oftewel PSWR. Deze stijging is conform het vastgestelde PSWR 2023-2027.

In de primitieve begroting is aan inkomsten uit de rioolheffing een bedrag van €5.637.000 geraamd.

Toeristenbelasting

Het tarief per persoon per nacht bedraagt €2,00. Hiervan is €0,04 bestemd voor de Ondernemers Federatie Schagen voor het aanmoedigen van innovatie in het toerisme. De inkomsten uit de toeristenbelasting zijn vooralsnog geschat op €3 miljoen.

Er gelden forfaitaire tarieven voor kampeerplaatsen die toeristen voor een lange periode achtereen tot hun beschikking hebben. Bij campings met jaarplaatsen, seizoenplaatsen of maandarrangementen is namelijk een registratie per nacht niet uitvoerbaar. Daarom zijn de volgende forfaitaire tarieven voor 2024 opgenomen:

Vaste jaarplaats	2,3 personen x 53,7 nachten x € 2,00	€ 247,02
Vaste seizoenplaats	2,4 personen x 53,6 nachten x € 2,00	€ 257,28
Seizoenplaats	2,4 personen x 52,9 nachten x € 2,00	€ 253,92
Voorseizoenarrangement	2,2 personen x 30 nachten x € 2,00	€ 132,00
Verlengd voorseizoenarrangement	2,3 personen x 39 nachten x € 2,00	€ 179,40
Naseizoenarrangement	2,2 personen x 18 nachten x € 2,00	€ 79,20
Maandarrangement	2,1 personen x 12 nachten x € 2,00	€ 50,40

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven wanneer natuurlijke personen meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Zonder dat zij in de gemeente hun hoofdverblijf hebben.

In onze gemeente zijn ongeveer 3.650 personen belastingplichtig voor de forensenbelasting. De totale opbrengst van de forensenbelasting is geschat op €2.226.500.

De forensenbelasting kent 2 tarieven. Één tarief voor stacaravans en één tarief voor woningen. Dit geldt ook voor recreatiewoningen.

Het tarief voor stacaravans bedraagt in 2024 €345,15.

Het tarief voor woningen bedraagt in 2024 €808,30.

Grafrechten

Grafrechten heffen we op basis van de Verordening op de heffing en invordering van grafrechten. In 2021 is de Beheersverordening gemeentelijke gedenkparken gemeente

Schagen 2022 vastgesteld. Naar aanleiding van deze Beheersverordening hebben we de tarieven in de verordening grafrechten onderzocht en bijgesteld.

Voor het begraven of bijzetten van stoffelijke overschotten worden aanslagen grafrechten opgelegd. Dit gaat om het gebruik van de begraafplaats en om het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met het begraven en het bijzetten. De inkomsten voor 2024 worden geraamd op €288.000.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven op voorwerpen op, onder of boven voor de publieke dienst bestemde gemeentegrond. De inkomsten voor 2024 worden geschat op €95.000.

Leges

Leges heffen we voor diensten die we als gemeente hebben geleverd. In de tarieventabel, die bij de verordening hoort, worden de bedragen genoemd die we voor diverse verleende diensten heffen. Voor een aantal diensten worden de tarieven door het rijk voorgeschreven. Bijvoorbeeld bij reisdocumenten.

Bij het vaststellen van de tarieven gaan we er van uit dat deze 100% kostendekkend zijn. De tarieventabel leges is onderverdeeld in drie titels en is ingericht volgens de modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten:

- Titel 1 Algemene dienstverlening bijvoorbeeld: burgerlijke stand, reisdocumenten, winkeltijden et cetera;
- Titel 2 Dienstverlening die valt onder de fysieke leefomgeving of omgevingsvergunning, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- Titel 3 Dienstverlening die valt onder de Europese Dienstenrichtlijn: horeca, evenementen en dergelijke.

Voor titel 1 en 2 mogen de opbrengsten van alle diensten binnen een titel niet hoger zijn dan de uitgaven. Binnen een titel mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, zolang deze gecompenseerd wordt door een lagere kostendekking. Voor titel 3 geldt de kostendekking per dienst.

De totale opbrengst aan leges is geschat op €1.798.189, zoals te zien is in onderstaand overzicht:

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekking
Kostendekking Hoofdstuk 1	361.339	306.838	234.257	712.416	78,94%
Kostendekking Hoofdstuk 2					
Kostendekking Hoofdstuk 3		2.211	2.146	4.194	96,28%
Kostendekking totale tarieventabel	361.339	309.049	236.403	716.610	79,03%

Titel 1 algemene dienstverlening

Bij titel 1 is weinig ruimte om de tarieven te verhogen. De opbrengsten komen voornamelijk door paspoorten en rijbewijzen. Deze tarieven zijn op dit moment gelijk aan het maximale bedrag.

Onderwerp legesverordening	Directe loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekking	
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening					
Paragraaf 1 - Burgerlijke stand	20.097	41.266	31.509	43,985	47,36%
Paragraaf 2 - Reisdocumenten	249.109	96.573	73.724	341.435	81,41%
Paragraaf 3 - Rijbewijzen	46.340	117.045	89.352	245.565	97,16%
Paragraaf 4 - Verstrekkingen uit de basisregistratie personen		36.720	28.040	39.400	60,84%
Paragraaf 5 - Verstrekkingen uit het Kiezersregister					
Paragraaf 6 - Verstrekkingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens n.v.t.					
Paragraaf 7 - Bestuursstukken n.v.t.					
Paragraaf 8 - Vastgoedinformatie					
Paragraaf 9 - Overige publiekszaken	40.500	7.804	5.958	32.700	60,27%
Paragraaf 10 - Gemeentearchief					
Paragraaf 11 - Huisvestingswet n.v.t.					
Paragraaf 12 - Leegstandswet		642	491	1.090	96,20%
Paragraaf 13 - Gemeentegarantie n.v.t.					
Paragraaf 14 - Marktstandplaatsen (voor weekmarkten e.d.)					
Paragraaf 15 - Winkeltijdenwet					
Paragraaf 16 - Kansspelen					
Paragraaf 17 - Telecommunicatie					
Paragraaf 18 - Verkeer en vervoer	5.293	6.788	5.183	8.241	47,74%
Paragraaf 19 - Diversen					
Paragraaf 20 - Urgentie					
Totaal hoofdstuk 1	361.339	306.838	234.257	712.416	78,94%

Titel 2 dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

De kostendekking van titel 2 is onder de 100% kostendekking. Hoewel er getoetst wordt op de gehele verordening wordt u geadviseerd om onder deze grens te blijven. Het is namelijk goed mogelijk dat de jurisprudentie wijzigt met betrekking tot kruis subsidiëring. Dit kan gevolg hebben tot een toename in bezwaar- en beroepsprocedures.

Onderwerp legesverordening	Directe loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekking
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet				
Dit hoofdstuk volgt in de raad van december				PM
Totaal hoofdstuk 2				

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn

Dit is een klein onderdeel van de legesverordening. Hij bestaat voor een groot deel uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis ervan is dit bij veel gemeenten niet kostendekkend.

Onderwerp legesverordening	Directe Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendek- kendheid
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn				
Paragraaf 1 - Horeca	1.594	1.546	3.116	99,24%
Paragraaf 2 - Organiseren markten en overige APV beschikking	140	137	231	83,39%
Paragraaf 3 - Prostitutiebedrijven	43	42	77	90,59%
Paragraaf 4 - Splitsingsvergunning woonruimte n.v.t.				
Paragraaf 5 - Leefmilieuverordening n.v.t.				
Paragraaf 6 - Brandbeveiligingsverordening	434	421	770	90,16%
Paragraaf 7 - In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking				
Totaal hoofdstuk 3	2.211	2.146	4.194	96,28%

Overige gemeentelijke belastingen/heffingen

Naast de genoemde verordeningen zijn er nog een aantal met een relatief lage belastingopbrengst. Deze verordeningen hebben betrekking op marktgeden, staangelden, campergelden, havengelden en liggelden.

Kwijtschelding

Wij bieden aan inwoners met een minimum inkomen de mogelijkheid om kwijtschelding aan te vragen. Er wordt in principe alleen nog kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De onroerendezaakbelasting voor gebruikers van woningen is afgeschaft. Kwijtschelding voor de onroerendezaakbelastingen voor eigenaren is alleen mogelijk op de voorwaarde dat er geen overwaarde op de woning zit.

De norm voor het verlenen van kwijtschelding is gesteld op 100% van de bijstandsnorm. Dit is het maximale dat is toegestaan.

Inwoners die in aanmerking komen voor kwijtschelding hoeven niet ieder jaar opnieuw kwijtschelding aan te vragen. Is er in 2023 kwijtschelding verleend? Dan toetsen we automatisch voor belastingjaar 2024 of de inwoner weer in aanmerking komt voor kwijtschelding. De inwoner krijgt automatisch kwijtschelding wanneer deze toets positief is. Gemiddeld 65% van de kwijtscheldingen wordt op deze manier verleend.

Overzicht tarieven lokale heffingen

In onderstaande tabel zijn de tarieven voor 2024 van de belangrijkste gemeentelijke belastingen opgenomen.

Belastingtarieven per 1 januari 2024	
OZB:	
Eigenaar woning	n.n.b.
Eigenaar niet-woning	n.n.b.
Gebruiker niet-woning	n.n.b.
Rioolheffing:	

t/m 99.750 m3 bedraagt het tarief per 350 m3	€ 220,00
vanaf 99.751 m3 bedraagt het tarief per 750 m3	€ 220,00
Afvalstoffenheffing:	
Eenpersoons huishouden	€ 325,00
Twee- en driepersoons huishouden	€ 383,00
Vier- en meerpersoons huishouden	€ 414,00
Extra container	€ 208,00

Overzicht geraamde baten en kwijtschelding

Soort heffing	Baten	Kwijtschelding
Onroerendezaakbelastingen (eigenaar/gebruiker)	€ 13.399.000	€ 0
Afvalstoffenheffing/reinigingsheffing	€ 7.658.000	€ 189.000
Rioolheffing	€ 5.637.000	€ 119.000
Toeristenbelasting	€ 3.000.000	niet mogelijk
Forensenbelasting	€ 2.226.500	niet mogelijk
Leges	€ 2.061.000	niet mogelijk
Precario rechten	€ 95.000	niet mogelijk

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen betreft de mogelijkheid van de gemeente om financiële risico's op te vangen. Zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. In deze paragraaf staat beschreven met welke risico's wij te maken hebben. Ook worden de berekening en de analyse van het weerstandsvermogen beschreven. Net als de weerstandscapaciteit en de verplichte kengetallen.

Trends en ontwikkelingen

Om ons weerstandsvermogen te bepalen, is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de financiële risico's die wij lopen. Ook toekomstige financiële risico's. Het is niet mogelijk de toekomst te voorspellen. Daarom maken we een inschatting op basis van trends en ontwikkelingen waar we als gemeente mee te maken hebben. Hierna volgt een toelichting op een aantal belangrijke risico's waar we nu en in de nabije toekomst mee te maken hebben. We hebben de risico's ingedeeld naar strategische, interne en externe risico's.

Strategische risico's

Een belangrijk thema dat in 2024 verder uitgewerkt dient te worden, is 'betaalbaarheid'. Als gevolg van het huidige takenpakket, de noodzakelijke investeringen, de inflatie, de stijgende renten en de ambities uit het coalitieakkoord, laat het meerjarenperspectief voor de begrotingen voor 2026 en 2027 geen sluitend saldo zien. De gemeentelijke financiën zijn momenteel onvoldoende voor het uitvoeren van het huidige takenpakket.

Dat de gemeentelijke financiën momenteel onvoldoende zijn om het huidige takenpakket uit te voeren, bemoeilijkt ook de ambities van het college op het realiseren van betaalbare woningen, duurzaamheid, maar ook het openhouden van voorzieningen.

In 2024 zal worden gewerkt aan een 'knoppenmodel' voor de raad waarin financiële effecten van een aantal beleidskeuzes zichtbaar zal worden gemaakt.

Ondertussen blijft de VNG gesprekken voeren met het Rijk over de bekostiging van gemeenten. De belangen van de gemeente Schagen worden hierin via de M50 behartigt.

Interne risico's

De organisatie is sinds 2021 in transitie; een ontwikkeling die een aantal jaren duurt en die zich ook in 2024 verder zal doorzetten. Om focus te houden heeft de directie 5 speerpunten benoemd waaraan de komende jaren wordt gewerkt.

1. Grip op grote projecten
2. Managementontwikkeling
3. Sturing op politieke dossiers/ lange termijn planning
4. Ontwikkelagenda
5. Ontwikkeling 'Thuis in de gemeente Schagen'

Onze dienstverlening wordt uitgevoerd door mensen; zij vormen de belangrijkste kracht in de organisatie. De directie heeft niet alleen oog voor het vervullen van vacatures, maar ook het welzijn van de medewerkers. Door middel van managementontwikkeling (speerpunt 2) en de verdere uitwerking van het werkgeversmerk (speerpunt 5) ontwikkelen leidinggevenden en medewerkers met elkaar een nieuwe bedrijfscultuur waar aandacht voor elkaar is.

Zoals genoemd onder de strategische risico's zijn de beschikbare middelen beperkt en vraagt de focus om deze voor de juiste zaken in te zetten. Dit geldt ook voor de mensen die de werkzaamheden uitvoeren. Middels het derde speerpunt worden (politieke) ambities in een lange termijn planning gezet.

Op de ontwikkelagenda (speerpunt 4) komen onderwerpen die de bedrijfsvoering verder verstevigen. Hieronder valt de ontwikkeling van risicomangement, verbetering van interne processen en control. Vanwege een aantal grote lopende projecten (waaronder Noorderlicht, Schagen Oost, Muggenburg Zuid, Waldervaart, Multitreffer, Groenoord) vraagt de directie meer grip en projectcontrol op deze projecten. Het gaat dan om het herijken van het instrumentarium, aangevuld met grip op de doorlooptijd en de financiën van het project (speerpunt 1).

Externe risico's

Ontwikkelingen Rijk

Zoals benoemd onder de strategische risico's vormt de wijze van financiering van het takenpakket het grootste risico. Door de val van het kabinet in juli 2023 vindt de behandeling van wetsvoorstellen pas later plaats. Belangrijke beslissingen worden uitgesteld tot het aantreden van een nieuw kabinet. Bij het publiceren van deze begroting hebben de verkiezingen voor de Tweede Kamer nog niet plaatsgevonden. De uitkomst van de verkiezingen zal bepalend zijn voor de kabinetsformatie en het nieuw te vormen beleid.

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2024 in werking. Op dit moment is het lastig te zeggen welke impact dit gaat hebben op de dienstverlening. De verwachting is dat een groep vergunningen gaan aanvragen vóórdat de wetgeving ingaat. Een andere groep wacht juist de invoering af.

De invoering van de Omgevingswet is complex. Het betreft wetgeving die over verschillende disciplines binnen de gemeente gaat. Het risico bestaat dat de ondersteunende applicaties nog niet volledig zijn ingericht bij de invoering van de wet.

Tevens heeft de invoering van de Omgevingswet impact op de opbrengsten uit leges, omdat deze onder de Omgevingswet (deels) komen te vervallen. De technische toets verschuift van de gemeente naar de marktpartijen. Hierdoor mogen we dus minder leges in rekening brengen. Tevens is het onzeker over hoeveel tijd en kosten we kwijt zijn aan het behandelen van Buitenplanse omgevingsplantactiviteit (BOPA).

Gevolgen van de oorlog in Oekraïne

Ondanks dat Nederland niet betrokken is bij de oorlog in Oekraïne, merken we hier wel de gevolgen van deze oorlog. In de eerste plaats zien we Oekraïners die (tijdelijk) op zoek zijn naar onderdak en verblijven bij gastgezinnen in de gemeente Schagen of inmiddels in tijdelijke woningen. Daarnaast zijn de prijzen voor olie en gas als gevolg van de oorlog zo ver gestegen dat dit heeft geleid tot een energiecrisis waarbij mensen hun rekeningen voor gas en elektra niet meer kunnen betalen. De prijsstijgingen werken niet alleen door in andere grondstoffen en materialen, maar ook in voedingsmiddelen.

Beleid weerstandsvermogen, weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen kan worden uitgedrukt als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen is onder te verdelen in een incidenteel weerstandsvermogen voor het opvangen meer eenmalige risico's en een structureel weerstandsvermogen voor het opvangen van meerjarige risico's.

In de nota Vermogensbeheer, vastgesteld in december 2019, is opgenomen dat voor het incidenteel weerstandsvermogen gestreefd wordt naar een ratio van 1,5.

Aan de ratio weerstandsvermogen wordt de volgende betekenis gegeven:

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
2,0 < ratio	Uitstekend
1,5 < ratio < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < ratio < 1,5	Voldoende
0,8 < ratio < 1,0	Onvoldoende
ratio < 0,8	Slecht

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit die reserves waar nog geen verplichting op rust of waarvan de besteding nog kan worden gewijzigd. Daarnaast wordt rekening gehouden met stille reserves.

In de begroting 2024 is rekening gehouden met de stille reserve die aanwezig is op gronden en gebouwen waarover de gemeente beschikt. De stille reserve waarmee wordt gerekend bedraagt € 16,9 miljoen (peildatum 31-12-2022).

De verwachte incidentele weerstandscapaciteit bedraagt per 1 januari 2024:

Stand algemene reserve per 31-12-2023:	€ 8.000.000 voor jaarrekeningresultaat 2023
Storting algemene reserve 2024:	€ 1.275.000
Stille reserve:	€ 16.900.000
Totaal:	€ 26.175.000

Inschatting van risico's

Wanneer een risico wordt onderkend, wordt een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet en de impact die het heeft.

Wij hanteren hiervoor de volgende normen.

Staffel	Kans
Hoog	75%
Midden	50%
Laag	25%
Extra Laag	10%
Garantievermogen	1%

Incidentele risico's

In onderstaand overzicht zijn de incidentele risico's gespecificeerd met een risico groter dan €100.000. Andere risico's zijn samengevat onder de overige risico's.

Incidentele risico's	Strategisch/ extern / intern	Kans	Impact €	Bedrag €
Indexatie onderhoud kapitaalgoederen	Extern	10%	18.500.000	1.850.000
Calamiteiten/ ramp	Extern	25%	4.000.000	1.000.000
Kosten jeugdzorg niet gedekt door Rijk	Strategisch	75%	1.300.000	975.000
Overige risico's				225.000
				4.050.000

De incidentele risico's met de grootste financiële impact betreffen:

- In deze begroting zijn de kosten die gepaard gaan met het behalen c.q. behouden van een minimaal kwaliteitsniveau door dagelijks en cyclisch onderhoud van de openbare ruimte oplopend tot jaarlijks € 18,5 miljoen opgenomen. Naar verwachting zullen de prijzen van grondstoffen en diensten jaarlijks stijgen. Gezien de huidige inflatie is het risico dat de prijzen met 10% zullen stijgen.
- Risico's t.a.v. calamiteiten en rampen. Hier valt ook het risico op cybercriminaliteit onder. De inschatting dat cybercriminaliteit plaatsvindt wordt laag ingeschat, echter de financiële gevolgen en de impact op de dienstverlening zijn hoog.
- In deze begroting zijn de middelen uit de meicirculaire verwerkt die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor de jeugdzorgkosten. Ook zijn de kosten reëel begroot. Eerder hielden we in het meest slechte scenario rekening met € 1.300.000 hogere kosten. Ontwikkelingen laten zien dat de kosten voor jeugdzorg landelijk oplopen door meer jeugdigen die behandeld worden en tegelijkertijd tarieven die stijgen als gevolg van inflatie. De verwachting is dat extra kosten van de jeugdzorg niet meer gedekt zullen worden door het Rijk.

Ratio incidenteel weerstandsvermogen

Op basis van de beschikbare en de benodigde incidentele weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen worden bepaald.

Totale incidentele weerstandscapaciteit € 26.175.000

Totale incidentele risico's € 4.050.000 = 6,5

De incidentele risico's, afgezet tegen de beschikbare incidentele capaciteit, geven een ratio van 6,5. De streefwaarde o.b.v. de nota Vermogensbeheer (2019) bedraagt 1,5. De ratio ligt ruim boven de streefwaarde.

Wanneer de stille reserve niet tot de incidentele weerstandscapaciteit wordt gerekend, komt de ratio uit op 2,3. Dit ligt ook ruim boven de streefwaarde.

Structureel weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien. Voor de onbenutte ozb-capaciteit gaan wij uit van het verschil tussen het artikel-12-norm-tarief en het laatst vastgestelde tarief.

	norm	tarief 2023*	verschil
Ozb woningen	0,1614	0,1095	0,0519
Ozb niet woningen	0,1614	0,2356	-0,0742
Ozb g niet woningen	0,1614	0,1696	-0,0082

* tarief 2024 nog niet bekend bij opstellen deze tabel, daarom tarief 2023 gebruikt

Wanneer in 2024 het artikel-12-norm-tarief in Schagen wordt geheven, levert dit een extra opbrengst op van € 2,4 miljoen (2022: € 3,3 miljoen).

De verwachte structurele weerstandscapaciteit bedraagt per 31 december 2023:

Onbenutte belastingcapaciteit:	€ 2.400.000
Post Onvoorzien:	€ 18.344
Totaal:	€ 2.418.344

Structurele risico's

In onderstaand overzicht zijn de structurele risico's gespecificeerd met een risico groter dan €100.000.

Structurele risico's	Strategisch/ extern / intern	Kans	Impact €	Bedrag €
Leningen aan derden	Extern	10%	7.828.000	782.800
Garantstellingen	Extern	1%	112.647.000	1.126.470
Herijking gemeentefonds	Extern	25%	PM	PM
Open einde regelingen	Strategisch	50%	300.000	150.000
				2.059.270

De structurele risico's met de grootste financiële impact betreffen:

- Risico op oninbaarheid van leningen die aan derden verstrekt zijn;
- Risico op opeisbaarheid van afgegeven garanties;
- De open einde regelingen in het sociaal domein;
- Onzekere financiering vanaf 2027 vanuit het Rijk o.g.v. herijking van het gemeentefonds.

Ratio structureel weerstandsvermogen

Totale structurele weerstandscapaciteit € 2.418.344

Totale structurele risico's € 2.059.270 = 1,2

De structurele risico's afgezet tegen de beschikbare structurele capaciteit, geven een ratio van 1,2. De ratio ligt boven 1,0, wat wil zeggen dat er voldoende capaciteit aanwezig is wanneer alle structurele risico's zich tegelijkertijd voordoen.

Kengetallen

Kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	22,80%	46,67%	39,23%	38,95%	33,61%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	27,56%	51,00%	43,78%	43,73%	38,41%
De Solvabiliteitsratio	47,07%	36,96%	40,98%	40,53%	43,11%
Structurele exploitatieruimte	8,73%	2,83%	2,09%	-5,89%	-8,67%
Kengetal grondexploitatie	1,75%	-3,48%	-2,89%	-3,37%	-2,98%
Belastingcapaciteit	117%	117%	117%	117%	117%
Netto schuld per inwoner o.b.v. alle schulden	€ 1.555	€ 2.623	€ 2.364	€ 2.344	€ 2.238
Netto schuld per inwoner o.b.v. langlopende schulden	€ 1.089	€ 1.764	€ 1.696	€ 1.629	€ 1.561
Saldo van baten en lasten voor toevoegingen en onttrekkingen	-€ 9.992	-€ 3.275	-€ 3.583	€ 6.180	€ 6.659
Reserves als percentage van de inkomsten	6,1%	2,9%	4,9%	-0,3%	0,0%
(Inkomsten excl. Bijdrage reserves)					
Onbenutte belastingcapaciteit ozb als percentage van de inkomsten	2,34%	1,55%	0,00%	0,00%	0,00%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Hoe lager het percentage, hoe beter. Door de lasten niet naar de toekomst te schuiven maar een bestemmingsreserve te vullen is de netto schuldquote ruim onder de 90% en valt geldt de minst risicovolle categorie. In de Nota vermogensbeleid Schagen is aangegeven dat de netto schuldquote voor ons 70% mag bedragen.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe beter. Een percentage van rond de 50% is voldoende. Het percentage waar wij op uitkomen is lager. Daarnaast is de begroting niet sluitend voor de jaren 2026 en 2027.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Hoe hoger dit percentage, hoe beter. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. Ook geeft het aan of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Het kengetal structurele exploitatieruimte laat een dalende ontwikkeling zien. Dit is verklaarbaar door daling van de Algemene uitkering vanaf 2026.

Kengetal grondexploitatie

Het financiële kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Oftewel de boekwaarde. Een norm bepalen voor dit kengetal is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel m2-bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing. Hierbij kijken we naar hoeveel woningen of m2-bedrijventerrein zijn gepland, het type en op welke plek. Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachte vraag zal zijn. Dit vraagt meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk ook nog terugverdiend te worden. Om vorengenoemde redenen is geen norm verbonden aan het kengetal grondexploitatie.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in een gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage van 100% wil zeggen dat we op het landelijk gemiddelde zitten. Onze belastingdruk is dus hoger dan het landelijk gemiddelde.

Paragraaf kapitaalgoederen

Wegen, verkeer & vervoer

Kapitaalgoed	Areaal	Eenheid
Wegen	3,9	milj. m ²
Straatmeubilair	12.000	stuks
Verkeersborden en -palen	14.400	stuks

In totaal heeft de gemeente Schagen meer dan 1200 km weg in beheer en onderhoud, Hiervan ligt ongeveer 47% buiten de bebouwde kom en ongeveer 53% binnen de bebouwde kom. De wegen bestaan voor ongeveer 48% uit asfaltverharding, voor 45% uit elementenverharding en 7% uit andere materialen zoals halfverharding of beton.

Laadpalen

Sinds oktober 2016 zijn wij aangesloten bij MRA Elektrisch. Inwoners die niet op eigen terrein kunnen parkeren kunnen een laadpaal bij de gemeente aanvragen. MRA Elektrisch regelt vervolgens de aanleg en exploitatie van deze openbare laadpalen door een exploitant. Hiermee stellen wij iedereen die dat wil en kan in staat om elektrisch te rijden. De elektrische energie is 100% groen.

Openbare verlichting, nutsvoorzieningen & afvalinzameling

Kapitaalgoed	Areaal	Eenheid
Openbare verlichting	12.800	Stuks
Elektrische installaties	125	Stuks

Openbare verlichting

Goede openbare verlichting geeft sfeer, een gevoel van sociale veiligheid en vergroot de verkeersveiligheid. Het is daarom van belang dat wij de openbare verlichting goed op orde hebben. De meeste lichtmasten staan binnen de bebouwde kom. Alle lichtmasten in beheer van onze gemeente zijn voorzien van LED. Kabels, verdeelkasten en schades vergen echter nog wel de nodige aandacht. Het onderhoudscontract van de openbare verlichting is bij een aannemer neergelegd. Hierbij is een hoger serviceniveau overeengekomen. Er is sprake van een 24/7 storingsdienst. De afhandeling van Fixi meldingen gebeurt direct door de aannemer, zonder tussenkomst van de gemeente.

Energie

Ook in 2023 betrokken wij energie, elektriciteit en gas van HVC Aandeelhoudersenergie via een investingsconstructie. Dit is onder andere voor onze rioolgemalen, elektriciteitskasten, openbare verlichting, verkeersregelinstantie, gemeentelijke gebouwen. Het gaat om 100% groene energie. Wij hebben met HVC een betrouwbare partner met de juiste focus op verduurzaming gevonden. Door de marktontwikkelingen zijn de tarieven voor zowel elektriciteit als gas sinds 2022 fors gestegen. Dit heeft een effect op de energielasten en bijbehorende begroting.

Afvalinzameling

Binnen de gemeente zijn er feitelijk 3 afvalstromen te onderscheiden namelijk:

1. Bedrijfsmatig afval. Dit gaat om inzameling door private afvalbedrijven.

2. Huishoudelijk afval. Dit gaat om inzameling in opdracht van de gemeente via HVC.
3. Zwerfafval. Dit gaat om inzameling door de buitendienst van de gemeente Schagen.

De gemeentelijke onderhoudsdienst en Pro-groen zamelen het zwerfafval in. Zoals bij afvalbakken op straat, strand en bij recreatiegebieden en winkelgebieden. Ook de grote afvalboeien op de strandopgangen aan de kust horen hierbij.

Het huishoudelijk afval wordt door HVC ingezameld. HVC is overeenkomstig de huidige dienstverleningsovereenkomst verantwoordelijk voor het gehele pakket van afvalinzameling. Dit omvat het onderhoud en beheer van alle inzamelmiddelen, afvalverwerking en vermarkting. Hierbij is meer focus gekomen op hergebruik en de circulaire economie. Afval is inmiddels geen afval meer, maar waardevolle grondstof. Een groeiend aantal dorpen en woonwijken krijgen een nieuwe vorm van afvalinzameling. Deze afvalinzameling gaat uit van 3 afvalcontainers aan huis. Het gaat om een oranje plastics-container, groene gft/e-container en een blauwe papiercontainer. Het grijze restafval wordt daarentegen 'op afstand geplaatst' en ontmoedigd via ondergrondse restafvalcontainers in de wijk.

Groen, speelvoorzieningen & sportvelden

Kapitaalgoed	Areaal	Eenheid
Bomen	33.300	stuks
Openbaar groen	4,6	milj. m ²
Speelvoorzieningen	850	stuks

Groen

Openbaar groen draagt bij aan ons welzijn. We voelen ons prettiger in een groene omgeving. Groen is een belangrijk middel voor klimaatadaptatie. Groen houdt water lange vast. Zo raakt het riool niet overbelast bij stortbuien. De koelende werking van bomen, struiken en planten door verdamping via bladeren, schaduwwerking en het absorberen van warmte is zeer waardevol.

We houden het groen op het niveau dat is vastgelegd in het Integraal Beleidsplan Openbaar Gebied en dat passend is voor de omgeving. Hiervoor renoveren we ieder jaar een aantal groenvakken. Bestaande bomen controleren we in verband met de wettelijke zorgplicht periodiek op veiligheid en eventuele gebreken. De resultaten van deze inspecties geven inzicht in de benodigde uit te voeren maatregelen om de bomen op de gewenste normen in stand te houden.

Ons bomenbeleid geeft richting aan hoe we met bomen binnen de gemeente omgaan. En wat we belangrijk vinden. Daarnaast zorgt het bomenbeleid voor deregulering en vermindering van de administratieve lasten. Daarmee profiteert zowel de inwoner als de organisatie van deze verminderde administratieve werkzaamheden.

Schagen vindt groen belangrijk en laat dit zien door bomen te planten. Binnen het programma 'Schagen groeit door' wordt met projecten inhoud gegeven aan de ambitie om bomen te planten. Met een groenimpuls stimuleert het programma doelen op het gebied van economie, leefbaarheid, landschap, duurzaamheid en ecologie.

Speelvoorzieningen en sportvelden

Speelvoorzieningen en sportvoorzieningen vergroten de leefbaarheid binnen onze gemeente. Ze hebben een directe positieve invloed op het geluk en de gezondheid van onze inwoners. Speeltoestellen controleren we jaarlijks 4 keer op veiligheid. Dit doen we in verband met de wettelijke aansprakelijkheid voor de gemeente. Er zijn ongeveer 27 sportclubs en verenigingen binnen onze gemeente die gebruik maken van diverse sportvelden. Denk aan gras, kunstgras, kunststof en asfalt. Dit zijn clubs gericht op de sporten voetbal, handbal, atletiek, rugby, schaatsen en honkbal.

Riolering, Water & kust

Kapitaalgoed	Areaal	Eenheid
Oppervlaktewater	1,0	milj. m ²
Civiele kunstwerken	720	stuks
Strand	15	km.
Riolering	495	km.

Oppervlaktewater en riolering

De gemeente heeft de zorg voor oppervlaktewater, grondwater, hemelwater en afvalwater. In 2022 en 2023 hebben we gewerkt aan een nieuw gemeentelijk rioleringsplan dat inspeelt op de Omgevingswet. Dit is het Programma Stedelijk Water en Riolering. Oftewel PSWR. In 2023 is dit programma vastgesteld door de raad. In 2023 is het beheer van een groot deel van het water overgedragen aan het Hoogheemraadschap.

Kunstwerken

Met kunstwerken bedoelen we civieltechnische kunstwerken. Denk aan bruggen, duikers, tunnels en dergelijke. Naast deze objecten vallen kademuuren, keermuren en oeverbeschermingen en oeverconstructies ook onder dit kapitaalgoed. In totaal beheren we ongeveer 33 kilometer van deze objecten. Naast 720 kunstwerken.

Baggeren

Wij stemmen ons baggerprogramma af met dat van het hoogheemraadschap. Op deze manier blijven de waterlopen op efficiënte wijze voldoen aan de keur.

Strand

We zorgen voor het beheer van alle strandopgangen en aangrenzende wegen. Vrijwel alle strandslagen hebben slagbomen en een 24/7 bewaking en conciërgedienst. Vergunningverlening en handhaving behoren ook tot onze taken.

Havens

We kennen 2 havens. Dit zijn een industriehaven en een recreatiehaven. De industriehaven is een kleinschalige gemengde binnenvaart. Hier bestaat de haven gerelateerde kernactiviteit uit grondstoffenoverslag door binnenvaartschepen. De periodieke baggerwerkzaamheden van de industriehaven zijn in ons baggerprogramma opgenomen. De huidige kwaliteit van deze industriehaven is conform ons beleidsuitgangspunt sober en doelmatig.

De recreatiehaven Schagen is in eigendom van de gemeente en wordt beheerd door de Stichting recreatiehaven. De stichting verzorgt de gehele exploitatie van de haven. Denk aan verhuur en administratie vaste ligplaatsen en passantenplaatsen, aanstelling van

havenmeesters, het netjes op orde houden van de haven en promotie. De stichting stelt jaarlijks een jaarverslag op. De recreatiehaven is de laatste jaren aanzienlijk opgeknapt. Oude boten zijn door handhaving verwijderd. Ook is er geïnvesteerd in het onderhoud en het uiterlijk van de recreatiehaven. Er is sprake van een kwalitatief hoog onderhoudsniveau. Hierdoor is het een visitekaartje voor onze gemeente.

Gemeentelijk niet openbaar vastgoed

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaande uit niet openbare gronden en gebouwen vraagt al enige jaren aandacht. In de nota Tafelzilver uit 2019 en in het 213A onderzoek naar het accommodatiebeleid uit 2022 is geconstateerd dat er meer inzicht en overzicht in de vastgoedportefeuille nodig is. Ook is de informatievoorziening en het inzicht in beleid niet op orde. Daarnaast is tijdens de VIC controle in 2023 geconstateerd dat er geen zekerheid over juistheid en volledigheid van de portefeuille is. Daarnaast werd geconstateerd dat er geen inzicht is in impliciete subsidiëring via vastgoed. Feitelijk is er geen opvolging gegeven aan de constatering in voornoemde nota's en onderzoeken. Het college van burgemeester en wethouders heeft half 2023 de bestuurlijk opdracht gegeven aan de ambtelijke organisatie om het gemeentelijk vastgoed op orde te brengen en grip op de gemeentelijke vastgoedportefeuille te krijgen. Daarom zal in 2024 het project 'Grip op vastgoed' gestart worden.

Het project 'Grip op vastgoed' zal beperkt zijn in tijd. Er moet beleid ontwikkeld worden dat de portefeuille legitimeert. Er wordt een vastgoedmanagementrapportage ontwikkeld waardoor vastgoedinformatie integraal, eenduidig en inzichtelijk is en gestuurd kan worden op portefeuilleniveau en op objectniveau. De informatie die nu is verspreid over verschillende afdelingen zal worden samengevoegd bij één team. Ook wordt er een goed werkend vastgoedbeheersysteem aangeschaft. Hierbij wordt het 4 ogen principe gehanteerd bij het bijhouden van het systeem. Tot slot wordt de organisatie qua beheer en exploitatie logisch ingedeeld. Interne deskundigheid wordt samengebracht en de gemeentelijke vastgoedtaken worden ondergebracht bij één team zodat afstemming, coördinatie en samenhang geborgd wordt.

Gebouwen

De meerjarenonderhoudsplanung voor de gebouwen vindt zijn oorsprong in 2017. Deze wordt ook wel MJOP genoemd. Alle gebouwen zijn toen na een nulmeting in de software van 0-prognose gezet. Jaarlijks actualiseren wij het MJOP. Actualiseren betekent dat wij bepaalde grotere onderhoudswerken nauwkeuriger in de tijd plannen. Sommige daarvan stellen we uit. Andere halen we wat naar voren. Zo houden wij een goed actueel beeld van de bouwkundige staat en de onderhoudsplanung van ons vastgoed. Daarmee hebben we ook een goed beeld van de bruikbaarheid van de panden voor de bedoelde functie. Nu en in de toekomst. Voor gebouwen geldt in het algemeen dat wij onderhoud uitvoeren op het niveau van conditie 3. Dit betekent redelijke conditie, plaatselijk lichte veroudering, functievervulling van bouwdeelen en installatie delen niet in gevaar.

Op basis van de onderhoudsprognose doteren wij jaarlijks een gelijk bedrag in reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen. Een verduurzamingslag van de gebouwen hebben wij uitgewerkt in de energieaudits die ook 2017 zijn gemaakt. Bij de uitvoering van deze verduurzaming leggen we een relatie met maatregelen vanuit het MJOP. Het gaat hierbij om maatregelen die een terugverdientijd hebben van 15 jaar of minder. We proberen de maatregelen zo mogelijk op een natuurlijk moment uit te voeren. We leggen bijvoorbeeld

geen zonnepanelen op een oud dak. We vernieuwen dan eerst de dakbedekking. Op een substantieel onderdeel van die verduurzamingsmaatregelen lopen we iets achter. Het gaat om zonnepanelen op gemeentelijke daken. Inmiddels liggen er 2000 zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed. In 2024 gaan wij door met het plaatsen van zonnepanelen op het maatschappelijk vastgoed in beheer en eigendom van de gemeente. Inclusief de eigen huisvesting. Naast het plaatsen van zonnepanelen gaan wij in 2024 verder met het aanbrengen van duurzame LED verlichting bij de kerktorens in beheer, sporthallen en maatschappelijke panden. Wij pakken daarbij als eerst de objecten aan die het laagste energielabel hebben en de meeste energie verbruiken.

Los van deze werkzaamheden gaan we in 2024 weer een aantal maatschappelijke panden schilderen. Ook vervangen we installaties op het gemeentehuis en Zijperweg 10-12. We vervangen het voegwerk van de muziekkoepeel en kantoor Zijperweg 10-12. Ook staan de Slottorens voor onderhoud gepland. Naast het onderhoud van gemeentelijke vastgoed wordt er door de afdeling projecten in 2024 gewerkt aan nieuwe gemeentelijke huisvesting voor Reddingsbrigade Sint Maartenszee, accommodatie de Multitreffer en brandweerkazernes in Dirkshorn en Schagerbrug. De huisvesting is verder volgend aan de dienstverlening en de keuzes die we maken over het nieuwe werken.

Huisvesting

Waar mogelijk verduurzamen we het gemeentehuis. Kantoorfuncties van de gemeente Schagen gelegen aan de Laan 19 en Zijperweg 10-12 voldoen op dit moment al aan een label A. Naast het reguliere en dagelijks onderhoud wordt er de komende jaren vervanging uitgevoerd aan onder andere de airco's, het dak, dakventilatoren en duurzame klimaatinstallaties. Ook staat schilderwerk van de buitengevel op de planning voor 2025 voor de gemeentelijke huisvesting aan Laan 19 en Zijperweg 10-12.

Paragraaf bedrijfsvoering

Organisatie

In 2024 gaan we door met de ontwikkelingsrichting die we zijn gestart in 2022 en in 2023 een vervolg heeft gehad. Om de ontwikkeling die we als organisatie willen maken richting te geven, maken we een kort en bondig verhaal waarin onze missie en visie staan. Deze missie en visie zorgen samen met de speerpunten ervoor dat de organisatie een duidelijke focus krijgt en helpt bij het prioriteren van de noodzakelijke interventies. Zodat wat we doen van kwalitatief hoog niveau is en gedragen kan worden door de ambtelijke organisatie. In totaal zijn er voor de organisatie 5 speerpunten die gericht zijn op de ontwikkeling van de organisatie: Ontwikkeling 'thuis in gemeente Schagen', Grip op grote projecten, Managementontwikkeling, Sturen op politieke dossiers/ lange termijnplanning en Ontwikkelagenda.

Het speerpunt Ontwikkeling 'thuis in gemeente Schagen' gaat over het soort organisatie dat we willen zijn, over houding en gedrag. Er is al veel informatie dat antwoord geeft op die vragen. Zoals het werkgeversmerk 'Thuis in gemeente Schagen' dat samen met de organisatie, inwoners en ondernemers is gemaakt en de besturingsfilosofie, waarin staat hoe er sturing gegeven wordt aan de organisatie. Deze informatie gebruiken we uiteraard bij de uitwerking van het speerpunt, dat onder andere leidt tot het formuleren van kernwaarden van de organisatie, belangrijke competenties, maar ook actiepunten zoals strategische personeelsplanning en beleid over andere HR-onderwerpen.

Met het speerpunt Grip op grote projecten werkt de organisatie onder andere aan het verder ontwikkelen van projectmatig werken, de sturing op grote projecten en samenwerking in projecten. Binnen het speerpunt Managementontwikkeling ligt de focus aan de ene kant op het ontwikkeltraject van leidinggevendenden als collectief en aan de andere kant op maatwerk voor het individu. Hierin is ook de politiek-bestuurlijke ontwikkeling meegenomen. Daarnaast komt er een ontwikkeltraject voor de strategisch adviseurs waarbij aandacht is voor eenduidig werken, de gezamenlijke opgaven van de organisatie en de onderlinge samenwerking. Het doel van het speerpunt Sturing op politieke dossiers/ lange termijnplanning is om grip te krijgen op de politieke dossiers en daarvoor een vertaling te maken van het coalitieprogramma in een concrete planning, die we ook vertalen in een planning voor de raad. Vanuit de missie en visie wordt in de Ontwikkelagenda beschreven wat we de komende 4 tot 5 jaar op hoofdlijnen gaan doen om dat te realiseren. Het gaat daarbij om de verdere uitwerking van de speerpunten voor de interne organisatie.

P&O

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim blijft nog altijd ongewijzigd hoog (8,44% tot en met kwartaal 2 in 2023). Net als vorig jaar geven werknemers aan psychische klachten en werkdruk te ervaren. Ook de onzekerheid van het herstelproces van het afgelopen jaar, blijft nog even zijn weerslag houden op het ziekteverzuim. Onze (nieuwe) arbodienstverlener zet stevig in op preventie, waarmee we (dreigend) verzuim hopen te kunnen voorkomen. De Arbo Unie zal ons ondersteunen met hun gespecialiseerde kennis rondom verzuimbegeleiding.

Als organisatie gaan wij nog meer aandacht geven aan vitaliteit en gezondheid. Dit doen wij door leuke acties en projecten op te zetten, zoals een vitaliteitsweek en workshops over

gezondheid en gezond werken. Alle medewerkers krijgen de mogelijkheid om een Preventief Medisch Onderzoek te ondergaan, waaruit een persoonlijk advies volgt. Ook gaan we meer voorlichting geven over gezond werken en leven, en gaan we in gesprek met medewerkers. Er wordt gewerkt aan een Vitaliteitsplan om vitaliteit en preventie beter te borgen in onze organisatie. Vitaliteit, gezondheid en focus op preventie zal blijvend de aandacht behoeven.

Recruitment

In 2023 hebben we ervaren dat onze vacatures lastiger in te vullen waren dan voorgaande jaren, deels als gevolg van de arbeidsmarktcrisis. Toch weten kandidaten ons nog steeds goed te vinden. Om vacatures succesvol te kunnen blijven invullen, is ontwikkeling van onze werving en selectie belangrijk. Onze adviseurs werving en selectie zetten hier in 2024 verder op in.

Daarnaast hebben we er met ons nieuwe werkgeversmerk vertrouwen in dat we steeds meer talent kunnen binnenhalen en vooral ook binnen kunnen houden.

Juridische zaken

Juridische zaken kent een uitbreiding van taken en capaciteit. Daardoor kan gewerkt worden aan het optimaliseren van de kwaliteit van juridische processen, zoals de afhandeling van bezwaarschriften en de control daarop. De control richt zich daarnaast ook op het meer monitoren van dossiers die juridische of andere risico's met zich brengen.

Wet Woo

De invoering van de Woo is een proces dat fasegewijs plaatsvindt. Dit zal in 2024 ook de nodige acties vereisen. Op de rol staan dan de aanschaf van diverse tools voor onder andere het weglakken van gegevens voor publicaties etc. Tevens zullen de benodigde trainingen voor medewerkers plaatsvinden met daarbij aandacht voor de werkprocessen gericht op de uitvoering van de Woo.

Financiën

De speerpunten zijn de rechtmatigheid en de prestatieverklaringen. Om deze processen te optimaliseren is het team Financiën afhankelijk van de gehele organisatie. De verbeteringen zijn in 2023 gestart en zullen de komende jaren verder geoptimaliseerd moeten worden.

Het geld dat beschikbaar is gesteld door de raad wordt geïnvesteerd in het aantrekken en opleiden van nieuwe medewerkers en het optimaliseren van de financiële processen.

Inkoop

Het taakveld Inkoop gaat verder invulling geven aan de aanbevelingen uit het in 2023 uitgevoerde 213a onderzoek. De focus ligt daarbij op organisatie brede naleving van het proces. Door deze focus krijgen wij de basis van Inkoop op orde en zijn wij beter "in control". Een ander aandachtspunt voor Inkoop is de doorontwikkeling van doelstellingen uit de Inkoopvisie. In samenwerking met contractmanagement en -beheer worden deze doelen verder vormgegeven. Voor het contractmanagement wordt eveneens doorgedaan op de ingeslagen weg. De basis hiervoor is de door de directie en college vastgestelde "Notitie

contractbeheer en -management 2022" waarin een aantal noodzakelijk te nemen stappen zijn beschreven om de risico's voor de organisatie te verminderen. Het contractmanagement staat nog in de kinderschoenen en voor 2024 ligt de focus op een gefaseerde aanpak om een professionaliseringslag te maken.

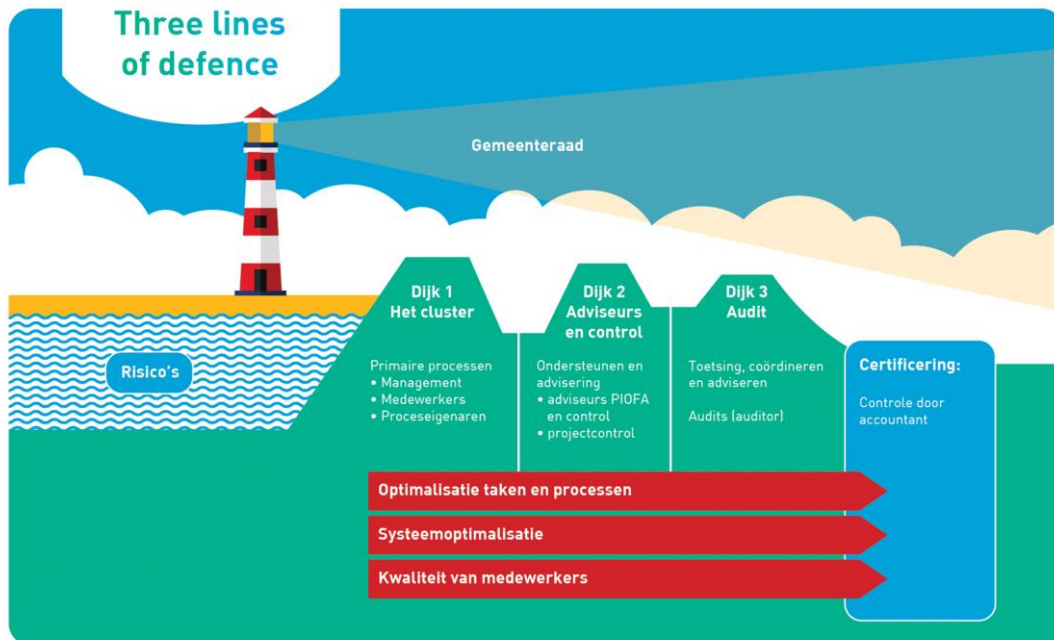
Ieder kwartaal wordt er een spend-analyse gemaakt om de rechtmatigheid van de inkopen te bepalen. Teamleiders worden dan geïnformeerd welke contracten er dreigen buiten de rechtmatigheid te vallen. Op deze manier kunnen de contracten op tijd opgezegd worden en kan er een eventueel aanbestedingstraject gestart worden.

Rechtmatigheidsverantwoording

Wij geven als College van B&W een rechtmatigheidsverantwoording af in de jaarrekening. We leggen verantwoording af over het rechtmatig handelen van de organisatie en we verantwoorden ons op basis van de door de raad vastgestelde rapporteringstoleranties en verantwoordingsgrenzen. Het rechtmatig inkopen en de prestatielevering heeft verscherpte aandacht.

AO-IB

Het college dient te kunnen steunen op een adequaat functionerend systeem van interne beheersing en controle. In 2024 wordt aan een verdere professionalisering van control gewerkt. Dit vertaalt zich in het verder uitrollen van het Three Lines Model.

I&A

I&A ontwikkelingen

De nieuwe i-visie wordt eind 2023 vastgesteld, waarin de totale visie op I&A-dienstverlening, infrastructuur, informatiebeheer en beveiliging wordt beschreven in een meerjarenvise die aansluit op de besturingsfilosofie van de gemeente Schagen. Op basis hiervan zal onder meer in 2024 gestart worden met het vormgeven van het nieuwe werkplekconcept.

Applicatielandschap

Er is een nieuw change proces geïmplementeerd en de volledige applicatiearchitectuur is geanalyseerd en geoptimaliseerd. We streven naar gestandaardiseerde oplossingen op basis van bewezen technologie en zoveel mogelijk op basis van SAAS (Software as a Service).

Zaakgericht werken

In 2022 heeft de gemeente Schagen besloten om de ontwikkeling van een eigen zaakstelsel stop te zetten en in plaats daarvan een nieuw zaakstelsel aan te besteden. De implementatie van zaakgericht werken en het nieuwe zaakstelsel staat gepland voor de eerste helft van 2024. Het taakveld Informatiebeheer heeft een opleidingstraject gevolgd om hun veranderende rol in het kader van zaakgericht werken vorm te geven.

Nieuw werkplekconcept

De huidige werkplek is aan vernieuwing toe en kampt met prestatieproblemen. Op basis van de i-visie en architectuurplaat wordt er gewerkt aan een nieuw werkplekconcept dat een hoger niveau van informatiebeveiliging, gebruiksgemak en goede prestaties met zich meebrengt.

Huisvesting

Waar mogelijk verduurzamen we het gemeentehuis. Kantoorfuncties van de gemeente Schagen gelegen aan de laan 19 en Zijperweg 10-12 voldoen op dit moment al aan een label A. Naast het reguliere en dagelijks onderhoud wordt er de komende jaren vervanging uitgevoerd aan o.a. de airco's, dak, dak ventilatoren en duurzame klimaatinstallaties. Ook staat schilderwerk buitengevel op de planning voor 2025 voor de gemeentelijke huisvesting Laan 19 en Zijperweg 10-12.

De huisvesting is verder volgend aan de dienstverlening en de keuzes die we maken over het nieuwe werken.

Art 213a onderzoek

In 2024 wordt onderzoek gedaan naar verbonden partijen.

Paragraaf verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Gesubsidieerde arbeid Kop van Noord-Holland

Openbaar belang (doel) De behartiging van een goede uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en Participatiewet.

Vestigingsplaats Schagen

Deelnemers Den Helder, Hollands Kroon en Schagen

Structuur Algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een voorzitter.

Bestuurlijk belang (zeggenschap) In de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland artikel 6 is de samenstelling van het algemeen bestuur geregeld. Per 25.000 inwoners mag een gemeente 1 lid benoemen. Schagen heeft 2 leden op een totaal van 7 leden. Vertegenwoordiging in het AB door wethouder P. de Nijs-Visser.

Raadsrapporteurs Dhr. Bakker en Mw. Piket

Financieel belang

Bijdrage 2024	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2024)	Eigen vermogen (31-12-2024)	Vreemd vermogen (01-01-2024)	Vreemd vermogen (31-12-2024)
5.674		50	50	0	0

Bedragen x € 1.000

Risico's

Consequenties wijzigingen wetgeving

Wijzigingen in wetgeving die middels de decentralisaties worden doorgevoerd, brengen risico's en onzekerheden, ook in financiële zin, met zich mee. In toenemende mate gaat aandacht uit naar wijziging in wet- en regelgeving en de daarmee samenhangende eis compliant te blijven.

Uitstroomvolume Wsw en mogelijke gevolgen voor budgetten

Een belangrijk risico dat de komende jaren aanzienlijke budgettaire gevolgen kan hebben, is de wijze waarop het Rijk deelbudget voor de Wsw voor gemeenten vaststelt. Het Rijk hanteert daarvoor een statistische benadering met blijfkansen. Dat leidt voor gemeenten tot een toewijzing van een budget dat zij zullen besteden aan de zittende populatie Wsw per gemeente. In de begroting is de uitstroom met grote zorgvuldigheid bepaald. Dergelijke benaderingen blijven prognoses. De werkelijkheid kan van deze schattingen afwijken. De budgettaire gevolgen kunnen groot zijn. De budgetten in de Participatie-wet zijn ontschot. Indien meer geld besteed wordt aan de Wsw heeft dat gevolgen voor allocatie van middelen aan andere taken.

Financiering (begeleidings) kosten Beschut Werk

In het inspectierapport van SZW 'Evaluatie Beschut Werk' (november 2019) staat over de kosten en baten het volgende:

"De meeste gemeenten geven aan dat zij rondkomen van het budget voor beschut werk maar dat dat voornamelijk komt doordat zij de geraamde aantallen beschut werkplekken niet halen. Gemeenten hebben de Inspectie geen eenduidig beeld kunnen geven van de kosten die gemeenten maken voor één beschut werkplek. Daarom kan de Inspectie geen conclusie trekken over de vraag in hoeverre het budget voor één beschut werkplek toereikend is. Het gebrek aan een eenduidig beeld komt mede doordat er grote financiële verschillen zijn tussen gemeenten. Dat heeft onder meer te maken met hoe gemeenten het beschut werk organiseren en hoe zij in het verlengde daarvan financiële afspraken maken met hun SW-bedrijven en andere werkgevers. Casegemeenten geven aan dat zij kosten hebben die niet meegenomen worden in de berekening van de budgetten. Dat zijn bijvoorbeeld overheadkosten, die aanzienlijk kunnen zijn. Verder geven gemeenten aan dat de loonkostensubsidie regelmatig ontoereikend is vanwege de lagere netto opbrengst van de beschut werker." Gezien de onduidelijkheid over de kosten en baten, is besloten in deze begroting voornamelijk de uitvoeringskosten voor Probedrijven niet te indexeren. Het beeld is dat de regeling Beschut Werken financieel steunt op de uitvoering van de omdat de overhead en infrastructuur uitdien hoofde bekostigd is

Zienswijze

De gemeente heeft in de raadsvergadering van 27 juni 2023 besloten om geen zienswijze af te geven ten aanzien van de conceptbegroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid GRGA.

Beleidsvoornemens

Het bestuur zet in op jaarlijks nieuwe instroom van mensen conform de taakstellingen Beschut Werken en Duurzaam met LKS, Dit in overleg met de consultants van de afdelingen sociaal domein van de gemeenten. Uitgangspunt is dat de gemeentelijke consultants de re-integratie van de overige cliënten bij reguliere bedrijven zelf blijven verzorgen. Om alle werknemers zoveel mogelijk divers, passend en duurzaam werk te kunnen bieden oriënteert het bestuur zich samen met N.V. Probedrijven op uitbreiding van werkplekken en werksoorten. Dit zowel binnen Probedrijven als daarbuiten.

Voorbeelden zijn verbreding van werk in de techniek, de opzet van activiteiten in de catering, ontwikkeling van nieuwe producten en het opzetten van opleidingen in de logistiek en transport.

Ook wordt in samenspraak met de gemeenten wijkgericht werken ontwikkeld. In Den Helder is aangehaakt bij de Kenniswerkplaats, in Anna Paulowna wordt een opzet gemaakt voor de exploitatie van Veerburg en in Schagen wordt geprobeerd een Was en Strijkservice op te zetten.

Om de doorstroom en uitstroom van werknemers te stimuleren wordt gestreefd naar combinaties van leren en werken met Praktijkleren.

Daarnaast het vergroten van de instroom van nieuwe medewerkers.

Jaarlijks stelt het Ministerie van Sociale Zaken de gemeentelijke taakstelling vast voor het aantal te plaatsen medewerkers in de regeling Beschut Werk. Daarnaast hebben de Colleges van B&W van de drie deelnemende gemeenten een eigen, vrijwillige taakstelling vastgesteld voor het aantal te plaatsen medewerkers voor de regeling Duurzaam aan het werk met Loonkostensubsidie. Deze taakstelling is tweemaal de taakstelling Beschut Werk.

Kengetallen	<p>In de begroting 2024 is rekening gehouden met de volgende kengetallen (voor Schagen):</p> <p>Wsw-ers in dienst bij GR realisatie in Se: 116 Begeleid werken realisatie in Se: 12,51 Beschut werken realisatie in arbeidsjaren: 24 Duurzaam Lks in fte: 21</p>
Doelrealisatie	<p>De Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid verzorgt voor de gemeente de werkgeversrol en tewerkstelling van mensen die onder de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en het Beschut werken van de Participatiewet vallen. Op grond van de wetgeving wordt de Wsw afgebouwd en is er nieuwe instroom van Beschut werken en duurzaam werk met LKS. Ontwikkelingen en doelstelling zijn aangegeven in programma 1 Sociaal Domein.</p>
Webadres	<p>www.noorderkwartier.nl www.probedrijven.nl</p>

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Openbaar belang (doel) Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De veiligheidsregio Noord-Holland Noord staat voor het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids)schade bij incidenten. Dit doen we door het bieden van adequate hulp en intensief samen te werken met andere partijen die betrokken zijn bij veiligheid en hulpverlening. Burgers en bedrijven stimuleren we tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers Alkmaar, Castricum, Bergen, Den Helder, Dijk en Waard, Drechterland, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.

Structuur Algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een voorzitter.

Bestuurlijk belang (zeggenschap) In artikel 9 eerste lid van de (gewijzigde) Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio NHN is geregeld dat het algemeen bestuur beslist bij meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken geeft de stem van de voorzitter de doorslag. In artikel 9 lid 2 is geregeld dat ieder lid van het algemeen bestuur een aantal stemmen heeft afhankelijk van het percentage dat de gemeente bijdraagt aan de begroting van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Vertegenwoordiging in het AB door burgemeester M.J.P. van Kampen.

Raadsrapporteurs Mw. Struijff en Dhr. Wiskerke

Financieel belang Als de opgenomen beleidsdoelen worden gehaald binnen de bestaande begroting.

Bijdrage 2024	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2024)	Eigen vermogen (31-12-2024)	Vreemd vermogen (01-01-2024)	Vreemd vermogen (31-12-2024)
3.861		6.816	5.151	49.679	56.378

Bedragen x € 1.000

Risico's De Veiligheidsregio geeft aan dat op basis van de risico-inventarisatie de benodigde weerstandscapaciteit voor 2024 uitkomt op € 3.307.000. De ratio weerstandsvermogen versus weerstandscapaciteit bedraagt op basis van de aanwezige buffer € 3.307.000 / € 1.595.000 * 100% = 207%. Dit houdt in dat de Veiligheidsregio in staat is om de onderkende risico's financieel te dragen.

Zienswijze De zienswijze voor de begroting 2024 is met de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland tot stand gekomen en in de regionale raadscommissie Noordkop (RRN) van 1 juni 2023 behandeld. In de raadsvergadering van 27 juni 2023 heeft u besloten om de volgende zienswijze in te dienen:

1. Een gezamenlijke zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2022 en begroting 2024 met daarin het advies:

- de werving en ondersteuning op vakbekwaamheid in de begroting als speerpunt op te nemen;
 - een nadere toelichting te geven dat dat de modernisering van de brandweer onhaalbaar is binnen de bestaande begroting;
 - overzicht te geven van verschil en samenhang van de verschillende genoemde plannen.
2. Geen wensen en bedenkingen te hebben met betrekking tot het (voorgenomen) besluit tot oprichting van en deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.

Beleidsvoornemens

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten. De Veiligheidsregio realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en worden zij actief betrokken bij de hulpverlening. Een veranderende wereld betekent ook veranderende risico's. Ons gebied heeft een aantal kenmerken die risico's met zich meebrengen die specifiek zijn voor onze regio. Zo heeft Noord-Holland Noord veel plattelandsgebied, een Waddeneiland en vier gemeenten met meer dan 50.000 inwoners. Bovendien huisvest het gebied een kerncentrale, een marinehaven, twee luchthavens, en wordt de regio aan drie kanten begrensd door water.

Samen met relevante partners zoals gemeenten, provincie, politie en het waterschap, dachten we na over de aanwezige risico's in onze regio. In het regionaal risicoprofiel beschrijven we welke soorten rampen en crises zich in Noord-Holland Noord voor kunnen doen, wat de kans is dat dit zou gebeuren en wat de impact ervan zou zijn. Om beter in te spelen op de snelle ontwikkelingen in de samenleving die steeds weer tot nieuwe en onbekende risico's leiden, hanteren we een risicoprofiel voor een periode van twee jaar. Het actuele, uitgebreide risicoprofiel is te lezen op publicaties vrnhn.nl/risicoprofiel.

Kengetallen

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen:	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	0,28	0,44	0,49	0,44	0,45	0,44
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,28	0,44	0,49	0,44	0,45	0,44
Solvabiliteitsratio	0,12	0,12	0,08	0,09	0,09	0,09
Structurele exploitatieruimte	0,89%	-0,29%	0,62%	0,00%	0,00%	0,00%

Doelrealisatie

Hoewel de risico's om ons heen veranderen, blijft onze identiteit als organisatie constant. VRNHN heeft zich ontwikkeld tot een regionaal platform, waar we multidisciplinair samenwerken op twee vlakken: het voorkomen van en voorbereiden op incidenten én het bieden en coördineren van de hulpverlening. Op het moment van het opstellen van de begroting 2024 is de VRNHN bezig met het ontwikkelen van het beleidsplan 2024-2027. De twee onderstaande pijlers waarop ons beleidsplan 2020-2023 is gebaseerd, zal ook de basis zijn voor het nieuwe

beleidsplan. Bij de desbetreffende programma's is dat vertaald in speerpunten en activiteiten.

Webadres

www.vmh.nl

GGD Hollands Noorden

Openbaar belang (doel) Gezamenlijk de belangen behartigen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, voor gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Uitgeest, Texel

Structuur Algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een voorzitter

Bestuurlijk belang (zegenschap) In de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden is in artikel 9 de stemverhouding geregeld. Hierbij geldt de volgende sleutel: één stem voor gemeenten tot 10.000 inwoners, twee stemmen voor gemeenten tot 20.000 inwoners en zo voort. Op basis van de inwonersaantallen per 1 januari 2023 heeft Schagen 5 stemmen op een totaal van 74. Vertegenwoordiging in het AB door wethouder P. de Nijs-Visser.

Raadsrapporteurs M. Mulder en M. van Oerle

Financieel belang De bijdrage 2024 betreft:

- Algemeen € 1.017.000
- 0-4 jarigen en adolescenten € 679.000
- 12-18 jarigen € 42.000
- OGGZ € 77.000
- Aanvullende diensten Jeugd € 151.000
- Forensische geneeskunde € 29.000
- Naleving Wet Kinderopvang € 74.000
- Huisvesting JGZ € 160.000
- Wet verplichte GGZ € 13.000
- Veilig Thuis € 564.000
- Rijksvaccinatieprogramma € 110.000

Bijdrage 2024	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2024)	Eigen vermogen (31-12-2024)	Vreemd vermogen (01-01-2024)	Vreemd vermogen (31-12-2024)
2.916	180	855	1.035	4.210	4.210

Bedragen x € 1.000

Risico's De directie van de GGD heeft het risicomanagement verder ontwikkeld en geeft hiermee invulling aan de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek. De GGD stelt daartoe periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C-cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's van de GGD voor gemeenten geborgd. De impact van financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Indien

één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, dan worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie.

De volgende financiële risico's zijn geïnventariseerd als belangrijk voor het weerstandsvermogen:

Overzicht financiële risico's 2024 (bedragen x € 1.000)	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico
GR-taken			
Doorontwikkeling JGZ	-	50	-
Ziekteverzuim JGZ	100	200	100
Hogere instroom Veilig Thuis	50	300	50
Informatiebeveiliging & privacybescherming	100	536	536
Kostenstijgingen	100	400	400
Totaal GR-taken	350	1.486	1.086
Aanvullende diensten			
Medische arrestantenzorg	85	170	85
Reizigersadvisering	50	150	50
Totaal aanvullende diensten	135	320	135
Totaal	485	1.806	1.221

Alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Rekening houdend met de kans van 75% en de impact van € 1.221.000 wordt het financiële risico voor 2024 ingeschat op € 916.000.

Na resultaatbestemming over 2021 bedroeg de algemene reserve € 1.082.000. Hiermee was een buffer opgebouwd om de risico's op te vangen en noodzakelijke investeringen te doen voor de bedrijfsprocessen bij JGZ en informatiebeveiliging en privacy. Op 2 november 2022 is door het algemeen bestuur het besluit genomen om te stoppen met de bouw en ontwikkeling van het GGID, dat zorgde voor een negatief jaarresultaat in 2022 van € 3.691.000. Door het negatieve resultaat van 2022 is de algemene reserve per 31-12-2022 ook negatief.

Het provinciaal financieel toezicht geeft aan dat de negatieve algemene reserve binnen een periode van vier jaar moet worden aangezuiverd. GGD HN heeft hier eind 2022 een financieel herstelplan GGID voor opgesteld. Op 15 maart 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het financieel herstelplan GGID en is de algemene reserve aangezuiverd om geïnventariseerde risico's uit deze begroting op te kunnen vangen.

Zienswijze

De gemeente heeft een zienswijze over de begroting 2024 afgegeven in de raadsvergadering van 27 juni 2023 en daarin is opgenomen dat:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarrekening 2022 van de GGD Holland Noorden.
 - a: De GGD verzoeken om, na afloop van de huidige contracten rondom aanbestedingen, alles in het werk te stellen om een goedkeurende

- verklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid te ontvangen.
2. De volgende (gezamenlijke) zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van de GGD Hollands Noorden
 - a: Een positieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2024 met uitzondering van de voorgesteld bezuinigingsopgave binnen de dienstverlening (ter hoogte van € 536.000) om de kosten voor informatiebeveiliging en Privacybescherming op te vangen;
 - b: De GGD te verzoeken een verhoging van de algemene bijdrage (van € 0,79 per inwoner) voor de kosten voor informatiebeveiliging en Privacybescherming, in heroverweging te nemen bij besluitvorming over de begroting 2024.
 3. De wethouders mandaat te geven om, indien nodig, in het AB van 12 juli een amendement in te dienen om met alle 16 gemeenten in Noord-Holland Noord het volledige bedrag (ter hoogte van € 536.000) voor Informatiebeveiliging en Privacybescherming te dekken.
 4. De zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Holland Noorden kenbaar te maken.

Beleidsvoornemens De veranderingen in de samenleving maken dat de GGD ook verandert. Daarom heeft de GGD de volgende speerpunten benoemd:

Gezond opgroeien

De opgave van de GGD is om bij te dragen aan het gezond en veilig opgroeien van ieder kind in het werkgebied van de GGD. Daarom geeft de GGD extra aandacht aan kwetsbare kinderen en hun omgeving. Door deze preventieve ondersteuning wordt er minimaal beslag gelegd op specialistische (jeugd)zorg.

Aandachtspunt Gezondheidsverschillen verkleinen

Sociaaleconomische gezondheidsverschillen (SEGV) nemen toe, mede door de toenemende armoede. Het gaat om verschillen in levensverwachting, aantal gezonde jaren en ervaren gezondheid. Factoren die van invloed zijn, zijn onder andere opleiding, beroep, werksituatie, woon- en leefomgeving, inkomen en vermogen. Daarnaast is sprake van achterliggende maatschappelijke problematiek zoals (toenemende) bestaansonzekerheid, armoede en kansenongelijkheid. *“Gezondheidsachterstanden zijn maatschappelijk onwenselijk omdat dit een negatieve impact heeft op de kwaliteit van leven van mensen en op de mogelijkheden voor mensen om te participeren in het economisch en maatschappelijk leven”.*

Versterken van het JGZ aanbod voor jeugdige nieuwkomers

De toename van het aantal nieuwkomers in Nederland groeit gestaag en vraagt nu en in de toekomst meer van GGD HN. Er is sprake van een mogelijk risico op het ontstaan van nieuwe crises (bijvoorbeeld een uitbraak van infectieziekten). De verwachte toename van (nood)opvanglocaties doet een groter beroep op de JGZ, IZB, technische hygiënezorg, seksuele gezondheidszorg/preventie, gezondheidsbevordering en -voorlichting en tuberculosepreventie en -bestrijding.

Vanuit Gezond Opgroeien zet de GGD in 2024 haar activiteiten gericht op het verkleinen van gezondheidsachterstanden voort en gaat deze versterken door in te zetten op de volgende punten:

1. Persoonsgerichte zorg.
2. Zorg vanuit de context van de sociale en fysieke omgeving.
3. Samenhang tussen collectieve en individuele preventie vergroten.
4. Samenwerkend vakmanschap versterken.

Gezond ouder worden

Bij deze lijn ligt de focus op ouderen en ouder wordende inwoners, waarbij de inzet van de GGD erop is gericht dat zij:

- * een gezonde leefstijl en een gezond gewicht hebben;
- * het vermogen hebben om zich met veerkracht aan te passen en eigen regie te voeren bij de lichamelijke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven;
- * in goede psychosociale gezondheid/welbevinden zijn;
- * wonen in een veilige en gezonde leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.

Dit alles door samenwerking van alle betrokken partijen in de regio en met actieve participatie van ouderen zelf

Aandachtspunten:

1. Ondersteuning van gemeenten bij het toekomstbestendig maken van ouderenbeleid;
2. Stimuleren van ouderen tot een actieve leefstijl;
3. Inzetten van preventie van ziekten;
4. Bevorderen van mentale gezondheid en eigen regie.

Meedoen naar vermogen

De focuslijn Meedoen naar vermogen richt zich op (jong)volwassen inwoners en heeft als doel dat inwoners de juiste hulp en/of zorg ontvangen. Om zo gezond en zelfstandig mogelijk te kunnen deelnemen aan de samenleving en dat gezondheidsachterstanden worden teruggedrongen. Ook geeft GGD HN uitvoering aan taken uit de Wmo en ondersteunt inwoners in kwetsbare situaties door hen te motiveren hulp te aanvaarden en hen toe te leiden naar passende zorg of ondersteuning. Daarnaast kunnen inwoners en professionals die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling terecht bij GGD HN voor advies of voor het doen van een Veilig Thuis melding.

Aandachtspunten

1. Versterken van samenwerking met netwerkpartners en van gezamenlijke vroegsignalering en een gecoördineerde aanpak gericht op inwoners in kwetsbare situaties die problemen ervaren op meerdere leefgebieden.
2. Advisering richting gemeenten en meewerken aan innovatie in de keten op het gebied van preventie van OGGZ problematiek (beweging naar de voorkant).

3. Versterken en vergroten van bereik van voorlichting aan inwoners in kwetsbare situaties met (een vergrote kans) op gezondheidsachterstanden.
4. Actualiseren en versteviging samenwerkings(afspraken) met netwerkpartners, waaronder de Sociale Teams van de gemeenten, het onderwijs, de GGZ en huisartsen.

Gezonde leefomgeving

Versterken infectieziektepreventie en zorgdragen voor een basisstructuur binnen GGD HN voor pandemische paraatheid.

De aandacht voor infectiepreventie is groter geworden. Er is behoefte aan duidelijkheid en praktisch advies over hygiënisch handelen, maar ook aan proactieve advisering over de gezonde leefomgeving. Daarnaast zijn er ook andere bedreigingen: de vaccinatiegraad in het RVP is niet vanzelfsprekend hoog, klimaatverandering kan zorgen voor toename van zoönosen (zoals de plotselinge toename van Monkeypox). Wil GGD HN paraat staan dan is een stevige basis van de afdeling IZB nodig op het gebied van vroegsignalering (doorontwikkeling MUIZ), snel in actie kunnen komen en op- en afschalen. De uitwerking van een vaccinatievoorziening binnen GGD HN is daar een voorbeeld van.

Daarnaast zal GGD HN aansluiten bij de ontwikkeling van de landelijke digitale infrastructuur onder leiding van het Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding (LFI). Het Ministerie van VWS is in gesprek gegaan met de GGD'en over korte termijn versterkingen van de infectieziektebestrijding om kwetsbaarheden aan te pakken. Vooruitlopend op structurele versterking heeft GGD GHOR Nederland samen met de GGD'en een plan van aanpak voor versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en voor de korte termijn (2023-2024) opgesteld. Ter uitvoering hiervan worden ook in 2024 extra middelen beschikbaar gesteld aan de GGD'en. Verder is het Ministerie van VWS, samen met veldpartijen, in beeld aan het brengen wat benodigd is voor structurele versterking van de GGD'en op het terrein van infectieziektebestrijding vanaf 2025.

Aandachtspunten:

1. GGD HN denkt dat er veel winst te behalen is, zowel in het voorkomen van infectieziekten als - in het verlengde daarvan - het voorkomen van antibioticaresistentie (ABR). Infectiepreventie moet structureel aandacht hebben. GGD HN ontwikkelt zich daarom tot een regionaal 'kennis- en informatiecentrum' op het gebied van infectiepreventie en ABR en werkt samen met landelijke en regionale netwerken.
2. Informatiebeveiliging en privacy.

Kengetallen

Financiële kengetallen:

Netto schuldquote 1,5%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle versterkte leningen 1,5%

Solvabiliteitsratio 5,0%

Structurele exploitatieruimte 0,1%

Voor andere kengetallen willen wij u verwijzen naar de gezondheidsatlas die u kunt vinden op de website van de GGD.

Doelrealisatie

De GGD draagt bij aan de doelstellingen binnen het sociaal domein (met name de resultaten 1.1 en 1.4 en 1.7)

Taken hierbij zijn:

- Kennis hebben en informatie geven over de gezondheid van de inwoners,
- Het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle burgers),
- Uitvoering van infectieziektebestrijding en
- Uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid.

Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeenten uit.

Webadres

www.ggdhollandsnoorden.nl

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Openbaar belang (doel) Het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor minimaal de basistaken door samenwerking tussen de bevoegde overheden (inclusief OM, politie, waterschappen). Deze taken betreffen in elk geval taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, en de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Vestigingsplaats Hoorn

Deelnemers Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Drechterland, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en de provincie Noord-Holland.

Structuur Algemeen bestuur (17 leden), dagelijks bestuur (4 leden) en een voorzitter.

Bestuurlijk belang (zeggenschap) In artikel 13, eerste lid van de (gewijzigde) Gemeenschappelijke Regeling OD NHN is geregeld dat elk lid van het Algemeen bestuur (AB) in de vergadering een vastgesteld aantal stemmen heeft. De stemverdeling is gebaseerd op een combinatie van in te brengen budget en inwoneraantal. Voor het aantal stemmen per gemeente wordt de volgende formule toegepast:

$$\left[\frac{\text{In te brengen budget gemeente} / \text{in te brengen budget alle gemeenten} + (\text{Aantal inwoners gemeente} / \text{aantal inwoners alle gemeenten})}{2} \right] \cdot (100 - \text{stemmen provincie} / 100)$$

Als gevolg van de mandatering van de VTH-taken aan de OD NHN door de provincie Noord-Holland Noord is het aantal stemmen van de provincie Noord-Holland toegenomen. Vanaf 1 juli 2017 is de stemverdeling (op basis van 100 stemmen) binnen het Algemeen bestuur als volgt verdeeld:

- Regio Kop van Noord-Holland	21 stemmen
- Regio West-Friesland	22 stemmen
- Regio Alkmaar	27 stemmen
- Provincie Noord-Holland	30 stemmen

Voor wat betreft het Dagelijks Bestuur geldt dat deze gezamenlijk minder dan 50 van de 100 stemmen vertegenwoordigen in het Algemeen Bestuur. Vertegenwoordiging in het AB door wethouder H.J.J. Heddes.

Binnen het totaal van de 21 stemmen van de Kop van Noord-Holland heeft de gemeente Schagen er 5.

Raadsrapporteurs Mw. Glashouwer, Mw. Wijnker en Mw. Van Wijk.

Financieel belang

Bijdrage 2024	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2024)	Eigen vermogen (31-12-2024)	Vreemd vermogen (01-01-2024)	Vreemd vermogen (31-12-2024)
1.027		3.731	3.731	5.412	5.412

Bedragen x € 1.000

Risico's Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de OD NHN in staat is bedrijfsmatige tegenvallers met financiële consequenties op te vangen. Aangezien alle structurele kosten, voor zover te voorzien, zijn opgenomen in de begroting, is het weerstandsvermogen vooral bedoeld voor het opvangen van risico's. De weerstandscapaciteit bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet-begrote lasten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat dit invloed heeft op de bedrijfsvoering. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die blijvend kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de bestaande taken.

Uit de begroting blijkt dat de benodigde weerstandscapaciteit voor 2024 uitkomt op € 505.000. De stand van de Algemene Reserve per 1 januari 2024 zal volgens de begroting 2024 € 339.481 zijn. Op basis hiervan komt het risico voor onze gemeente uit op € 6.170, -.

Zienswijze De zienswijze voor de begroting 2024 is met de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland tot stand gekomen en in de regionale raadscommissie Noordkop (RRN) van 1 juni 2022 behandeld. In de raadsvergadering van 27 juni 2022 heeft u besloten om voor de begroting 2024 de volgende zienswijze in te dienen:

"De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hoorden voor 16 april 2023 de jaarrekening 2022 en begroting 2024 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord te ontvangen. In strijd met de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord Holland Noord zijn de stukken op woensdag 26 april aangeleverd. De Omgevingsdienst heeft, na uitleg te hebben gegeven over de situatie m.b.t. de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in twee extra DB vergaderingen, in strijd met de financiële uitgangspunten de gemeenschappelijke regelingen de jaarstukken en de begroting pas op 26 april 2023 verstuurd. Door deze verlate verzending is het gedetailleerd nalopen van de stukken onmogelijk geworden. De OD wordt door middel van een negatieve zienswijze op de stukken verzocht in de toekomst deze wijzigingen in de planningen en de daar bijbehorende gevolgen vroegtijdig en helder te formuleren".

Reactie OD NHN: Er is nog geen reactie ontvangen. De behandeling van de begroting 2024 vindt plaats in de algemeen bestuursvergadering van 13 september 2023.

Beleidsvoornemens De OD NHN werkt vanaf 2024 volgens de Omgevingswet; de procedures, de kaders waaraan vergunningaanvragen worden getoetst en de regels waarop wordt toegezien, zijn anders dan in 2023. Hierbij hoort ook de grotere afwegingsruimte die onze deelnemers bij inwerkingtreding van de Omgevingswet krijgen. Veel zal onder het overgangsrecht vallen. Voor het toetsingskader voor vergunningen zijn dit onder andere het gemeentelijk Omgevingsplan - dat van rechtswege bestaat uit alle vigerende bestemmingsplannen -, en de set aan landelijke regels die overgaan naar de lokale overheid en de vigerende gemeentelijke verordeningen. De OD NHN verleent vanaf het in werking treden van de Omgevingswet vergunningen op basis van activiteiten in plaats van inrichtingen. De wettelijke proceduretermijn voor onder andere complexe inrichtingen wordt verkort van – formeel - 26 weken naar 8 weken. Dat vergt meer aandacht voor vooroverleg, ook al omdat participatie aan de voorkant een belangrijk onderdeel wordt.

Kengetallen De begroting van de OD NHN bevat alleen de in het BBV verplichte kengetallen:

Kengetallen		Verloop van de kengetallen %				
		Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
		Ratio	Ratio	Ratio	Ratio	Ratio
A	Netto schuldquote	-17,75	-13,30	-14,68	-15,11	-15,40
B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-17,75	-13,30	-14,68	-15,11	-15,40
C	Solvabiliteitsratio	46,84	36,39	36,39	36,39	36,39
D	Structurele exploitatieruimte	1,90	0,00	0,00	0,00	0,00

Doelrealisatie Door adequate, professionele en transparante uitvoering van vergunningprocedures draagt de OD NHN bij aan het schoon, veilig, gezond en duurzaam wonen, werken en recreëren in de fysieke leefomgeving van de regio Noord-Holland Noord. Daarnaast draagt de OD NHN actief bij aan het oplossen van de grote maatschappelijke vraagstukken van deze tijd rond de fysieke leefomgeving.

Webadres www.odnhn.nl

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Openbaar belang (doel) Regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis, door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie historische bronnen en materiaal. Door deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar te maken voor een breed publiek.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers Hollands Kroon, Schagen, Bergen, Den Helder, Dijk en Waard, Heerhugowaard, Alkmaar, Castricum, Heiloo en Texel.

Structuur Algemeen bestuur, een dagelijks bestuur, een voorzitter.

Bestuurlijk belang (zegenschap) In artikel 9 van de regeling is opgenomen dat ieder lid van het algemeen bestuur een aantal stemmen afhankelijk heeft op basis van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt. Hierbij geldt de volgende sleutel: één stem voor gemeenten tot 10.000, twee stemmen voor gemeenten tot 20.000, drie stemmen voor gemeenten tot 30.000 inwoners enzovoort. De gemeente Schagen komt hiermee op 5 stemmen. Vertegenwoordiging in het AB door burgemeester M.J.P van Kampen.

Raadsrapporteurs B. Glashouwer en M. Struijf

Financieel belang De bijdrage komt voor de gemeente Schagen uit op € 5,32 per inwoner.

Bijdrage 2024	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2024)	Eigen vermogen (31-12-2024)	Vreemd vermogen (01-01-2024)	Vreemd vermogen (31-12-2024)
252		391	391		

Bedragen x € 1.000

Risico's Voor 2024 wordt ingeschat dat een weerstandsvermogen van € 65.000 noodzakelijk is. Hier tegenover staat een Algemene reserve per eind 2022 van € 68.174, een positief resultaat over 2022 van € 117.977 en bestemmingsreserves voor een bedrag van € 205.498 zodat de vermogenspositie van het Regionaal Archief ruim voldoende te noemen is. De conclusie is dat het Regionaal Archief beschikt over voldoende weerstandsvermogen om de huidige risico's voor 2024 te kunnen dekken.

Zienswijze De raad heeft voor de begroting 2024 de volgende zienswijzen kenbaar gemaakt:

De raad heeft voor de begroting 2024 een positieve zienswijze ingediend.

Beleidsvoornemens Conform het vigerende beleidsplan zullen in 2024, naast het voortzetten van de reguliere taken, twee thema's extra aandacht krijgen: het duurzaam bewaren van de digitale overheidsinformatie in het E-depot en het vergroten van de digitale dienstverlening aan burger en aangesloten overheden. Het project E-depot verloopt volgens planning en het streven is om binnen enkele jaren alle bij de GR aangesloten overheden hierop aan te sluiten. Voor de digitale dienstverlening zullen bestaande

producten (zoals 'digitaliseren op verzoek', het geschiedenislokaal en het E-loket bouwdoossiers') verder ontwikkeld worden. Tevens zal in 2024 gewerkt worden aan de vernieuwing van de website in verband met het beschikbaar komen van een nieuwe versie van het systeem waarmee we onze collectie beheren en beschikbaar stellen.

Andere punten die in deze begroting terug te vinden zijn, zijn onder meer het uitvoeren van de overige wettelijke taken: advies- en inspectietaak, beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet 1995. Ook het digitaliseringsbeleid, waarmee meer bronnen gedigitaliseerd worden en via het internet beschikbaar worden gesteld aan de burger zal aandacht blijven krijgen, evenals het via de website, social media, educatie en andere activiteiten en publicaties de regionale geschiedenis onder de aandacht van het brede publiek te brengen.

Kengetallen

- Solvabiliteitsratio 29,4
- Netto Schuldquote -8,8
- Structurele exploitatieruimte 0,5

Duiding kengetallen

Solvabiliteit:

Algemeen wordt een ratio van 1 of hoger gekwantificeerd als voldoende.

Netto schuldquote:

Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen. Bij het Regionaal Archief is geen sprake van een netto-schuld, vandaar de negatieve stand van de schuldquote.

Structurele exploitatieruimte:

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hoe hoger hoe beter. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Doelrealisatie

Deze gemeenschappelijke regeling faciliteert en draagt actief bij aan de instandhouding van: culturele activiteiten, erfgoed en evenementen.

Webadres

www.regionaalarchiefalkmaar.nl

Archeologie West-Friesland

Openbaar belang (doel) De regeling draagt bij aan de slagvaardigheid van de gemeente met betrekking tot gebiedsontwikkeling en ruimtelijke ordeningsprocessen. Tevens versterkt het de cultuurhistorische identiteit.

Vestigingsplaats Hoorn

Deelnemers Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Texel en Schagen.

Structuur Het betreft een gemeenschappelijke regeling op grond van artikel 8 lid 3 Wet gemeenschappelijke regeling waarbij de gemeente Hoorn als centrumgemeente fungeert.

Bestuurlijk belang (zeggenschap) Er is sprake van een lichte vorm van samenwerking, waar delegeren en mandateren niet aan de orde zijn.

Raadsrapporteurs N.v.t.

Financieel belang

Bijdrage 2024	Prognose resultaat	Eigen vermogen (01-01-2024)	Eigen vermogen (31-12-2024)	Vreemd vermogen (01-01-2024)	Vreemd vermogen (31-12-2024)
35	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Bedragen x € 1.000

Risico's De financiële verplichting geldt voor in ieder geval twee kalenderjaren en ook de opzegtermijn is twee kalenderjaren vanwege de maximale aanleveringstermijn voor rapporten over archeologisch onderzoek.

Zienswijze Gelet op de lichte vorm van deze gemeenschappelijke regeling is het geven van zienswijzen op de begroting niet van toepassing.

Beleidsvoornemens Bij nieuwe bestemmingsplannen worden de archeologische, maar ook de cultuurhistorische waarden meegenomen door Archeologie West-Friesland. Hierdoor ontstaat een beter advies en kan voorkomen worden dat archeologische waarden worden aangetast of verloren gaan.

Kengetallen N.v.t.

Doelrealisatie We willen onze inwoners op een efficiënte manier helpen waarmee we willen voorkomen dat 'onnodig' onderzoek wordt uitgevoerd.

Webadres www.archeologiewestfriesland.nl

Overige verbonden partijen

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Openbaar belang (doel) De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Volgens de statuten is de BNG "bankier ten dienste van overheden", zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. Door middel van zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening biedt de bank toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector.

Vestigingsplaats Den Haag

Deelnemers De Staat (50%), gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Structuur NV, Raad van Commissarissen, Raad van Bestuur, Directie en staf, aandeelhouders.

Bestuurlijk belang (zeggenschap) Totaal aantal aandelen 55.690.720. De gemeente Schagen heeft 55.497 aandelen (0,1%).

Financieel belang Ieder jaar wordt door de bank een dividend uitgekeerd dat gefixeerd is op 50% van de nettowinst. Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten dividendopbrengsten verantwoord worden in de jaren dat ze ontvangen worden. Voor 2024 ramen we een opbrengst van € 56 duizend.

Bijdrage 2024	56
----------------------	----

Bedrag x € 1.000

Risico's Het risico bestaat uit een lagere c.q. hogere uitkering van dividend.

Doelrealisatie Deze verbonden partij levert een bijdrage aan programma 7 Financiën onderdeel 7.5 overig.

Webadres www.bngbank.nl

Alliander

Openbaar belang (doel)	Alliander is een energienetwerk. Dagelijks ondersteunt het ruim 3 miljoen klanten met toegang tot energie. Het zorgt voor een betaalbare, betrouwbare en bereikbare energievoorziening in en groot deel van Nederland. Als netwerkbedrijf is Alliander verantwoordelijk voor de regionale distributie van energie, zoals elektriciteit, (bio)gas en warmte. Alliander wil haar positieve invloed, zoals het welzijn van de klanten, vergroten dankzij een betrouwbare, betaalbare en voor iedereen onder gelijke condities toegankelijke energievoorziening. Daarnaast wil Alliander haar negatieve invloed, zoals de uitstoot van broeikasgassen, minimaliseren.		
Vestigingsplaats	Arnhem		
Deelnemers	4 provincies en 74 gemeenten		
Structuur	NV, Raad van Bestuur, Raad van Commissarissen, Algemene vergadering van Aandeelhouders		
Bestuurlijk belang (zeggenschap)	De grootste aandeelhouders zijn de provincies Gelderland (44,68%), Friesland (12,65%), Noord-Holland (9,16%) en de gemeente Amsterdam (9,16%). De overige aandeelhouders hebben minder dan 3% aandelen. De gemeente Schagen bezit 334.35 aandelen (0,244%)		
Financieel belang	De gemeente levert geen financiële bijdrage. <table border="1" data-bbox="438 1232 1050 1272"><tr><td>Bijdrage 2024</td><td>0</td></tr></table> <p style="text-align: right;">Bedrag x € 1.000</p>	Bijdrage 2024	0
Bijdrage 2024	0		
	De gemeente ontvangt jaarlijks dividend van Alliander. Voor 2023 wordt het dividend begroot op € 229.000.		
Risico's	Het risico bestaat uit een lagere c.q. hogere uitkering van dividend.		
Doelrealisatie	Deze verbonden partij levert een bijdrage aan het programma 7 Financiën.		
Webadres	www.alliander.com/nl		

NV Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC)

Openbaar belang (doel) De HVC verwerkt de door de deelnemende gemeenten en waterschappen aangeleverde afvalstoffen. Het doel van de huisvuilcentrale is bij te dragen aan een duurzame samenleving en gemeenten en waterschappen te kunnen ondersteunen bij het behalen van hun milieu- en klimaatdoelstellingen.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers 48 gemeenten en 6 waterschappen

Structuur NV, Raad van Commissarissen, directeur en stakeholders (aandeelhouders).

Bestuurlijk belang (zeggenschap) De gemeente Schagen is aandeelhouder in de NV. van 5.000 aandelen A heeft Schagen 72 aandelen in zijn bezit. Dit betekent een bestuurlijk belang van 1,4%

Financieel belang Er is geen informatie beschikbaar voor het jaar 2023. De laatste bekende gegevens komen uit het jaarverslag 2022. Uit dit verslag blijkt het eigen vermogen per 31-12-2022 € 198 miljoen te bedragen.

Bijdrage 2024	5.971
----------------------	-------

Bedrag x € 1.000

Risico's Een aanwezig financieel risico zit in het feit dat HVC is opgericht zonder eigen vermogen. Bij de oprichting van de HVC hebben de aandeelhouders ervoor gekozen om met elkaar garant te staan voor de investeringen die de HVC doet. Juist deze constructie stelt de HVC in staat om tegen gunstige voorwaarden leningen te kunnen afsluiten, waarmee investeringen worden gedaan waarvan de meerwaarde (energie of geld) terugvloeit naar diezelfde aandeelhouders. Het financieel meerjarenperspectief van HVC geeft de aandeelhouders het vertrouwen dat de hoofdelijke garantstelling binnen afzienbare termijn (uiterlijk 2024) tot het verleden kan behoren. De aandeelhouders vinden dat HVC de ruimte moet krijgen om de reserves te laten groeien, zodat HVC in een veranderende markt minder kwetsbaar is. Door efficiënt te werken en succesvol nieuwe initiatieven te realiseren, creëert HVC financiële ruimte voor het opbouwen van die reserves. Waardoor zij aan de ene kant beter bestand zijn tegen tegenvallers en aan de andere kant ook meer armslag creëren om nieuwe innovatieve oplossingen te kunnen realiseren om de positionering bij haar aandeelhouders en in de markt te verstevigen.

Doelrealisatie HVC ziet een toekomst waarin ze klimaatverandering tegengaat door energie schoon op te wekken en grondstoffen te hergebruiken. Gezamenlijk, zodat onze inwoners daar nu en in de toekomst de vruchten van plukken. Als toonaangevend nutsbedrijf wil HVC haar gemeenten,

waterschappen en inwoners koploper maken en houden als het gaat om het verduurzamen van de energiehuishouding en het hergebruiken van grondstoffen.

Gemeente Schagen heeft een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor een periode van 15 jaar (2017-2032).

In 2026 draagt HVC maximaal bij aan de reductie van broeikasgasemissies door impactvolle, afrekenbare en zichtbare groei van activiteiten in de energietransitie en de circulaire economie, door meer CO₂ af te vangen en te hergebruiken en door eigen energieverbruik te verminderen.

Webadres

www.hvcgroep.nl

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Openbaar belang (doel) Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is opgericht om het innovatieve vermogen en de ruimtelijke en economische omstandigheden van regio Noord-Holland Noord optimaal te benutten. Samen met de aandeelhouders en partners worden de kansen in de regio opgepakt. ONHN creëert samen met overheid, bedrijfsleven en onderwijs de gezonde voedingsbodem voor een succesvolle regio, nu en in de toekomst. Het gaat daarbij om de concurrentiekracht van de regio duurzaam te versterken. Hierdoor ontstaat groei van werkgelegenheid. Het gevolg hierin is onder andere een vitaler platteland, bloeiende kernen en steden en daardoor meer regionale welvaart. Dit doen we door de maatschappelijke vraagstukken zoals op het gebied van voeding, vrije tijd en energie, te vertalen in economische kansen. Dit betekent goed oog hebben en houden voor markt-, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen en de impact hiervan voor onze regionale speerpuntclusters agri & food, energie & water (maritiem) en toerisme & recreatie en de mogelijke cross-overs tussen deze speerpuntclusters.

Vestigingsplaats Alkmaar

Deelnemers Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is een uitvoeringsorganisatie van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord en Provincie Noord-Holland.

Structuur NV, Raad van Commissarissen, directeur, aandeelhouders en stakeholders.

Bestuurlijk belang (zeggenschap)	# Aandelen	% Aandelen
de Provincie	26.460	49%
de Aandeelhouders gevestigd in Regio West-Friesland, gezamenlijk	9.180	17%
de Aandeelhouders gevestigd in Regio Alkmaar, gezamenlijk	9.180	17%
de Aandeelhouders gevestigd in Regio Kop van Noord-Holland, gezamenlijk	9.180	17%

Binnen de regio Kop van Noord-Holland is de verdeling 3:3:3:1 (Den Helder, Hollands Kroon, Schagen, Texel) gehanteerd waarbij het totaal aantal aandelen voor Schagen **2.754** bedraagt.

Financieel belang Er is een Aandeelhoudersovereenkomst en Dienstverleningsovereenkomst voor periode 2018-2025. Jaarlijkse financiële bijdrage, voor de gemeente Schagen wordt de bijdrage geraamd op € 118 duizend exclusief BTW.

Bijdrage 2024	118
----------------------	-----

Bedrag x € 1.000

Risico's Zoals afgesproken in de Aandeelhoudersovereenkomst en de Dienstverleningsovereenkomst tussen partijen heeft in 2021 een tussentijdse evaluatie van de samenwerking plaatsgevonden. Op basis van de

resultaten van de evaluatie is geconcludeerd dat de activiteiten van het Ontwikkelingsbedrijf op niveau worden uitgevoerd. De evaluatie heeft geleid tot een aanpassing van de bestuurlijke structuur op NHN schaal. Een regionale Investeringsagenda wordt opgesteld. Dit kan financiële consequenties met zich meebrengen. NB. De Vastgoed- en participatieactiviteiten zijn de afgelopen jaren op een verantwoorde wijze afgebouwd. Verantwoord wil zeggen dat de continuïteit van de N.V. niet in het geding is.

Doelrealisatie Deze verbonden partij levert onze gemeente een bijdrage aan Programma 5 "Economische zaken".

Webadres www.nhn.nl

Surplus

Openbaar belang (doel) Het doel van de stichting is te komen tot bestuurlijke schaalvergroting op het gebied van bestuur, management en ondersteuning en het geven van meerwaarde voor de scholen c.q. het onderwijsveld.

Vestigingsplaats Schagen

Deelnemers De gemeente Schagen en Hollands Kroon.

Structuur Surplus is een stichting.

Bestuurlijk belang (zegenschap) Er is geen sprake van directe bestuurlijke participatie. De gemeenteraad besluit wel tot de benoeming van de leden van de raad van toezicht die namens de gemeente het toezicht uitvoeren. De voordracht van de leden verzorgt Surplus. De overheid moet van rechtswege een meerderheidsbelang in de raad van toezicht hebben. De gemeente houdt extern toezicht.

Financieel belang Er is geen sprake van een financiële participatie.

Bijdrage 2024	0
----------------------	---

Bedrag x € 1.000

Risico's In geval van een faillissement bestaat de wettelijk vastgelegde plicht om te zorgen voor voldoende openbaar onderwijs en dus de kosten die daar uit voort kunnen vloeien.
Het aantal leerlingen neemt af en daarmee de Rijksfinanciering. Om exploitatieproblemen en eventueel druk op de kwaliteit van het onderwijs in de toekomst te voorkomen, onderzoekt Surplus samenwerkingsmogelijkheden en vormen.

Doelrealisatie Surplus levert samen met andere schoolbesturen primair onderwijs een bijdrage aan het realiseren van doelstelling 1.1 van het programma Sociaal domein. Met dien verstande, dat zij het openbare onderwijs voor de gemeente verzorgen.

Webadres www.stichtingsurplus.nl

Mobipunt

Openbaar belang (doel) De aandeelhouders streven ernaar samen met de Vennootschap tenminste 40 Mobipunten, 40 deelauto's en 60 deelfietsen in de deelnemende gemeenten te realiseren gedurende de Pilotfase.

Vestigingsplaats Anna Paulowna

Deelnemers Gemeente Den Helder, Hollands Kroon en Schagen

Structuur B.V. , directie (1 lid), Algemene vergadering van aandeelhouders

Bestuurlijk belang (zeggenschap) De gemeente Schagen bezit 100 (33,33%) aandelen op een totaal van 300 aandelen.

Financieel belang Financiële participatie. Nominale waarde per aandeel € 1,00, plus een agio van € 259.900,00.

Bijdrage 2024	16
----------------------	----

Bedrag x € 1.000

Risico's Financiële bijdrage indien beheer en exploitatie van de Mobipunten c.a. niet rendabel blijkt.

Doelrealisatie Deze verbonden partij levert een bijdrage aan de bereikbaarheid binnen onze gemeente onder programma 3 "Beheer openbare buitenruimte".

Webadres Geen

Paragraaf grondbeleid

Inleiding

De beschikbaarheid van grond is een randvoorwaarde voor het realiseren van onze beleidsdoelstellingen en bestuurlijke ambities op het gebied van de fysieke leefomgeving. Dit zijn bijvoorbeeld ambities op het gebied van voldoende en betaalbare woningbouw, duurzaamheid en leefbaarheid. Grondbeleid zorgt er voor dat grond tijdig en in voldoende mate beschikbaar is voor de realisatie van deze ambities en doelstellingen. Grondbeleid is dus geen doel op zich, maar een middel om de maatschappelijke doelen van de gemeente te bereiken.

Grondbeleid gaat daarbij specifiek over de regierol die de gemeente inneemt bij een ruimtelijke ontwikkeling en welke instrumenten van grondbeleid zij daarbij inzet. Vanuit de kaders van haar grondbeleid wordt vastgelegd wat voor de gemeente de belangrijkste afwegingen zijn om te komen tot de juiste keuzes hierin.

Herziening nota Grondbeleid 2017

De nota Grondbeleid is een zogenaamd kaderstellend document. Dat betekent dat op hoofdlijnen het beleid wordt vastgesteld en de grenzen worden aangegeven waarbinnen bestuurlijke bevoegdheden mogen worden uitgevoerd. Het college geeft vervolgens uitvoering aan het grondbeleid binnen de gestelde kaders en legt hierover verantwoording af.

De gemeenteraad van Schagen heeft via haar Financiële verordening vastgelegd dat zij periodiek een Nota Grondbeleid vaststelt. De nota Grondbeleid 2023 (vastgesteld in de raad van 31 oktober) is een integrale herziening van de nota Grondbeleid 2017. Kern van de nota Grondbeleid 2023 is de strategische keuze voor situationeel grondbeleid, met organisatorische en financiële voorwaarden en duidelijke regels rondom voorbereiding en uitvoering van gemeentelijke grondexploitaties.

Visie op grondbeleid

Wij geven via ons grondbeleid sturing aan de realisatie van onze maatschappelijke doelen en bestuurlijke ambities. Hierbij staat het Coalitieakkoord en (de relatie met) de Omgevingsvisie gemeente Schagen en haar programma's centraal. Bij elk gemeentelijk ruimtelijk initiatief worden op basis van het Coalitieakkoord en de Omgevingsvisie de prioritaire maatschappelijke doelen benoemd en geven wij aan welke resultaten wij willen behalen, om zo focus aan te brengen in de verdere planvorming en planuitvoering. Particuliere initiatieven moeten voldoen aan het stappenplan Omgevingsvisie.

De gemeente Schagen voert situationeel grondbeleid. Dit betekent dat wij per situatie of opgave beoordelen welke regierol van de gemeente het meest geschikt en effectief is voor het realiseren van de ambities en doelstellingen van ons omgevingsbeleid, binnen vooraf gestelde organisatorische en financiële voorwaarden.

De gemeente heeft in beginsel altijd de regie over de gewenste ontwikkeling. Daarbij wordt actief (en ook proactief) gebruik gemaakt van die beschikbare instrumenten die op de meest efficiënte en effectieve wijze de ontwikkeling tot stand kan brengen. Op voorhand worden geen grondbeleidsinstrumenten uitgesloten.

Voorgenomen realisatie

Voor de periode 2023 tot en met 2030 is een woningbouwprogramma gepland (start bouw) van ca. 4.300 woningen. Dat zijn gemiddeld ruim 530 woningen per jaar. Dit sluit aan op de ambitie van het college waarin wordt ingezet op de realisatie van 500 wooneenheden per jaar na 2023. Voor de middellange en lange termijn wordt geconstateerd dat er voldoende woningen in het programma zitten, maar dat veel (2.800 wooneenheden) nog in zachte plancapaciteit zit (= juridisch planologisch nog niet mogelijk om te bouwen, zoals in de Zoekgebieden en Schagen Oost).

Uit ons grondbeleid volgt dat de gemeente Schagen meerdere vormen van grondbeleid inzet om tot realisatie van haar doelstellingen te komen. Gemeentelijk grondexploitaties vormen maar een deel van de portefeuille van ruimtelijke ontwikkelingen. Een belangrijk deel van (grond)ontwikkelingen in de gemeente Schagen wordt ook uitgevoerd door particulieren, bedrijven of ontwikkelaars (faciliterend grondbeleid).

Binnen het totaal aan nog te realiseren woningbouwprogramma is het aandeel in de 10 vastgestelde gemeentelijke grondexploitaties beperkt is (ca. 18%). Van de ca. 1.470 eenheden aan 'hard' woningbouwprogramma, zijn ca. 270 woningen opgenomen in vastgestelde grondexploitaties. Dit is een aandachtspunt in de mogelijkheden en wensen tot een meer actieve sturing op gemeentelijke woningbouwambities en het verkrijgen van grip op onze (anterieure) overeenkomsten over particuliere ontwikkelingen.

Vastgestelde grondexploitaties

Project
Callantsoog Denneweg
Groote Keeten Boskerpark
Kleine flexibele Woonvormen locatie Oudesluis
Kleine flexibele Woonvormen locatie Schagen
Schagen Lagedijk
Schagen Makado
Schagerbrug Dijkzicht
Sint Maartensbrug naast Brede School
Tuitjenhorn Bogtmanweg
Wamenhuizen Remmerdel (Landsheer)

Financiële begroting

Algemene dekkingsmiddelen

Totaal Algemene dekkingsmiddelen (incl. onvoorzien)

Bedragen x € 1.000,-

Algemene dekkingsmiddelen				Bedragen x1.000		
Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	15.000	16.914	18.074	18.354	18.564	18.414
Dividend	542	501	501	501	501	501
Saldo van de financieringsfunctie	410	157	93	33	-36	-36
Overige algemene dekkingsmiddelen						
Uitkering gemeentefonds	86.022	85.479	93.049	94.030	86.408	86.253
Totaal algemene dekkingsmiddelen	101.974	103.052	111.718	112.919	105.437	105.132

Overzicht baten en lasten

(X €1,000)	Jaarrekening 2022		begroting 2024		begroting 2025		begroting 2026		Begroting 2027	
Lasten	151.289		162.775		153.593		152.995		152.914	
Baten	-155.169		-165.436		-155.462		-148.668		-146.856	
Saldo baten en lasten	-3.881 V		-2.661 V		-1.870 V		4.326 N		6.058 N	
Mutaties in reserves			-613		-1.713		1.854		601	
AF: Saldo incidentele posten			-2.374		-3.479					
Structureel saldo			-5.649 V		-7.062 V		6.180 N		6.659 N	
Structureel evenwicht			JA		JA		Nee		Nee	

Overzicht van baten en lasten 2023 (x € .1000)	Jaarrekening 2022		begroting 2024		begroting 2025		begroting 2026		Begroting 2027	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Programma 1	-13.879	56.445	-10.343	54.872	-10.379	53.642	-10.379	53.643	-10.379	53.218
Programma 2	-6.178	3.052	-11.733	9.965	-3.125	1.068	-3.125	1.159	-2.502	442
Programma 3	-5.792	10.517	-6.484	18.336	-6.692	20.724	-6.746	23.055	-6.956	24.069
Programma 4	-7.854	6.704	-8.110	7.723	-8.263	7.835	-8.420	8.117	-8.579	8.212
Programma 5	-228	724	-314	1.376	-314	1.217	-314	1.044	-314	1.047
Programma 6	-1.903	49.041	-1.681	52.489	-1.381	52.255	-1.381	52.026	-1.381	51.679
Programma 7	-791	275	-2.825	1.487	-2.825	1.588	-2.825	1.589	-2.825	1.589
Onvoorzien				18		18		18		18
Rente	-2.232	1.280	-1.691	3.290	-1.633	3.346	-1.563	3.276	-1.563	3.274
Vennootschapsbelasting				1		1		1		1
Algemene Dekkingsmiddelen	-101.088	223	-111.703	199	-112.964	199	-105.552	199	-105.247	199

Mutaties in reserves en voorzieningen	Jaarrekening 2022		begroting 2024		begroting 2025		begroting 2026		Begroting 2027	
	Onttrekkingen	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking	Storting
Programma 1	-1.218	2.023	-1.777	1.318	-1.700	1.366	-1.794	1.396	-1.697	1.396
Programma 2	-2.457	1.232	-1.101	116	-922	116	-855	116	-761	116
Programma 3	-5.265	11.204	-5.078	7.415	-4.592	6.095	-4.656	6.332	-4.513	6.632
Programma 4	-205	382		145	-29		-41		-41	
Programma 5										
Programma 6	-746	979	-884	949	-618	949	-1.018	949	-98	949
Programma 7	-5.332	5.532	-1.710	3.075	-25	3.175		75		75

Overzicht incidentele baten en lasten (incl. toelichting)

Incidentele baten	2024	2025	2026	2027
<u>3. Beheer openbare buitenruimte</u>				
Reserve maatschappelijk nut, essentaksterfte	1.300	0	0	0
Reserve maatschappelijk nut, essentaksterfte	140	0	140	0
Totaal programma	1.440	0	140	0
Totaal baten	1440	0	140	0
<u>Incidentele lasten</u>				
<u>2. Wonen en Ruimtelijke ordening</u>				
Park Horn	50	0	0	0
Totaal programma	50	0	0	0
<u>3. Beheer openbare buitenruimte</u>				
Extra schoolzones	50	25	0	0
Verkeersveiligheid Zuidschinkeldijk	50	0	0	0
Rotonde Warmenhuizerweg – Dergmeerweg	1.300	0	0	0
Essentaksterfte	140	0	140	0
Overkapping	80	0	0	0
Diverse posten < € 100.000	115	115	0	0
Totaal programma	1.735	140	140	0
<u>5. Economische zaken</u>				
Economische agenda	180	0	0	0
Regionale samenwerkingsagenda	164	164	0	0
Motiveren naar betaald werk	255	0	0	0
Totaal programma	599	164	0	0
<u>6. Participatie, dienstverlening en organisatie</u>				
Raadsthema's	100	100	0	0
Modules vastgoed	40	0	0	0
Totaal programma	140	100		
<u>7. Programma financiën:</u>				
Stortingen om AR op niveau te krijgen	1.290	3.075	0	0
Totaal programma	1.290	3.075	0	0
Totaal lasten	3.814	3.479	140	0
Saldo	2.374	3.479	0	0

Toelichting incidentele baten

Rotonde Warmenhuizerweg – Dergmeerweg

De baten voor de uitvoering worden onttrokken uit de reserve investeringen in Maatschappelijk nut. Deze baten zijn de dekking van de incidentele lasten met betrekking tot de Rotonde Warmenhuizerweg – Dergmeerweg.

Essentaksterfte

De baten voor de uitvoering worden onttrokken uit de reserve Maatschappelijk nut. Deze baten zijn de dekking van de incidentele lasten met betrekking tot de essentaksterfte.

lichting incidentele lasten

Park van Horn

Onderzoek waarbij herbestemming naar wonen de voor de hand liggende uitkomst is. In het collegebesluit van 14-3-2023 is voor het plan van aanpak voor park de Horn een indicatie van de kosten afgegeven van € 50.000.

Extra schoolzones

Aanleg extra schoolzones Vanuit het coalitieprogramma is de ambitie om extra veiligheidsmaatregelen te realiseren op de routes van en naar de scholen.

De afgelopen jaren zijn binnen de gemeente al meerdere 'schoolzones' aangelegd. Er is nu gekeken waar extra schoolzones de veiligheid kunnen vergroten. Van daaruit worden vier extra schoolzones als belangrijke toevoeging voor de veiligheid gezien.

Het gaat om de volgende locaties:

1. St. Barbaraschool aan de Bogtmanweg te Tuitjenhorn;
2. St. Aloysiuschool aan de Langestraat in Schagen;
3. De Regenboog aan de Stroet in Stroet;
4. Het nieuwe schoolgebouw met verschillende scholen in het centrumplan Waldervaart in Schagen.

De inrichting van de locatie aan de Stroet wordt gerealiseerd met de geplande herinrichting van de Stroet. Voor de overige locaties is het benodigd geraamde bedrag € 75.000. Verdeeld over € 50.000 in 2024 en € 25.000 in 2025.

Verkeersveiligheid Zuidschinkeldijk en Uitlandseweg te Callantsoog

Vanuit het coalitieprogramma is de ambitie om de veiligheid te verbeteren langs de Uitlandseweg en Zuidschinkeldijk in Callantsoog. Onder andere door het zoeken naar een oplossing voor het parkeren. Ook vanuit de dorpsraad Callantsoog en Groote Keeten wordt provincie en Natuurmonumenten) willen we onderzoeken welke mogelijke oplossingen er zijn. Hiervoor is externe capaciteit benodigd. De kosten hiervoor worden geraamd op € 50.000. In een later stadium wordt dan op basis van de uitkomsten van de onderzoeken budget voor de uitvoering gevraagd.

Rotonde Warmenhuizerweg – Dergmeerweg

In de begroting 2020 is € 150.000 beschikbaar gesteld voor het verbeteren van de verkeersveiligheid op de kruising Warmenhuizerweg – Dergmeerweg in Warmenhuizen. De maatregelen zouden bestaan uit de aanleg van middengeleiders en een aparte fietsoversteek. Als gevolg van de realisatie van de nieuwe woonwijken Landsheer en

Dergmeerweg in Warmenhuizen wordt een extra toename van het verkeer op de Dergmeerweg verwacht. Vanuit verkeersveiligheid en ook vanuit de dorpsraad Warmenhuizen is het wenselijk om op de kruising nu een rotonde aan te leggen. De afgelopen periode zijn de mogelijkheden hiervoor nader onderzocht. Om de rotonde te kunnen realiseren zijn grondverwerving en een bestemmingsplanprocedure noodzakelijk. Gezien de doorlooptijd is de verwachting dat de rotonde medio 2025 gerealiseerd is. Voor de realisatie van een rotonde op de kruising Warmenhuizerweg – Dergmeerweg is voor begrotingsjaar 2024 een aanvullend budget van € 1,3 miljoen noodzakelijk. De verwachting is dat circa 40 tot 50% van het totale uitvoeringsbedrag in aanmerking komt voor subsidie van de provincie. Bij toekenning van deze subsidie wordt dit bedrag in mindering gebracht op de investering.

Essentaksterfte

De lasten voor de uitvoering ter bestrijding van de essentaksterfte worden onttrokken uit de reserve Maatschappelijk nut.

Overkapping

Voor de opslag van de machines die in gebruik zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden van de buitendienst is onvoldoende ruimte beschikbaar. Om de spullen droog op te kunnen bergen willen wij een verzoek indienen om een overkapping te realiseren.

Economische agenda

Een economische agenda is nodig voor een zinvolle integrale aanpak. Aan het beleid en de opzet van de agenda werken we in 2023.

Doelen in de concept-agenda:

- 1) Centrumvisie Schagen
- 2) Toeristisch-recreatieve visie
- 3) Onderzoek naar en opstellen van plannen voor bedrijventerreinen
- 4) uitvoeren en verder ontwikkelen van de agenda
- 5) Strategisch accountmanagement Seedvalley en EHC.

Regionale samenwerkingsagenda

Op basis van de Wijzigingsovereenkomst "Samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering van het programma De Kop Werkt!" is de regionale samenwerking De Kop Werkt! tussen de regiogemeenten en provincie op 1 januari 2022 beëindigd. Voor de beëindiging is door de regiogemeenten en provincie een beëindigingsovereenkomst opgesteld, waarin is vastgelegd dat verschuldigde betalingen voor programma's en projecten zijn gedaan en dat aan verplichtingen is voldaan. Aan de raden wordt een voorstel voorgelegd m.b.t. de besteding van het resterende budget De Kop Werkt! en wordt gevraagd voor de periode 2023 – 2025 voor de regionale samenwerking een financiële bijdrage te reserveren.

Motiveren naar betaald werk

Vanuit het coalitieakkoord 'Doorbouwen op een gezond fundament' is voor de komende jaar € 255.000 beschikbaar, zodat iedereen kan meedoen op de arbeidsmarkt.

Raadsthema's

Vanuit het coalitieakkoord 'Doorbouwen op een gezond fundament' is voor de komende jaren € 100.000 per jaar beschikbaar voor het uitvoeren van de raadsthema's Bestuurlijke vernieuwing en Vergrijzing (integraalouderenbeleid).

Applicaties grondzaken/vastgoed/grondexploitaties

Het aanschaffen van modules om inzicht te krijgen in de vastgoedportefeuille en op de grexen. Voor het vastgoed streven we naar een zekerheid, juistheid en volledigheid van de gegevens en naar kostprijsdekkendheid (o.b.v. wet markt en overheid). We voldoen daar momenteel niet aan.

Storting in de Algemene reserve

Om de algemene reserve op het minimale niveau te krijgen van € 8 miljoen, wordt er in deze begroting en meerjarenperspectief extra gestort in de algemene reserve.

Prognosebalans

ACTIVA	rekening	primaire	begroting	raming	raming	raming
(x euro 1.000,-)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
I VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa	108.671	125.660	161.684	153.202	150.732	149.808
Immateriële activa	352		104	104	104	104
Financiële vaste activa	8.155	14.975	14.521	14.489	14.469	14.448
Totale vaste activa	117.178	140.635	176.309	167.794	165.305	164.360
II VLOTTENDE ACTIVA	34.747	20.550	21.309	22.437	21.970	22.543
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	25.056	7.939	19.831	19.831	19.831	19.831
Voorraden (grond)	2.208	-654	-5.395	-4.268	-4.735	-4.162
Overlopende activa	7.480	13.264	6.874	6.874	6.874	6.874
Liquide middelen	3					
Totaal Activa	151.925	161.185	197.618	190.231	187.275	186.903
PASSIVA	rekening	primaire	begroting	raming	raming	raming
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
III EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve	4.190	2.153	6.489	9.639	9.714	9.789
Bestemmingsreserves	63.436	57.016	63.886	66.449	70.520	76.844
Exploitatiesaldo boekjaar	3.881	-240	2.661	1.870	-4.326	-6.058
	71.507	58.929	73.036	77.958	75.908	80.575
IV VOORZIENINGEN	7.574	2.953	11.068	13.169	15.527	18.186

V VASTE SCHULDEN	50.979	58.774	83.774	80.569	77.364	74.159
Leningen inzake woningbouw						
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	50.965	47.760	47.760	44.555	41.350	38.145
Waarborgsommen						
Door derden belegde gelden	14	14	14	14	14	14
<i>Nieuw aan te trekken leningen</i>		11.000	36.000	36.000	36.000	36.000
VI VLOTTENDE PASSIVA	21.865	40.528	29.740	18.536	18.476	13.983
Netto vlottende schuld looptijd < 1 jaar	4.354	7.679	5.083	5.083	5.083	5.083
Overlopende passiva	17.511	32.850	24.657	13.453	13.393	8.900
Totaal passiva	151.925	161.185	197.618	190.231	187.275	186.903

Structurele mutaties reserves

Structurele mutaties reserves begroting 2024-2027		(Bedragen x € 1.000)			
Reserve	omschrijving mutatie	2024	2025	2026	2027
Algemene reserve	Storting 50% opbrengsten verkopen	75	75	75	75
Reserve grondexploitatie	Storting 50% opbrengsten verkopen	75	75	75	75
	Structurele inhuur voor woningbouwprogramma	-493	-493	-493	-493
	Dotatie onderhoud gemeentelijke gebouwen	573	573	573	573
Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	Afschrijvingen Spartahal en Groeneweghal	-18	-18	-18	-18
	Onttrekking gemeentelijke gebouwen	-733	-495	-901	0
Reserve gebouwen basisonderwijs	Stortingen	354	405	437	437
	Storting Multitreffer	21	21	21	21
	Vrijval afschrijvingen	279	276	274	274
	Afschrijvingen nieuwbouw Multitreffer (60%).	-17	-17	-17	-17
	Afschrijvingen 1e inrichting Multitreffer	-4	-4	-4	-4
		-	-	-	-
	Afschrijvingen diverse schoolgebouwen	1.458	1.454	1.451	1.451
Reserve aankoop kunstvoorwerpen	Dotatie reserve aankoop kunstvoorwerpen	28	28	28	28
Reserve financiering investeringen economisch nut	Afschrijvingen	-249	-205	-148	-148
		-	-	-	-
Reserve financiering investeringen maat.nut	Afschrijvingen	1.784	1.513	1.506	1.504
	Stortingen	3.540	4.240	6.240	7.240
Reserve Markt 18	Onttrekking reserve Markt 18	-60	-57	-54	-54
Reserve wegenonderhoud	Stortingen	1.757	1.757	1.757	1.757
		-	-	-	-
	Onttrekkingen	1.800	1.770	1.757	1.757
Reserve groenonderhoud	Stortingen	655	655	655	655
	Onttrekkingen	-625	-625	-625	-625
Reserve onderhoud buitenruimte	Stortingen	1.098	1.098	1.098	1.098
	Onttrekkingen	-480	-480	-480	-480
Reserve dorpshuizen	Stortingen	79	79	79	79
	Onttrekkingen	-79	-79	-79	-79
Reserve buitensportaccommodaties	Stortingen	546	546	546	546
	Afschrijvingen	-208	-134	-232	-134
Reserve reddingsbrigade	Stortingen	81	81	81	81
	Dekking afschrijvingslasten	-84	-56	-56	-50
	Dekking exploitatielasten	-50	-50	-43	-31
Reserve binnensportaccommodaties	Afschrijvingen nieuwbouw Multitreffer (40%).	-12	-12	-12	-12
	Stortingen	12	12	12	12
Reserve BYOD	Stortingen	175	175	175	175
Reserve implementatie omgevingswet	Onttrekkingen	-548	-372	-307	-214
Totaal		646	2.262	3.943	6.055

Verloopoverzicht reserves en voorzieningen

Verloop reserves en voorzieningen 2022 - 2027

(bedragen x € 1.000)

saldo per 31-12

RV code	Naam reserve/voorziening	rekening 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
	Reserves						
8000000	Algemene reserve	4.190	2.153	6.489	9.639	9.714	9.789
8100002	Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.241	1.641	1.809	1.869	1.523	2.078
8100003	Reserve gebouwen onderwijs	13.910	13.043	12.218	11.443	10.703	9.963
8100007	Reserve grondexploitatie	4.115	2.765	3.279	2.861	2.443	2.025
8100015	Reserve reg. arrangement bedrijventerrein Kop NH	27	0	27	27	27	27
8100016	Reserve aankoop kunstvoorwerpen	98	99	153	181	208	236
8100017	Reserve investeringen economisch nut	2.962	2.711	2.462	2.257	2.110	1.962
8100018	Reserve investeringen maatschappelijk nut	28.445	27.698	30.284	33.011	37.745	43.480
8100021	Reserve afvalstoffenheffing	0	524	145	116	76	35
8100024	Reserve egalisatie rioolheffing	0	171	632	996	1.340	1.683
8100025	Reserve Markt 18	853	790	731	674	619	565
8100027	Reserve frictiekosten fusie	33	0	33	33	33	33
8100029	Reserve Maatschappelijk nut	2.956	1.597	1.501	1.501	1.361	1.361
8100031	Reserve Decentralisatie sociaal domein	844	231	844	844	844	844
8100033	Reserve Overlopende posten	75	50	25	25	25	25
8100035	Reserve opleidingen	680	579	680	680	680	680
8100038	Reserve wegenonderhoud	99	57	12	-1	-1	-1
8100039	Reserve groenonderhoud	35	65	95	125	155	185
8100040	Reserve onderhoud buitenruimte	1.680	2.192	2.916	3.534	4.152	4.770
8100043	Reserve dorpshuizen	176	110	176	176	176	176
8100044	Reserve buitensportaccommodaties	2.545	215	3.022	3.434	3.749	4.161
8100045	Reserve structuurvisie Petten	1.026	350	1.026	1.026	1.026	1.026
8100047	Reserve reddingsbrigade	189	97	44	19	1	1
8100048	Reserve BYOD	423	568	774	949	1.125	1.300
8100049	Reserve binnensportaccommodaties	24	23	24	24	24	24
8100050	Reserve implementatie omgevingswet	0	1.441	975	644	378	205
8199999	Reserve resultaat boekjaar	3.881	0	2.661	1.870	-4.326	-6.058
	Totaal reserves	71.507	59.169	73.036	77.958	75.908	80.575

(bedragen x € 1.000)

saldo per 31-12

RV code	Naam reserve/voorziening	rekening 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
	Verplichtingen en risico's						
8500000	Voorziening pensioen voormalig wethouders	300	472	540	660	780	900
8500001	Voorziening wachtgeldverplichting vm. bestuurders	626	376	626	626	626	626
8500009	Voorziening uitstroom personeel	32	33	32	32	32	32
8500015	Voorziening bedrijfsvoering risico's	0	579	0	0	0	0
	Onderhoudsegalisatie						
8500004	Voorziening onderhoud zwembad de Wiel	0	47	0	0	0	0
8500005	Voorziening onderhoud begraafplaats	0	51	25	50	75	100
	Beklemde middelen derden:						
8500010	Egalisatievoorziening riolering	280	0	3.217	5.172	7.386	9.899
	Egalisatievoorziening afval	205	0	498	498	498	498
8500003	Voorziening parkeerfonds	10	10	10	10	10	10
	Riool	6.121	582	6.121	6.121	6.121	6.121
8500016	Voorziening overdracht wegen HHNK	0	874	0	0	0	0
	Totaal voorzieningen	7.574	3.022	11.068	13.169	15.527	18.186
	Totaal reserves en voorzieningen	79.081	62.192	84.104	91.126	91.435	98.761

Verplichte BBV indicatoren

Nr Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	jaarrekening		
				2022	begroting 2024	
1	Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	8,94 Fte	8,69 Fte
2	Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,24 Fte	7,96 Fte
3	Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 693	€ 880
4	Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	19,23%	2,22%
5	Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	11,18%	11,8%
6	Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1000 jongeren	Bureau Halt	6 schagen 8 NL (2021)	6 schagen 8 NL (2022)
8	Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,2 Schagen 1,8 NL (2021)	1,2 Schagen 2,3 NL (2022)
9	Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,8 Schagen 4,3 NL (2021)	3,3 Schagen 4,6 NL (2022)
10	Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,5 Schagen 1,3 NL (2021)	1 Schagen 1,4 NL (2022)
11	Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	6,3 Schagen 6,0 NL (2021)	6,6 Schagen 6,0 NL (2022)
14	Economie	Funciemenging	%	Meerdere bronnen	Schagen 51,4% NL 53,3% (2021)	Schagen 51,9% NL 53,8% (2022)
16	Economie	Vestiging (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	171,9 Schagen 165,1 NL (2021)	181,6 Schagen 174,1 NL (2022)
17	Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO /Ingrado	2,9 Schagen 2,7 NL (2021)	4,3 Schagen 4,2 NL (2022)
18	Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1000 leerlingen	DUO /Ingrado	Schagen 19 NL 20 (2021)	Schagen 19 NL 24 (2022)
19	Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO /Ingrado	1,6 Schagen 1,9 NL (2021)	1,6 Schagen 1,9 NL (2021)
20	Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	RIVM	45% Schagen 49,2% NL (2020)	45% Schagen 49,2% NL (2020)
23	Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	LISA	Schagen 772,3 NL 805,5 (2021)	Schagen 647,9 NL 704 (2022)
24	Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	Schagen 1% NL 1% (2021)	Schagen 1% NL 1% (2021)
25	Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	Schagen 3% NL 6% (2021)	Schagen 3% NL 6% (2021)
26	Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	Schagen 72,5% NL 72,2% (2022)	Schagen 72,5% NL 72,2% (2022)

28	Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	Schagen 1% NL 2% (2021)	Schagen 1% NL 2% (2021)
29	Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1000 inwoners	CBS	Schagen 181,5 NL 400,3 (2021)	Schagen 203,9 NL 431,2 (2022)
30	Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1000 inwoners van 15 - 64 jaar	CBS	Schagen 99,1 NL 202 (2020)	Schagen 134,2 NL 197,7 (2022)
31	Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Schagen 9,8 NL 10,7 (2022)	Schagen 9,4% NH 10,9% (2022)
32	Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Schagen 1,1% NL 1,1% (2022)	Schagen 1,1% NL 1,2% (2022)
33	Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	Schagen 0,2 NL 0,3 (2022)	Schagen 0,3% NL 0,3% (2022)
34	Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal 1000 inwoners	GMSD	Schagen 460 NL 640 (2022)	Schagen 510 NL 700 (2022)
35	Volksgezondheid en milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	Schagen 153 NL 169 (2021)	Schagen 153 NL 169 (2021)
36	Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	Klimaatmonitor-RWS	36,7% Schagen, 26,8% NL (2020)	39,4% Schagen, 33,2% NL (2021)
37	Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	CBS	278 Schagen, 290 NL (2021)	349 Schagen, 369 NL (2023)
38	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	BAG/ABF	10,3 Schagen, 8,9 NL (2021)	12,6 Schagen, 9,3 NL (2022)
39	Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	84,6% Schagen, 70,3% NL (2022)	84,4% Schagen, 70,3% NL (2023)
40	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	Coelo	€ 898 Schagen, € 823 NL (2022)	€ 898 Schagen, € 823 NL (2022)
41	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	Coelo	€ 952 Schagen, € 905 NL (2022)	€ 952 Schagen, € 905 NL (2022)

Taakvelden

Begroting									
		2024		2025		2026		2027	
Taakveld	Omschrijving	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	2334	69	2334	69	2256	69	2234	69
0.2	Burgerzaken	511	833	437	728	437	728	437	728
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	222	627	159	627	313	627	143	572
0.4	Overhead	44688	769	44687	574	44468	574	44244	574
0.5	Treasury	1620	2193	1621	2134	1621	2064	1621	2064
0.61	OZB woningen	59	9228	59	9408	59	9588	59	9408
0.62	OZB niet-woningen	100	3994	100	4024	100	4054	100	4084
0.64	Belastingen overig		135		135		135		135
0.7	Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	0	93049	0	94030	0	86408	0	86253
0.8	Overige baten en lasten	1503	2825	1604	2825	1605	2825	1605	2825
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	1	0	1	0	1	0	1	0
0.10	Mutaties reserves	13165	10551	13600	7886	12509	8363	13509	7110
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4290	6	4287	6	4275	6	4228	6
1.2	Openbare orde en veiligheid	967	4	902	4	917	4	863	4
2.1	Verkeer en vervoer	6952	164	7305	164	7602	164	8050	164
2.2	Parkeren		7		7		7		7
2.3	Recreatieve havens	57	69	50	69	50	69	50	69
2.4	Economische havens en waterwegen	445	31	444	31	388	31	388	31
3.1	Economische ontwikkeling	934	0	757	0	584	0	587	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	11	63	11	63	11	63	11	63
3.4	Economische promotie	48	4796	48	4866	48	4866	48	4866
4.1	Openbaar basisonderwijs	241	4	241	4	241	4	241	4
4.2	Onderwijshuisvesting	3360	163	3419	163	3395	163	3395	163
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1300	271	1300	271	1300	271	1300	271
5.1	Sportbeleid en activering	599	10	599	10	599	10	599	10
5.2	Sportaccommodaties	2869	462	2847	490	3176	490	2805	490
5.3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	717	8	661	8	740	8	548	8
5.4	Musea	206	1	145	1	145	1	145	1
5.6	Media	1011	14	931	14	931	14	931	14
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	7388	312	7182	312	7507	312	7167	312
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1880	112	1873	120	1875	120	1862	120
6.3	Inkomensregelingen	9016	8903	9016	8903	9016	8903	9016	8903
6.4	WSW en beschut werk	5669	0	5846	0	5956	0	6106	0
6.5	Arbeidsparticipatie	876	0	613	0	613	0	613	0
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	1685	0	1660	0	1635	0	1635	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	1431	300	1431	300	1431	300	1431	300
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	4172	0	4072	0	3822	0	3822	0
6.71B	Begeleiding (WMO)	2728	0	2703	0	2603	0	2603	0
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	300	0	300	0	300	0	300	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	1864	24	1864	24	1864	24	1864	24
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	7865	0	7350	0	7257	0	7257	0

6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	772	0	722	0	713	0	713	0
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	154	0	144	0	142	0	142	0
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	3866	0	3615	0	3570	0	3570	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1114	71	1114	71	1114	71	1114	71
6.82A	Jeugdbescherming	667	0	667	0	667	0	667	0
6.82B	Jeugdreclassering	104	0	104	0	104	0	104	0
7.1	Volksgesondheid	1459	0	1459	0	1459	0	1459	0
7.2	Riolering	3777	5865	4245	6073	4302	6127	4512	6337
7.3	Afval	6321	8103	6509	8256	6797	8413	6892	8572
7.4	Milieubeheer	1444	8	1369	8	1362	8	1362	8
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	201	288	205	288	199	288	193	288
8.1	Ruimte en leefomgeving	562	330	335	330	271	330	292	330
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	9176	9176	568	568	568	568	0	0
8.3	Wonen en bouwen	77	1600	77	1600	77	1600	77	1600
Totaal		162775	165436	153593	155462	152995	148668	152914	146856
Saldo van de begroting		2661	1870	-4326	-6058				

Productenboek 2024

Programma 1 Sociaal domein

Doelstelling 1.1 Onderwijs

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010902 Reserve gebouwen basisonderwijs	471000 Mutatie reserves (dotaties)	654.190	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		1.479.602
6410000 Huisvesting gymnastiekonderwijs	431000 Energie	8.600	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	20.692	
	434330 Onderhoud en reparatie	6.400	
	434343 Schoonmaakkosten	14.800	
	434344 Waterverbruik	410	
	434346 Huur	178.457	
	473000 Afschrijvingslasten	11.199	
	474000 Toegerekende rente	461	
	832100 Huren		3.637
6420000 Voorziening in onderwijshuisvesting	434330 Onderhoud en reparatie	13.563	
	434381 Eigen risico schade	18.000	
	434399 Overige goederen en diensten	1.195	
	473000 Afschrijvingslasten	2.381.981	
	474000 Toegerekende rente	732.148	
	832100 Huren		1.090
6420020 Leerlingafhankelijke onderwijsvoorz	431000 Energie	58.675	
	434330 Onderhoud en reparatie	33.800	
	434343 Schoonmaakkosten	65.953	
	434344 Waterverbruik	1.877	
	434381 Eigen risico schade	8.225	
	434399 Overige goederen en diensten	4.151	
	841100 Inkomstenoverdrachten van het Rijk		135.359
6420090 Huisvesting onderwijs	431000 Energie	5.000	
	434100 Betaalde belastingen	400	
	434330 Onderhoud en reparatie	7.000	
	434343 Schoonmaakkosten	26.000	
	434344 Waterverbruik	300	
	434399 Overige goederen en diensten	2.000	
	832100 Huren		26.698
6430000 RMC (stimuleren schooldeelname)	411000 Loonkosten	61.116	
	430000 Personeel van derden	40.000	
	434342 Accountantskosten	6.000	
	434399 Overige goederen en diensten	9.508	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	-1.485	
	842200 Subsidie/bijdragen van overheid niet Rijk		199.500
6430010 Leerlingenvervoer	434399 Overige goederen en diensten	4.000	
	442300 Uitkeringen in natura aan personen	560.247	
	834099 Overige goederen en diensten		10.931
	842100 Vergoeding en verhaal sociale uitkeringe		2.528
6430020 Voor en vroegschoolse educatie	434399 Overige goederen en diensten	123.085	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	15.425	
	841100 Inkomstenoverdrachten van het Rijk		58.174
6430030 Lokaal onderwijsbeleid	434399 Overige goederen en diensten	52.336	
	442500 Subsidie	-16.530	
6430040 Bewegingsonderwijs	434367 Vakleerkracht bewegingsonderwijs	135.000	
	434399 Overige goederen en diensten	130.565	
6430060 Muziekonderwijs	434400 Bijdragen	135.000	
	442500 Subsidie	45.320	
6610050 Peuteropvang	442100 Subsidies aan marktproducenten	119.040	
	832100 Huren		93.090
6610060 Sociaal medische indicatie	442500 Subsidie	57.946	
6610070 Toezicht en handhaving peuteropvang	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	67.865	
6610090 Huisvesting peuteropvang	431000 Energie	13.000	
	433350 Groot onderhoud	10.263	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	390	
	434330 Onderhoud en reparatie	1.410	

	473000 Afschrijvingslasten	23.867	
	474000 Toegerekende rente	4.962	
6682010 Schoolmaatschappelijk werk PO, VO en MBO	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	162.840	
	442500 Subsidie	22.530	
	Totaal cluster	6.039.177	2.010.609
	Saldo		4.028.568

Doelstelling 1.2 Jeugd en gezin

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6672010 JGZ maatwerk	442500 Subsidie	92.946	
6672015 Jeugdgezondheidszorg	434346 Huur	21.770	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	881.000	
6682000 Jeugd en jongerenwerk	434399 Overige goederen en diensten	15.000	
	434400 Bijdragen	131.499	
6682020 Voorzieningen opvoedingsondersteuning	434399 Overige goederen en diensten	74.785	
	Totaal cluster	1.217.000	0
	Saldo	1.217.000	

Doelstelling 1.3 Sport, cultuur en kunst

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010909 Reserve aankoop kunstvoorwerpen	471000 Mutatie reserves (dotaties)	27.500	
6010926 Reserve buitensportaccommodaties	471000 Mutatie reserves (dotaties)	546.464	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		207.626
6010930 Reserve Binnensportaccommodatie	471000 Mutatie reserves (dotaties)	11.606	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		11.606
6510010 Sportstimulering	442500 Subsidie	312.000	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		6.528
	842200 Subsid/bijdragen van overheid niet Rijk		3.600
6510020 Activiteitsubsidie sport	442500 Subsidie	182.338	
6510030 Topsportbeleid	434400 Bijdragen	104.465	
6520000 Zwembaden	434330 Onderhoud en reparatie	379.878	
	434400 Bijdragen	50.000	
	442500 Subsidie	399.797	
	473000 Afschrijvingslasten	10.023	
	474000 Toegerekende rente	474	
	832100 Huren		65.880
6520010 Sporthallen en sportlokalen	434306 Materiaalgebruik/verbruik	50	
	434330 Onderhoud en reparatie	329.319	
	434399 Overige goederen en diensten	3.397	
	434400 Bijdragen	75.000	
	442500 Subsidie	385.628	
	473000 Afschrijvingslasten	108.588	
	474000 Toegerekende rente	20.761	
	832100 Huren		186.404
6520020 Onderhoud sportterreinen (niet groen)	434306 Materiaalgebruik/verbruik	3.243	
	434330 Onderhoud en reparatie	73.713	
	434399 Overige goederen en diensten	350	
	473000 Afschrijvingslasten	77.127	
	474000 Toegerekende rente	10.429	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		-58
	832100 Huren		24.111
	834099 Overige goederen en diensten		147
	842200 Subsid/bijdragen van overheid niet Rijk		141.621
6520030 Beheer en onderhoud sportterreinen groen	434306 Materiaalgebruik/verbruik	30.396	
	434330 Onderhoud en reparatie	205.604	
	434399 Overige goederen en diensten	20.000	
	434998 Afrekening naar KPL	207.626	
	473000 Afschrijvingslasten	236.291	
	474000 Toegerekende rente	42.313	
	832100 Huren		43.640
6520090 Huisvesting sportaccommodaties	431000 Energie	17.700	
	433350 Groot onderhoud	164.183	
	434330 Onderhoud en reparatie	10.500	
	434343 Schoonmaakkosten	5.900	
	434344 Waterverbruik	400	
6530060 Kunst en cultuur adviesraad	442500 Subsidie	7.500	
6530065 Kunstwerken	434306 Materiaalgebruik/verbruik	325	
	434330 Onderhoud en reparatie	18.738	
	434381 Eigen risico schade	100	
	434399 Overige goederen en diensten	6.000	
6530070 Activiteitsubsidie kunst en cultuur	442500 Subsidie	98.948	
6530075 Museumbeleid	434400 Bijdragen	40.000	
	442500 Subsidie	41.000	
6530080 Cultuur op school	442500 Subsidie	54.575	
6530090 Huisvesting sociaal cultureel	431000 Energie	14.300	
	433350 Groot onderhoud	161.976	
	434330 Onderhoud en reparatie	15.713	
	434343 Schoonmaakkosten	4.500	

	434344 Waterverbruik	1.197	
	434372 Beveiliging/alarmpvolgning	350	
	434381 Eigen risico schade	600	
	473000 Afschrijvingslasten	199.544	
	474000 Toegerekende rente	51.665	
	832100 Huren		8.709
	834099 Overige goederen en diensten		-654
6541000 Cultuurhistorie monumenten & archeologie	434316 Vergoedingen (IB47)	400	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	600	
	434344 Waterverbruik	75	
	434399 Overige goederen en diensten	6.041	
	434439 Advieskosten	10.000	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	35.000	
	442500 Subsidie	120.000	
	473000 Afschrijvingslasten	27.563	
	474000 Toegerekende rente	5.999	
	832100 Huren		253
	834015 Leges		545
6560050 Bibliotheken	442500 Subsidie	768.759	
	832100 Huren		13.660
6560060 Schagen FM	442500 Subsidie	162.453	
	Totaal cluster	5.906.984	713.618
	Saldo	5.193.366	

Doelstelling 1.4 Grip en sturing op WMO en jeugdzorg

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6660000 Hulpmiddelen WMO	434399 Overige goederen en diensten	20.000	
	442261 Hulpmiddelen	735.380	
6660010 Vervoersvoorzieningen	442262 Overige voorzieningen gehandicapten	229.663	
6660020 Woningaanpassingen WMO	442260 Woningaanpassingen	480.690	
6671000 Huishoudelijke hulp WMO	441200 PGB	119.000	
	442263 Huishoudelijke hulp	4.052.500	
6671020 Mantelzorg en respijtzorg	442500 Subsidie	287.000	
6671050 Voorzieningen OGGZ	434399 Overige goederen en diensten	13.000	
	442500 Subsidie	125.522	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	71.000	
6671060 Wmo adviesraad	434304 Onkostenvergoedingen	25.000	
6671070 Eigen bijdrage WMO	842160 Terugvordering WMO		300.000
6671090 Begeleiding WMO	442300 Uitkeringen in natura aan personen	1.394.706	
6671110 Overige maatwerkvoorzieningen WMO	442300 Uitkeringen in natura aan personen	1.633.186	
6672000 Maatwerkvoorzieningen jeugdhulp	434337 Telecommunicatie	6.397	
	434399 Overige goederen en diensten	198.969	
	441200 PGB	49.000	
	841100 Inkomensoverdrachten van het Rijk		24.410
6672020 Klanttevredenheidsonderzoeken SD	434399 Overige goederen en diensten	15.000	
6672030 Begeleiding, dagbesteding en kortd verbl	434399 Overige goederen en diensten	32.000	
	441200 PGB	266.000	
	442300 Uitkeringen in natura aan personen	208.207	
6672040 Jeugdhulp begeleiding	442300 Uitkeringen in natura aan personen	7.864.828	
6672060 Jeugdhulp dagbesteding	442300 Uitkeringen in natura aan personen	772.073	
6674000 Jeugdbehandeling GGZ zonder verblijf	442300 Uitkeringen in natura aan personen	153.930	
6674010 Jeugdhulp crisis/LTH/GGz verblijf	442300 Uitkeringen in natura aan personen	3.865.611	
6682040 Gedwongen kader	442300 Uitkeringen in natura aan personen	52.578	
6682050 Veilig thuis	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	564.000	
	834099 Overige goederen en diensten		71.489
6682060 Integrale crisisdienst	434400 Bijdragen	90.632	
6682070 Jeugdbescherming	442300 Uitkeringen in natura aan personen	666.804	
6682080 Jeugdreclassering	442300 Uitkeringen in natura aan personen	104.132	
	Totaal cluster	24.096.808	395.899
	Saldo		23.700.909

Doelstelling 1.5 Armoede en eenzaamheid

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010925 Reserve dorpsuizen	471000 Mutatie reserves (dotaties)	78.659	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		78.659
6610000 Voorzieningen ouderenwerk	434374 Wijksteunpunten	250.000	
	442500 Subsidie	12.000	
6610010 Dorpsuizen, wijk- en jeugdgebouwen	434306 Materiaalgebruik/verbruik	881	
	434330 Onderhoud en reparatie	78.659	
	434346 Huur	3.928	
	442500 Subsidie	239.044	
	473000 Afschrijvingslasten	27.463	
	474000 Toegerekende rente	8.256	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		418
	832100 Huren		17.522
	834099 Overige goederen en diensten		932
6610020 Maatschappelijk werk en sociaal raadslid	442500 Subsidie	261.676	
6610025 Lokaal vervoersnetwerk	442500 Subsidie	45.100	
6610030 Sociaal cultureel werk en vrijwilligerso	434399 Overige goederen en diensten	862	
	442500 Subsidie	501.536	
6630020 Bijzondere bijstand	434399 Overige goederen en diensten	1.153	
	442200 Uitkeringen	781.089	
	842157 Terugvordering bijzondere bijstand		60.209
6630030 Geluksbudget	442200 Uitkeringen	80.000	
6630050 Ouderenpakket	442200 Uitkeringen	75.000	
6630060 Overig minima, Noodfonds en voedselbank	434399 Overige goederen en diensten	1.500	
	442500 Subsidie	10.000	
6630065 Kwijtschelding afvalstoffenheffing	444800 Kwijtschelding	189.000	
6630066 Kwijtschelding rioolrechten	444800 Kwijtschelding	108.000	
6630070 Kindpakket	442200 Uitkeringen	132.500	
6650002 Stimulatie jongeren aan het werk	434399 Overige goederen en diensten	140.000	
6660030 Projectgelden inclusieve samenleving	434399 Overige goederen en diensten	75.000	
6671040 Voorzieningen cliëntondersteuning	434399 Overige goederen en diensten	10.000	
	442500 Subsidie	297.878	
6671080 Activiteitsubsidie zorg en welzijn	442500 Subsidie	176.803	
	Totaal cluster	3.585.987	157.740
	Saldo	3.428.247	

Doelstelling 1.6 Werk en inkomen

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6610040 Uitvoering vluchtelingenbeleid	434399 Overige goederen en diensten	11.152	
	442500 Subsidie	140.328	
6630000 Bijstandsverlening Wet BUIG	442251 Inkomensoverdrachten Participatiewet	6.850.032	
	442253 Inkomensoverdrachten IOAW	425.801	
	442254 Inkomensoverdrachten IOAZ	82.137	
	442255 Inkomensoverdrachten startende onderneme	114.000	
	841100 Inkomensoverdrachten van het Rijk		8.592.038
	842150 Terugvordering & verhaal Participatiewet		118.838
	842151 Terugvordering IOAW		1.534
	842152 Terugvordering IOAZ		656
	842153 Terugvordering startende ondernemers Bbz		1.774
6630010 Bijstandsverlening BBZ	434439 Advieskosten	45.000	
	442256 Inkomensoverdrachten Bbz 2004	30.000	
	442257 Bbz renteloze leningen	66.000	
	841100 Inkomensoverdrachten van het Rijk		56.000
	842155 Ontvangsten Bbz renteloze leningen		14.000
	842156 Ontvangsten Bbz rentedragende leningen		58.000
6630022 Individuele studietoelage	442200 Uitkeringen	25.000	
6640000 WSW	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	5.669.007	
6650000 Re-integratie en participatie P-wet	434331 Lease auto's	10.000	
	434503 Re-integratieinstrumenten	471.482	
6650003 Motiveren naar betaald werk	434399 Overige goederen en diensten	255.000	
6670000 Schulddienstverlening	434399 Overige goederen en diensten	144.053	
6671010 Bijzondere ziektekosten	442200 Uitkeringen	425.000	
	Totaal cluster	14.763.992	8.842.840
	Saldo		5.921.152

Doelstelling 1.7 Volksgezondheid

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6711000 Ambulancevervoer	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	2.896	
6714000 Gezondheidszorg	434400 Bijdragen	10.000	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	1.164.000	
6714010 AED's	434399 Overige goederen en diensten	12.250	
	442500 Subsidie	10.500	
	473000 Afschrijvingslasten	9.563	
	474000 Toegerekende rente	501	
6714020 Lokaal uitvoeringsprogramma gezondheidsb	434399 Overige goederen en diensten	20.621	
	434400 Bijdragen	160.000	
	442500 Subsidie	68.478	
	Totaal cluster	1.458.809	0
	Saldo	1.458.809	

Programma 2 Wonen en ruimtelijk ordening

Doelstelling 2.1 Bouwen en wonen

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010905 Reserve grondexploitatie	471000 Mutaties reserves (dotaties)	75.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		493.000
6010914 Reserve Markt 18	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		59.789
6030090 Woningen & garages	433350 Groot onderhoud	24.581	
	434330 Onderhoud en reparatie	2.950	
6030100 Beheer gronden	433300 Overige aankopen duurzame goederen	50.000	
	434200 Betaalde pachten en erfpachten	35.449	
	434322 Studiekosten	445	
	434330 Onderhoud en reparatie	1.014	
	434344 Waterverbruik	100	
	434346 Huur	12.800	
	434399 Overige goederen en diensten	57.470	
	434998 Afrekening naar KPL	-150.000	
	474000 Toegerekende rente	41.799	
	832100 Huren		64.360
	832200 Pachten		154.747
	832300 Erfpacht		185.356
	833100 Opbrengst van grondverkopen		43.600
	834099 Overige goederen en diensten		6.197
6030200 Beheer vastgoed woningexploitatie	434306 Materiaalgebruik/verbruik	91	
	434344 Waterverbruik	2.400	
	434399 Overige goederen en diensten	1.651	
	473000 Afschrijvingslasten	24.519	
	474000 Toegerekende rente	32.222	
	832100 Huren		111.258
	834015 Leges		1.090
6030205 Beheer vastgoed Halerweg	431000 Energie	11.961	
	473000 Afschrijvingslasten	66.298	
	474000 Toegerekende rente	5.890	
	832100 Huren		60.236
6824020 Gronden in exploitatie	433300 Overige aankopen duurzame goederen	4.434.564	
	443000 Invest.bijdragen+overige kap.overdrachtn	4.741.599	
	834099 Overige goederen en diensten		9.176.163
6831000 Wonen	434399 Overige goederen en diensten	2.000	
	434439 Advieskosten	15.399	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	2.046	
6831020 Bouwzaken, welstand & Leges	434316 Vergoedingen (IB47)	4.680	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	7.700	
	434399 Overige goederen en diensten	14.904	
	434439 Advieskosten	27.600	
	442500 Subsidie	2.924	
	834015 Leges		1.600.000
	Totaal cluster	9.550.056	11.955.796
	Saldo		-2.405.740

Doelstelling 2.2 Ruimtelijke ordening

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010931 Implementatie omgevingswet	471000 Mutatie reserves (dotaties)	41.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		548.480
6241000 Kust	434439 Advieskosten	7.584	
6810015 Omgevingswet	434998 Afrekening naar KPL	352.932	
6810020 Gebiedsvisie	433115 Planbegeleidingskosten	50.000	
	434439 Advieskosten	100.000	
6810200 Kaderrichtlijn water	434399 Overige goederen en diensten	9.895	
6811000 Omgevingsplannen	434439 Advieskosten	9.340	
6811005 Anterieure overeenkomsten	434439 Advieskosten	40.000	
	834088 Planvergoeding obv legesverordening		300.000
	834089 Planvergoeding obv overeenkomst		30.000
	Totaal cluster	610.751	878.480
	Saldo		-267.729

Programma 3 Beheer openbare buitenruimte

Doelstelling 3.1 Verkeer en Vervoer

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010922 Reserve wegenonderhoud	471000 Mutatie reserves (dotaties)	1.756.600	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		1.800.000
6010923 Reserve groenonderhoud	471000 Mutatie reserves (dotaties)	655.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		625.000
6040110 Bedrijfskleding	434306 Materiaalgebruik/verbruik	17.520	
	434330 Onderhoud en reparatie	756	
6040120 Gereedschappen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	5.000	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	24.838	
	434330 Onderhoud en reparatie	6.162	
6040130 Dienstauto's	431000 Energie	48.059	
	434100 Betaalde belastingen	12.921	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	23.215	
	434330 Onderhoud en reparatie	18.635	
	473000 Afschrijvingslasten	147.805	
	474000 Toegerekende rente	6.429	
6210000 Dagelijks onderhoud wegenbeheer	431000 Energie	1.705	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	52.000	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	26.095	
	434322 Studiekosten	263	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	500	
	434330 Onderhoud en reparatie	332.688	
	434346 Huur	16.143	
	434399 Overige goederen en diensten	1.057.578	
	434998 Afrekening naar KPL	1.017.350	
	473000 Afschrijvingslasten	1.100.561	
	474000 Toegerekende rente	246.522	
	834015 Leges		1.701
	834099 Overige goederen en diensten		88.503
6210010 Dagelijks onderhoud kunstwerken	433300 Overige aankopen duurzame goederen	116.037	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	6.000	
	434330 Onderhoud en reparatie	56.000	
	434399 Overige goederen en diensten	107.017	
	473000 Afschrijvingslasten	79.365	
	474000 Toegerekende rente	24.433	
6210020 Straatmeubilair	434306 Materiaalgebruik/verbruik	36.146	
	434330 Onderhoud en reparatie	43.918	
	434344 Waterverbruik	300	
	434346 Huur	15.000	
	434399 Overige goederen en diensten	4.910	
	473000 Afschrijvingslasten	4.829	
	474000 Toegerekende rente	869	
	834099 Overige goederen en diensten		18.530
6210023 Afvalbakken	433300 Overige aankopen duurzame goederen	15.000	
	434399 Overige goederen en diensten	111.000	
6210025 Bebording	433300 Overige aankopen duurzame goederen	1.560	
	434330 Onderhoud en reparatie	12.272	
	434399 Overige goederen en diensten	2.197	
6210027 Verkeersmaatregelen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	50.000	
	434399 Overige goederen en diensten	40.000	
	434500 Onderzoekskosten	50.000	
6210028 Mobipunt	434399 Overige goederen en diensten	16.000	
6210030 Autoluw maken Markt	434399 Overige goederen en diensten	25.000	
6210031 Doorfietsroute Schagen-Alkmaar	434399 Overige goederen en diensten	90.000	
6210035 Bebording recreatieve routes	434399 Overige goederen en diensten	40.000	
6210100 Openbare verlichting	431000 Energie	322.340	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	14.882	
	434330 Onderhoud en reparatie	120.000	
	434399 Overige goederen en diensten	13.418	

	434998 Afrekening naar KPL	529.900	
	473000 Afschrijvingslasten	151.744	
	474000 Toegerekende rente	41.877	
	832100 Huren		137
	834099 Overige goederen en diensten		177
6210101 Nuts voorzieningen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	50.000	
	834099 Overige goederen en diensten		54.500
6210200 Straatreiniging	431000 Energie	15.000	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	425.497	
	434330 Onderhoud en reparatie	47.000	
	434381 Eigen risico schade	1.000	
6210210 Gladheidsbestrijding	434399 Overige goederen en diensten	380.000	
6222000 Parkeervergunningen (GPK)	834015 Leges		6.540
6240000 Beheer waterwegen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	43.940	
	434330 Onderhoud en reparatie	131.000	
	434399 Overige goederen en diensten	163.560	
	473000 Afschrijvingslasten	27.080	
	474000 Toegerekende rente	6.925	
	834015 Leges		14.162
6240005 Binnenhavens	431000 Energie	1.758	
	434344 Waterverbruik	100	
	434399 Overige goederen en diensten	2.000	
	473000 Afschrijvingslasten	58.674	
	474000 Toegerekende rente	2.482	
	834099 Overige goederen en diensten		16.350
6340090 Openbare toiletten	431000 Energie	300	
	434330 Onderhoud en reparatie	8.000	
	434344 Waterverbruik	100	
6570020 Strand exploitatie	474000 Toegerekende rente	167	
	832100 Huren		115.540
	Totaal cluster	10.080.942	2.741.140
	Saldo		7.339.802

Doelstelling 3.2 Riool

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010913 Reserve egalisatie rioolrecht	471000 Mutatie reserves (dotaties)	631.840	
6722000 Riolering	433300 Overige aankopen duurzame goederen	321.406	
	434322 Studiekosten	108	
	434330 Onderhoud en reparatie	100.000	
	434399 Overige goederen en diensten	35.000	
	434998 Afrekening naar KPL	399	
	472000 Voorzieningen (dotaties)	1.708.445	
	473000 Afschrijvingslasten	719.345	
	474000 Toegerekende rente	142.083	
6722005 Klein onderhoud riolering (adhoc)	434306 Materiaalgebruik/verbruik	1.050	
	434330 Onderhoud en reparatie	102.639	
	434381 Eigen risico schade	2.573	
	434399 Overige goederen en diensten	51.716	
	434439 Advieskosten	3.000	
	834099 Overige goederen en diensten		5.450
6722006 Klein onderhoud serviceteam	434330 Onderhoud en reparatie	10.000	
6722010 Riool pompen en gemalen	431000 Energie	111.167	
	434330 Onderhoud en reparatie	95.000	
	434337 Telecommunicatie	10.000	
	434399 Overige goederen en diensten	21.737	
6722011 Persleidingen	434330 Onderhoud en reparatie	7.500	
6722015 Persleidingen (adhoc)	434330 Onderhoud en reparatie	7.500	
6722020 Riool huisaansluitingen	434330 Onderhoud en reparatie	70.650	
	434399 Overige goederen en diensten	44.719	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	8.311	
	834099 Overige goederen en diensten		50.000
6722040 Kolken reinigen en inspecteren	433300 Overige aankopen duurzame goederen	60.624	
6722050 Pompen en gemalen adhoc	433300 Overige aankopen duurzame goederen	30.000	
	434399 Overige goederen en diensten	5.000	
6722060 IBA's/drainage	434330 Onderhoud en reparatie	7.000	
6722070 Onderzoek en monitoring riolering	434330 Onderhoud en reparatie	23.000	
6722085 Samenwerking Noordkop	434399 Overige goederen en diensten	75.000	
6722090 Grondwatervoorzieningen	434399 Overige goederen en diensten	2.000	
6722200 Rioolheffing	840200 Rioolrechten op woningen		5.810.000
	Totaal cluster	4.408.812	5.865.450
	Saldo		-1.456.638

Doelstelling 3.3 Beheer buitenruimte

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010910 Reserve investeringen economisch nut	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		248.976
6010911 Reserve investeringen maats. nut	471000 Mutatie reserves (dotaties)	3.540.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		1.784.232
6010917 Reserve maatschappelijk nut	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		140.000
6010924 Reserve onderhoud buitenruimte	471000 Mutatie reserves (dotaties)	1.098.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		480.000
6560000 Onderhoud groen/parken en plantsoenen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	80.000	
6560005 Materieel groen/parken en plantsoenen	431000 Energie	35.000	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	31.000	
	434399 Overige goederen en diensten	45.000	
6570010 Geluksplekken toebehoren	434399 Overige goederen en diensten	15.000	
6570050 Bomen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	386.362	
	434330 Onderhoud en reparatie	30.000	
	434399 Overige goederen en diensten	30.000	
	434998 Afrekening naar KPL	140.000	
	834015 Leges		732
6570060 Beheer groen	400000 Niet in te delen lasten	544.982	
	431000 Energie	600	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	1.900.697	
	434332 Uitvoeringskosten	165.000	
	434381 Eigen risico schade	100	
	434399 Overige goederen en diensten	150.000	
	434998 Afrekening naar KPL	2.515.800	
	473000 Afschrijvingslasten	446.393	
	474000 Toegerekende rente	67.238	
	832100 Huren		337
	834015 Leges		2.785
6570090 Strandonderhoud	434330 Onderhoud en reparatie	25.204	
	473000 Afschrijvingslasten	10.333	
	474000 Toegerekende rente	1.597	
6570100 Strandreiniging	433300 Overige aankopen duurzame goederen	40.911	
	434330 Onderhoud en reparatie	1.017	
	434399 Overige goederen en diensten	68.887	
	434400 Bijdragen	4.480	
	834099 Overige goederen en diensten		10.410
6570110 Speeltoestellen	434330 Onderhoud en reparatie	41.298	
	434381 Eigen risico schade	2.000	
	434399 Overige goederen en diensten	39.512	
	442500 Subsidie	554	
	473000 Afschrijvingslasten	143.980	
	474000 Toegerekende rente	15.769	
6570120 Dierenparken	434306 Materiaalgebruik/verbruik	575	
	434330 Onderhoud en reparatie	1.425	
	473000 Afschrijvingslasten	1.250	
	474000 Toegerekende rente	112	
6740010 Ongediertebestrijding	434306 Materiaalgebruik/verbruik	200	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	56	
	434399 Overige goederen en diensten	1.649	
6750000 Beheer en onderhoud begraafplaatsen	431000 Energie	100	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	121.209	
	434344 Waterverbruik	500	
	434399 Overige goederen en diensten	15.000	
	472000 Voorzieningen (dotaties)	25.000	
	473000 Afschrijvingslasten	19.679	
	474000 Toegerekende rente	4.331	
	834007 Grafrechten		288.184
6750090 Huisvesting begraafplaatsen	433350 Groot onderhoud	6.440	
	434330 Onderhoud en reparatie	600	

434344 Waterverbruik	70
473000 Afschrijvingslasten	7.192
474000 Toegerekende rente	412
Totaal cluster	11.822.514 2.955.656

Saldo	8.866.858
--------------	------------------

Programma 4 Duurzaamheid

Doelstelling 4.2 Circulaire economie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010912 Reserve afvalstoffenheffing	471000 Mutatie reserves (dotaties)	145.202	
6730000 Afvalverwijdering	434399 Overige goederen en diensten	250.000	
	442450 Afvalverwijdering	5.970.805	
	473000 Afschrijvingslasten	33.048	
	474000 Toegerekende rente	7.529	
	834099 Overige goederen en diensten		385.000
6730010 Onderhoudskosten afvalverwijdering	434399 Overige goederen en diensten	59.214	
	834099 Overige goederen en diensten		59.214
6730020 Afvalstoffenheffing	834040 Afvalstoffenheffing		7.658.472
6740000 Milieu taken	434399 Overige goederen en diensten	3.700	
	434450 Strippenkaart	100.000	
	434451 Controle/Veiligheid	80.000	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	1.029.728	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		7.583
	434998 Afrekening naar KPL	175.073	
6740005 Klimaat	473000 Afschrijvingslasten	21.586	
	474000 Toegerekende rente	32.127	
	Totaal cluster	7.908.012	8.110.269
Saldo		-202.257	

Doelstelling 4.4 Klimaatadaptie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
	Totaal cluster		
	Saldo		

Programma 5 Economische zaken

Doelstelling 5.1 Visie op bedrijvigheid en werkgelegenheid

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6312000 Regionale samenwerking	434332 Uitvoeringskosten	150.000	
	434500 Onderzoekskosten	180.000	
	442101 Regionale samenwerking	251.235	
	442102 Ontwikkelingsbedrijf NHN	117.563	
	474000 Toegerekende rente	31	
6312005 Economische ontwikkeling	434399 Overige goederen en diensten	8.220	
	442104 Leader	56.426	
6312010 Ondernemersloket	434399 Overige goederen en diensten	10.000	
	442107 Seedvalley	2.500	
	442108 Ondernemersfonds	151.268	
Totaal cluster		927.243	0
Saldo		927.243	

Doelstelling 5.2 Toerisme

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6210029 Inzet kustbus	434399 Overige goederen en diensten	40.000	
6230000 Recreatiehaven	431000 Energie	1.000	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	10.000	
	434330 Onderhoud en reparatie	8.175	
	434399 Overige goederen en diensten	1.000	
	442500 Subsidie	18.650	
	834099 Overige goederen en diensten		68.795
6230090 Huisvesting recreatiehaven	431000 Energie	8.500	
	433350 Groot onderhoud	6.611	
	434330 Onderhoud en reparatie	500	
	434343 Schoonmaakkosten	1.900	
	434344 Waterverbruik	500	
	431000 Energie	5.005	
6310000 Markten	434330 Onderhoud en reparatie	2.000	
	434344 Waterverbruik	50	
	433170 Marketing / communicatie	11.200	
6331000 Markt exploitatie	834015 Leges		62.893
6340020 Toeristenbelasting	434399 Overige goederen en diensten	20.000	
	840102 Toeristenbelasting		2.724.078
6570000 Toerisme & verblijfsrecreatie	434399 Overige goederen en diensten	6.028	
	434400 Bijdragen	5.000	
	442110 BIZ Schagen	102.245	
	442500 Subsidie	18.980	
	442501 Toeristische promotie	121.428	
	473000 Afschrijvingslasten	2.132	
	474000 Toegerekende rente	192	
	840101 Belastingopbrengsten		111.447
		Totaal cluster	391.096
	Saldo		-2.576.117

Doelstelling 5.6 Evenementen

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6570080 Kermis en evenementen	431000 Energie	45.000	
	434344 Waterverbruik	982	
	434399 Overige goederen en diensten	14.352	
	473000 Afschrijvingslasten	17.500	
	474000 Toegerekende rente	1.440	
	832200 Pachten		70.946
	Totaal cluster	79.274	70.946
	Saldo		8.328

Programma 6 Participatie, dienstverlening en organisatie

Doelstelling 6.1 Participatie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6011110 Jongerenraad	434399 Overige goederen en diensten	50.000	
6040800 Burger & overheidsparticipatie	434399 Overige goederen en diensten	45.000	
6040801 Burgerberaad	434399 Overige goederen en diensten	100.000	
6570070 Burgerparticipatie	434399 Overige goederen en diensten	100.000	
6672026 Dorpsraden/wijkpanel	434400 Bijdragen	93.000	
	Totaal cluster	388.000	0
	Saldo	388.000	

Doelstelling 6.2 Dienstverlening en organisatie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010100 Rechtskundige hulp/advies	434316 Vergoedingen (IB47)	6.000	
	434399 Overige goederen en diensten	97.536	
6012000 Lijkschouwing	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	48.000	
6020600 Benchmarke	434439 Advieskosten	15.000	
6020650 Identiteitsdocumenten en rijbewijzen	434306 Materiaalgebruik/verbruik	25.767	
	441105 Afdrachten rijbewijzen	46.340	
	441110 Afdrachten id/reisdocumenten	249.109	
	834020 Leges rijbewijzen		186.874
	834025 Leges id/reisdocumenten		500.093
	834030 Leges Eigen verklaring		28.031
6020700 Basis registratie personen en burgerlijke	434399 Overige goederen en diensten	5.000	
	441100 Afdrachten aan Rijk	40.500	
	834015 Leges		83.385
6020750 Overige balieproducten (materialen)	434306 Materiaalgebruik/verbruik	2.000	
	434399 Overige goederen en diensten	14.500	
	834015 Leges		32.700
	834099 Overige goederen en diensten		1.635
6020800 Verkiezingen	434316 Vergoedingen (IB47)	32.000	
	434399 Overige goederen en diensten	80.476	
	Totaal cluster	662.228	832.718
	Saldo		-170.490

Doelstelling 6.3 Veiligheid

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010928 Reserve reddingsbrigade	471000 Mutatie reserves (dotaties)	80.750	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		134.064
6012005 Handhaving & bestuursmaatregelen	434329 Contributies/lidmaatschappen	292	
	434356 Bedrijfskleding	2.000	
	434399 Overige goederen en diensten	30.390	
	434400 Bijdragen	10.000	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	3.436	
	442500 Subsidie	91.410	
	834015 Leges		54.500
	834099 Overige goederen en diensten		14.996
6110000 Rampenbestrijding	434322 Studiekosten	11.754	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	10.000	
6110010 Bluswatervoorzieningen	434330 Onderhoud en reparatie	1.000	
6110020 Veiligheidsregio	434399 Overige goederen en diensten	47.659	
	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	3.851.558	
6110090 Huisvesting brandweer	431000 Energie	33.996	
	433350 Groot onderhoud	35.629	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	86	
	434330 Onderhoud en reparatie	59.942	
	434337 Telecommunicatie	90	
	434344 Waterverbruik	1.714	
	434372 Beveiliging/alarmpvolging	2.613	
	473000 Afschrijvingslasten	183.687	
	474000 Toegerekende rente	49.813	
	832100 Huren		5.777
6120000 Veiligheidsbeleid	434399 Overige goederen en diensten	43.000	
	434451 Controle/Veiligheid	11.500	
6120010 Strandveiligheid	434200 Betaalde pachten en erfpachten	5.240	
	832100 Huren		3.734
6120011 Reddingsbrigade Petten	434399 Overige goederen en diensten	12.875	
	442500 Subsidie	90.000	
	473000 Afschrijvingslasten	34.474	
	474000 Toegerekende rente	938	
6120012 Reddingsbrigade Callantsoog	434399 Overige goederen en diensten	25.750	
	434998 Afrekening naar KPL	20.000	
	442500 Subsidie	180.000	
	473000 Afschrijvingslasten	51.823	
	474000 Toegerekende rente	2.049	
6120013 Reddingsbrigade Sint Maartenszee	434399 Overige goederen en diensten	11.375	
	434998 Afrekening naar KPL	20.000	
	442500 Subsidie	79.500	
	473000 Afschrijvingslasten	45.177	
	474000 Toegerekende rente	1.510	
6120020 Project integrale veiligheid	434365 Buurtbemiddeling	30.000	
	434399 Overige goederen en diensten	35.500	
	442400 Subsidie/bijdrage aan overheid (nt-Rijk)	13.000	
	473000 Afschrijvingslasten	10.000	
	474000 Toegerekende rente	300	
6120090 Huisvesting reddingsbrigades	433350 Groot onderhoud	64.107	
	434330 Onderhoud en reparatie	3.800	
	434372 Beveiliging/alarmpvolging	1.000	
	473000 Afschrijvingslasten	139.929	
	474000 Toegerekende rente	34.055	
6560113 Toegang strandslagen	433300 Overige aankopen duurzame goederen	50.000	
	Totaal cluster	5.524.721	213.071
	Saldo		5.311.650

Doelstelling 6.4 Bestuur

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010000 Gemeenteraad en commissies	411000 Loonkosten	492.580	
	433310 Apparatuur voor werken op locatie	5.000	
	434316 Vergoedingen (IB47)	85.225	
	434322 Studiekosten	10.000	
	434348 Representatie	6.000	
	434399 Overige goederen en diensten	11.000	
	434400 Bijdragen	12.550	
6011000 Burgemeester en wethouders	411000 Loonkosten	590.000	
	412000 Loonkosten voormalig personeel	94.560	
	434322 Studiekosten	5.075	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	1.725	
	434348 Representatie	14.485	
	434399 Overige goederen en diensten	18.129	
	472000 Voorzieningen (dotaties)	120.000	
6011100 Griffie	411000 Loonkosten	374.721	
	434322 Studiekosten	2.350	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	345	
	434348 Representatie	300	
	434399 Overige goederen en diensten	4.000	
6011120 Raadsthema's	434399 Overige goederen en diensten	100.000	
6011150 Rekenkamer cie.	434399 Overige goederen en diensten	47.000	
Totaal cluster		1.995.045	0
Saldo		1.995.045	

Doelstelling 6.5 Organisatie

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010901 Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen	471000 Mutatie reserves (dotaties)	572.507	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		750.212
6010929 Reserve BYOD	471000 Mutatie reserves (dotaties)	175.403	
6040010 Overige P&O kosten	411091 Mobiliteit	200.000	
	434399 Overige goederen en diensten	171.500	
6040015 Verzekeringen	434341 Verzekeringen	549.234	
	434381 Eigen risico schade	22.621	
	434399 Overige goederen en diensten	3.000	
6040020 Bedrijfskosten Personeel	434320 Persoonlijke aandacht	36.601	
	434348 Representatie	23.923	
	434385 Kerstfeest	7.000	
	434386 Zomerfeest	10.000	
6040025 Betalingsverkeer/invoering	434391 Bankkosten	23.257	
	434436 Aanmaningen en dwangbevelen	3.367	
	834042 Aanmaningen en dwangbevelen		1.199
6040030 Communicatie	434399 Overige goederen en diensten	62.500	
	434400 Bijdragen	4.000	
6040035 Accountantskosten	434342 Accountantskosten	87.500	
	434439 Advieskosten	44.500	
	434500 Onderzoekskosten	50.000	
6040040 Organisatieontwikkeling	434399 Overige goederen en diensten	145.000	
6040045 Opleidingen	434322 Studiekosten	502.778	
	434399 Overige goederen en diensten	17.090	
6040046 Representatie	434399 Overige goederen en diensten	38.515	
	442500 Subsidie	4.698	
6040050 Ondernemingsraad	434399 Overige goederen en diensten	22.945	
	434400 Bijdragen	61.707	
6040055 Div betaalde belastingen en heffingen	434100 Betaalde belastingen	632.636	
6040060 Personeelsvereniging	434400 Bijdragen	14.000	
6040070 Bedrijfsgezondheidszorg	434347 Geneeskundige zorg	63.000	
	434399 Overige goederen en diensten	10.281	
6040080 Werving & selectie	434399 Overige goederen en diensten	63.000	
6040090 Huisvesting gemeente algemeen	431000 Energie	92.800	
	433300 Overige aankopen duurzame goederen	15.000	
	433350 Groot onderhoud	83.849	
	434306 Materiaalgebruik/verbruik	170	
	434330 Onderhoud en reparatie	88.729	
	434337 Telecommunicatie	1.253	
	434343 Schoonmaakkosten	166.890	
	434344 Waterverbruik	4.294	
	434372 Beveiliging/alarmopvolging	6.650	
	434381 Eigen risico schade	500	
	434399 Overige goederen en diensten	4.527	
	473000 Afschrijvingslasten	113.581	
	474000 Toegerekende rente	15.076	
6040200 Research Data Center	434399 Overige goederen en diensten	90.000	
6040500 Beheer & ontwikkeling ICT	433300 Overige aankopen duurzame goederen	25.000	
	434330 Onderhoud en reparatie	1.800.853	
	434337 Telecommunicatie	150.000	
	434352 Kopieerkosten	25.000	
	434361 AVG/IB	90.000	
	434362 Klantcontactapplicaties	150.000	
	434375 TransIP	1.500	
	434399 Overige goederen en diensten	500.000	
	473000 Afschrijvingslasten	527.336	
	474000 Toegerekende rente	7.689	
6040505 GEO	434376 Data & diensten	125.000	

	434377 Bijhouden BKS	65.000	
6040510 Projectkosten ICT	434399 Overige goederen en diensten	93.368	
6040550 Afdeling dienstverlening algemeen	434337 Telecommunicatie	10.000	
	434356 Bedrijfskleding	8.300	
	434363 Klantbeleving	1.500	
	473000 Afschrijvingslasten	6.824	
	474000 Toegerekende rente	205	
6040600 Facilitaire dienstverlening	434306 Materiaalgebruik/verbruik	2.500	
	434317 Bedrijfshulpverlening	14.000	
	434319 Arbo aanpassingen	29.500	
	434329 Contributies/lidmaatschappen	246.947	
	434330 Onderhoud en reparatie	6.000	
	434335 Onderhoud interieur	5.000	
	434340 Abonnementen	104.800	
	434345 Kantoorartikelen	12.500	
	434348 Representatie	1.300	
	434349 Druk en bindwerk	15.000	
	434350 Porto en postbezorging	48.500	
	434351 Archief kosten	13.000	
	434353 Onderhoud meubilair	14.000	
	434354 Kantoormachines	19.000	
	434355 Restauratieve verzorging	50.000	
	434399 Overige goederen en diensten	13.800	
6040650 Regionaal archief	443300 Bijdrage Gemeenschappelijke regeling	252.333	
6040900 Salaris team I&A	411000 Loonkosten	1.813.852	
	830000 Vergoeding voor personeel		8.910
6040905 Salaris Dienstverlening	411000 Loonkosten	2.193.731	
	430000 Personeel van derden	30.000	
6040915 Salaris Financien	411000 Loonkosten	2.005.458	
	434399 Overige goederen en diensten	6.447	
6040920 Salaris Openbare ruimte	411000 Loonkosten	3.392.864	
	830000 Vergoeding voor personeel		117.300
6040925 Salaris Serviceteam	411000 Loonkosten	3.420.924	
6040930 Salaris Ruimtelijke projecten	411000 Loonkosten	2.269.737	
6040935 Salaris Ontwikkeling en ondersteuning	411000 Loonkosten	1.994.834	
6040940 Salaris P&O PLUS	411000 Loonkosten	1.487.312	
	430000 Personeel van derden	25.000	
	434399 Overige goederen en diensten	62.814	
6040945 Salaris Veiligheid Plus	411000 Loonkosten	298.197	
6040950 Salaris Bouwzaken en procedures	411000 Loonkosten	2.610.953	
	430000 Personeel van derden	352.000	
6040955 Salaris Ruimtelijke ontwikkeling	411000 Loonkosten	2.682.453	
	830000 Vergoeding voor personeel		122.400
6040960 Salaris Sociale ontwikkeling	411000 Loonkosten	1.873.179	
	830000 Vergoeding voor personeel		50.000
6040965 Wijkteam Zuid en West	411000 Loonkosten	1.940.233	
	830000 Vergoeding voor personeel		187.000
6040970 Wijkteam Kwaliteit & ondersteuning	411000 Loonkosten	2.100.888	
	830000 Vergoeding voor personeel		202.109
6040975 Salaris Wijkteams Noord & Oost	411000 Loonkosten	2.118.787	
	830000 Vergoeding voor personeel		80.000
6040980 Salaris CMT	411000 Loonkosten	3.169.684	
	430000 Personeel van derden	388.694	
	Totaal cluster	44.979.678	1.519.130
	Saldo		43.460.548

Programma 7 Financiën

Doelstelling 7.1 Algemene uitkering

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6070000 Gemeentefonds	841100 Inkomensoverdrachten van het Rijk		88.715.644
6070100 Uitkering sociaal domein	841100 Inkomensoverdrachten van het Rijk		4.333.568
	Totaal cluster	0	93.049.212
	Saldo		-
			93.049.212

Doelstelling 7.2 OZB

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6061000 OZB woningen	840101 Belastingopbrengsten		9.189.731
6061100 Opleggen aanlagen	434438 Perceptiekosten	37.746	
6061200 Invordering	434436 Aanmaningen en dwangbevelen	21.000	
	834042 Aanmaningen en dwangbevelen		38.150
6062000 OZB niet woningen	840101 Belastingopbrengsten		3.993.825
6062100 WOZ	434304 Onkostenvergoedingen	50.000	
	434399 Overige goederen en diensten	50.000	
	Totaal cluster	158.746	13.221.706
	Saldo		-
		13.062.960	

Doelstelling 7.3 Reserves

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6010900 Algemene reserve	471000 Mutatie reserves (dotaties)	3.075.000	
	871000 Mutaties reserve (onttrekkingen)		1.710.000
	Totaal cluster	3.075.000	1.710.000
	Saldo		1.365.000

Doelstelling 7.4 Venootschapsbelasting (Vpb)

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6090000 Venootschapsbelasting	434439 Advieskosten	1.000	
	Totaal cluster	1.000	0
	Saldo		1.000

Doelstelling 7.5 Overig

Kostenplaats	Kostensoort	Lasten	Baten
6050100 Treasury	421000 Rente langlopende leningen	1.561.000	
	421001 Rente kortlopende leningen	37.594	
	434399 Overige goederen en diensten	2.050	
	474000 Toegerekende rente	19.250	
	821000 Ontvangen rente+winstuitkeringen		501.433
	874000 Toegerekende rente		1.691.330
6064000 Precario belasting	834015 Leges		135.160
6080000 Overige baten en lasten	434399 Overige goederen en diensten	30.000	
	834099 Overige goederen en diensten		65.400
6080100 Onvoorzien	400000 Niet in te delen lasten	18.334	
6080200 Stelposten	400000 Niet in te delen lasten	1.655.100	
	473000 Afschrijvingslasten	-200.000	
	800000 Niet in te delen baten		2.760.000
6340010 Forensenbelasting	434399 Overige goederen en diensten	20.000	
	840201 Forensenbelasting		2.071.511
	Totaal cluster	3.143.328	7.224.834
Saldo		-4.081.506	

Specificatie afvalstoffenheffing en rioolheffing

Afvalverwijdering specificatie

Lasten (x1.000)	2024
Dienstovereenkomst HVC	5.970
Overige kosten	340
Kwijtschelding	189
Doorbelasting straatreiniging	225
Kapitaallasten	42
Invordering	31
Btw component	1.100
Totaal lasten afvalverwijdering	7.897

Baten (x1.000)	
Recyclebare producten	-385
Afvalstoffenheffing	-7.658
Totaal inkomsten afvalverwijdering	-8.043

Saldo Afvalverwijdering (x1.000) **146**

Riool specificatie

Lasten (x1.000)	2024
Onderhoud riolering en gemalen/kolken	1.122
Kwijtschelding	108
Kapitaallasten	850
Doorbelasting personeel	604
Btw component	652
Dotatie voorziening	2111
Totaal lasten riolering	5.447

Baten Inkomsten (x1.000)	
Overige inkomsten	-55
Rioolheffing	-5395
Totaal inkomsten riolering	-5450

Saldo riolering (x1.000) **-3**